

رئیس قوه قضائیه: اجرای عدالت می تواند

فقر، تبعیض و فساد را از بین ببرد

* رئیسی در مراسم بهره برداری از ۱۵۰ هزار شغل ستاد اجرایی فرمان امام: دولت باید

تولید واکسن کرونا را تسریع کند

* تا پایان امسال، ۳۰۰ هزار شغل توسط ستاد اجرایی فرمان امام ایجاد می شود

صفحه ۲

چهارشنبه ۲۱ آبان ۱۳۹۹ - ۲۵ ربیع الاول ۱۴۴۲ - ۱۱ نوامبر ۲۰۲۰ - سال نودوپنجم

#من_ماسک_می_زنم

در اجلاس سران کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای

رئیس جمهوری: به همکاری علیه تروریسم

و قاچاق مواد مخدر ادامه خواهیم داد

عکس از مصطفی تقاضایی

صفحه ۴

گزارش اطلاعات از کاهش قیمت لوازم خانگی و تلفن همراه

صفحه ۴

ایران سال آینده ربات انسان

به مدار زمین می فرستد

* رئیس پژوهشگاه هوافضا: ربات مدل انسان ۱۰۰ درصد توسط دانشمندان ایرانی

طراحی و ساخته شده است

* حداقل ۳ پرتاب ماهواره در آینده با همکاری وزارت دفاع انجام خواهد شد

صفحه ۴

شماره ۲۷۶۹۹ - ۱۶ صفحه به همراه ۸ صفحه ضمیمه - تک شماره ۲۰۰۰ تومان

شادی مردم جمهوری آذربایجان پس از اعلام صلح

پایان جنگ قره‌باغ با میانجی‌گری روسیه

* ارمنستان و جمهوری آذربایجان در بیانیه‌ای مشترک باروسیه، از توافق برای پایان جنگ قره‌باغ خبر دادند

* نیروهای حافظ صلح روسیه عازم قره‌باغ شدند

* احزاب مخالف در ارمنستان خواستار استعفای نخست‌وزیر شدند

* نخست‌وزیر ارمنستان: ارتش به پذیرش آتش‌بس اصرار داشت

* یاشینیان: آتش‌بس برای مردم ارمنستان و خود من دردنک است اما به دلیل کاهش کارآمدی ارتش، تن دادیم

* ترکیه جمهوری آذربایجان را پیروز جنگ قره‌باغ اعلام کرد

* جمهوری آذربایجان از مسکو به دلیل ساقط کردن یک بالگرد روسیه بر فراز قره‌باغ عذرخواهی کرد

* ایران: از توافق آتش‌بس در قره‌باغ استقبال می‌کنیم

* آماده کمک به نیروهای حافظ صلح روسیه در قره‌باغ هستیم

صفحه ۱۶

دکتر محرز: وضع شیوع کرونا در کشور بحرانی است

* عضو کمیته علمی ستاد مقابله با کرونا: هیچ‌گاه وضع

بیماری کرونا به اقتضای شرایط فعلی نبوده و اکنون

بیماران در انتظار تخت خالی برای بستری هستند

* تعطیلی ۲ هفته‌ای تهران می‌تواند در پیشگیری از شیوع

بیماری مؤثر باشد

* سخنگوی وزارت بهداشت: در ۲۴ ساعت منتهی به ۲۰ آبان

۱۰۳۳۹ مورد جدید مبتلا به کرونا شناسایی شد و ۵۳۲ نفر هم جان باختند

صفحه ۳

ویژه فرهنگی ضمیمه اطلاعات امروز

لحظی‌های شهباز مسابقات کرمان میزبان مسابقات بین‌المللی جودو جام شهید سپهبد قاسم سلیمانی می‌شود

صفحه ۱۰

اقتضایی شاخص «جینی» و شکاف طبقاتی

صفحه ۷

تظلماتی شهباز کوله‌بار هویت دکتر محمدپارهمی باستانی پاریزی

صفحه ۶

گزارش شانه‌های زخمی مضار باورهای نادرست پزشکی

صفحه ۵

پایان‌های سید مسعود رضوی صفحه ۲

اطلاعیه

سازمان ملی استاندارد ایران

بر مبنای مصوبات نودویکمین اجلاس شورای عالی استاندارد مورخ ۱۳۷۳/۹/۸ ایمنی انواع لوازم و وسایل برقی خانگی مشمول مقررات استاندارد اجباری می‌باشد. استاندارد ملی ایران به شماره ۱۵۶۲-۲-۷۵ A1 تحت عنوان وسایل برقی خانگی ومشابه- ایمنی- قسمت ۷۵- الزامات ویژه لوازم توزیع ماشین‌های سکه‌ای تجاری در یک هزار دویست و چهل و سه‌مین اجلاس کمیته ملی برق والکترونیک موردصلاح اول قرار گرفته است. مراتب جهت اطلاع عموم وتوجه به الزامات قانونی آگهی می‌گردد.

الزامات قانونی:

لذا کلیه تولید کنندگان و وارد کنندگان این فرآورده‌ها از تاریخ انتشار آگهی در روزنامه رسمی مهلت خواهند داشت تا نسبت به رعایت استاندارد مذکور اقدام لازم را به عمل آورند.

۲۵۴۶م الف

شماره مجوز: ۱۳۹۹.۴۵۴۱ آگهی مناقصه عمومی

دوم مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی مناقصه شماره‌های WSS-9850639

شرکت نفت و گاز پارس در نظر دارد خرید P/F UPS SYSTEM

مورد نیاز خود را با برگزاری مناقصه عمومی دوم مرحله‌ای طبق شرایط زیر از طریق یک شرکت واجد صلاحیت تأمین نماید.

شرایط و مدارک لازم جهت دریافت اسناد ارزیابی کیفی:

الف) داشتن تجربه کافی و مرتبط با موضوع کار

ب) اسنادنامه اظهارنامه ثبت شرکت و آخرین آگهی تغییرات (مندر) در روزنامه رسمی

ج) ارائه کد اقتصادی، شناسه ملی

از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط دعوت می‌گردد با فاصله پس از چاپ

آگهی اول و حداکثر ۳ (سه) روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم تا پایان ساعت

اداری: از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی اینترنتی

WWW.SETADIRAN.IR قسمت سامانه مناقصات مراجعه نموده و پس

از اخذ کد کاربری و رمز عبور نسبت به دریافت اسناد اقدام نمایند.

لزام است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت نام در سایت مذکور

و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ه) کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی از طریق درگاه سامانه تدارکات

الکترونیکی دولت انجام خواهد شد.

و) اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاری فرآیند ارزیابی کیفی و ارسال

دعوت‌نامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه‌گران ارسال خواهد شد.

شماره مجوز: ۱۳۹۹.۴۵۴۱ آگهی مناقصه عمومی

دوم مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی مناقصه شماره‌های WSS-9850639

شرکت نفت و گاز پارس در نظر دارد خرید P/F UPS SYSTEM

مورد نیاز خود را با برگزاری مناقصه عمومی دوم مرحله‌ای طبق شرایط زیر از طریق یک شرکت واجد صلاحیت تأمین نماید.

شرایط و مدارک لازم جهت دریافت اسناد ارزیابی کیفی:

الف) داشتن تجربه کافی و مرتبط با موضوع کار

ب) اسنادنامه اظهارنامه ثبت شرکت و آخرین آگهی تغییرات (مندر) در روزنامه رسمی

ج) ارائه کد اقتصادی، شناسه ملی

از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط دعوت می‌گردد با فاصله پس از چاپ

آگهی اول و حداکثر ۳ (سه) روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم تا پایان ساعت

اداری: از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی اینترنتی

WWW.SETADIRAN.IR قسمت سامانه مناقصات مراجعه نموده و پس

از اخذ کد کاربری و رمز عبور نسبت به دریافت اسناد اقدام نمایند.

لزام است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت نام در سایت مذکور

و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ه) کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی از طریق درگاه سامانه تدارکات

الکترونیکی دولت انجام خواهد شد.

و) اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاری فرآیند ارزیابی کیفی و ارسال

دعوت‌نامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه‌گران ارسال خواهد شد.

شماره مجوز: ۱۳۹۹.۴۵۴۱ آگهی مناقصه عمومی

دوم مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی مناقصه شماره‌های WSS-9850639

شرکت نفت و گاز پارس در نظر دارد خرید P/F UPS SYSTEM

مورد نیاز خود را با برگزاری مناقصه عمومی دوم مرحله‌ای طبق شرایط زیر از طریق یک شرکت واجد صلاحیت تأمین نماید.

شرایط و مدارک لازم جهت دریافت اسناد ارزیابی کیفی:

الف) داشتن تجربه کافی و مرتبط با موضوع کار

ب) اسنادنامه اظهارنامه ثبت شرکت و آخرین آگهی تغییرات (مندر) در روزنامه رسمی

ج) ارائه کد اقتصادی، شناسه ملی

از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط دعوت می‌گردد با فاصله پس از چاپ

آگهی اول و حداکثر ۳ (سه) روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم تا پایان ساعت

اداری: از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی اینترنتی

WWW.SETADIRAN.IR قسمت سامانه مناقصات مراجعه نموده و پس

از اخذ کد کاربری و رمز عبور نسبت به دریافت اسناد اقدام نمایند.

لزام است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت نام در سایت مذکور

و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ه) کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی از طریق درگاه سامانه تدارکات

الکترونیکی دولت انجام خواهد شد.

و) اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاری فرآیند ارزیابی کیفی و ارسال

دعوت‌نامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه‌گران ارسال خواهد شد.

شماره مجوز: ۱۳۹۹.۴۵۴۱ آگهی مناقصه عمومی

دوم مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی مناقصه شماره‌های WSS-9850639

شرکت نفت و گاز پارس در نظر دارد خرید P/F UPS SYSTEM

مورد نیاز خود را با برگزاری مناقصه عمومی دوم مرحله‌ای طبق شرایط زیر از طریق یک شرکت واجد صلاحیت تأمین نماید.

شرایط و مدارک لازم جهت دریافت اسناد ارزیابی کیفی:

الف) داشتن تجربه کافی و مرتبط با موضوع کار

ب) اسنادنامه اظهارنامه ثبت شرکت و آخرین آگهی تغییرات (مندر) در روزنامه رسمی

ج) ارائه کد اقتصادی، شناسه ملی

از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط دعوت می‌گردد با فاصله پس از چاپ

آگهی اول و حداکثر ۳ (سه) روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم تا پایان ساعت

اداری: از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی اینترنتی

WWW.SETADIRAN.IR قسمت سامانه مناقصات مراجعه نموده و پس

از اخذ کد کاربری و رمز عبور نسبت به دریافت اسناد اقدام نمایند.

لزام است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت نام در سایت مذکور

و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ه) کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی از طریق درگاه سامانه تدارکات

الکترونیکی دولت انجام خواهد شد.

و) اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاری فرآیند ارزیابی کیفی و ارسال

دعوت‌نامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه‌گران ارسال خواهد شد.

شماره مجوز: ۱۳۹۹.۴۵۴۱ آگهی مناقصه عمومی

دوم مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی مناقصه شماره‌های WSS-9850639

شرکت نفت و گاز پارس در نظر دارد خرید P/F UPS SYSTEM

مورد نیاز خود را با برگزاری مناقصه عمومی دوم مرحله‌ای طبق شرایط زیر از طریق یک شرکت واجد صلاحیت تأمین نماید.

شرایط و مدارک لازم جهت دریافت اسناد ارزیابی کیفی:

الف) داشتن تجربه کافی و مرتبط با موضوع کار

ب) اسنادنامه اظهارنامه ثبت شرکت و آخرین آگهی تغییرات (مندر) در روزنامه رسمی

ج) ارائه کد اقتصادی، شناسه ملی

از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط دعوت می‌گردد با فاصله پس از چاپ

آگهی اول و حداکثر ۳ (سه) روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم تا پایان ساعت

اداری: از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی اینترنتی

WWW.SETADIRAN.IR قسمت سامانه مناقصات مراجعه نموده و پس

از اخذ کد کاربری و رمز عبور نسبت به دریافت اسناد اقدام نمایند.

لزام است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت نام در سایت مذکور

و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ه) کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی از طریق درگاه سامانه تدارکات

الکترونیکی دولت انجام خواهد شد.

و) اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاری فرآیند ارزیابی کیفی و ارسال

دعوت‌نامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه‌گران ارسال خواهد شد.

شماره مجوز: ۱۳۹۹.۴۵۴۱ آگهی مناقصه عمومی

دوم مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی مناقصه شماره‌های WSS-9850639

شرکت نفت و گاز پارس در نظر دارد خرید P/F UPS SYSTEM

مورد نیاز خود را با برگزاری مناقصه عمومی دوم مرحله‌ای طبق شرایط زیر از طریق یک شرکت واجد صلاحیت تأمین نماید.

شرایط و مدارک لازم جهت دریافت اسناد ارزیابی کیفی:

الف) داشتن تجربه کافی و مرتبط با موضوع کار

ب) اسنادنامه اظهارنامه ثبت شرکت و آخرین آگهی تغییرات (مندر) در روزنامه رسمی

ج) ارائه کد اقتصادی، شناسه ملی

از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط دعوت می‌گردد با فاصله پس از چاپ

آگهی اول و حداکثر ۳ (سه) روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم تا پایان ساعت

اداری: از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی اینترنتی

WWW.SETADIRAN.IR قسمت سامانه مناقصات مراجعه نموده و پس

از اخذ کد کاربری و رمز عبور نسبت به دریافت اسناد اقدام نمایند.

لزام است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت نام در سایت مذکور

و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ه) کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی از طریق درگاه سامانه تدارکات

الکترونیکی دولت انجام خواهد شد.

و) اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاری فرآیند ارزیابی کیفی و ارسال

دعوت‌نامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه‌گران ارسال خواهد شد.

شماره مجوز: ۱۳۹۹.۴۵۴۱ آگهی مناقصه عمومی

دوم مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی مناقصه شماره‌های WSS-9850639

شرکت نفت و گاز پارس در نظر دارد خرید P/F UPS SYSTEM

مورد نیاز خود را با برگزاری مناقصه عمومی دوم مرحله‌ای طبق شرایط زیر از طریق یک شرکت واجد صلاحیت تأمین نماید.

شرایط و مدارک لازم جهت دریافت اسناد ارزیابی کیفی:

الف) داشتن تجربه کافی و مرتبط با موضوع کار

ب) اسنادنامه اظهارنامه ثبت شرکت و آخرین آگهی تغییرات (مندر) در روزنامه رسمی

ج) ارائه کد اقتصادی، شناسه ملی

از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط دعوت می‌گردد با فاصله پس از چاپ

آگهی اول و حداکثر ۳ (سه) روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم تا پایان ساعت

اداری: از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی اینترنتی

WWW.SETADIRAN.IR قسمت سامانه مناقصات مراجعه نموده و پس

از اخذ کد کاربری و رمز عبور نسبت به دریافت اسناد اقدام نمایند.

لزام است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت نام در سایت مذکور

و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ه) کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی از طریق درگاه سامانه تدارکات

الکترونیکی دولت انجام خواهد شد.

و) اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاری فرآیند ارزیابی کیفی و ارسال

دعوت‌نامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه‌گران ارسال خواهد شد.

شماره مجوز: ۱۳۹۹.۴۵۴۱ آگهی مناقصه عمومی

دوم مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی مناقصه شماره‌های WSS-9850639

شرکت نفت و گاز پارس در نظر دارد خرید P/F UPS SYSTEM

مورد نیاز خود را با برگزاری مناقصه عمومی دوم مرحله‌ای طبق شرایط زیر از طریق یک شرکت واجد صلاحیت تأمین نماید.

شرایط و مدارک لازم جهت دریافت اسناد ارزیابی کیفی:

الف) داشتن تجربه کافی و مرتبط با موضوع کار

ب) اسنادنامه اظهارنامه ثبت شرکت و آخرین آگهی تغییرات (مندر) در روزنامه رسمی

ج) ارائه کد اقتصادی، شناسه ملی

از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط دعوت می‌گردد با فاصله پس از چاپ

آگهی اول و حداکثر ۳ (سه) روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم تا پایان ساعت

اداری: از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی اینترنتی

WWW.SETADIRAN.IR قسمت سامانه مناقصات مراجعه نموده و پس

از اخذ کد کاربری و رمز عبور نسبت به دریافت اسناد اقدام نمایند.

لزام است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت نام در سایت مذکور

و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ه) کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی از طریق درگاه سامانه تدارکات

الکترونیکی دولت انجام خواهد شد.

و) اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاری فرآیند ارزیابی کیفی و ارسال

دعوت‌نامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه‌گران ارسال خواهد شد.

شماره مجوز: ۱۳۹۹.۴۵۴۱ آگهی مناقصه عمومی

دوم مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی مناقصه شماره‌های WSS-9850639

شرکت نفت و گاز پارس در نظر دارد خرید P/F UPS SYSTEM

مورد نیاز خود را با برگزاری مناقصه عمومی دوم مرحله‌ای طبق شرایط زیر از طریق یک شرکت واجد صلاحیت تأمین نماید.

شرایط و مدارک لازم جهت دریافت اسناد ارزیابی کیفی:

الف) داشتن تجربه کافی و مرتبط با موضوع کار

ب) اسنادنامه اظهارنامه ثبت شرکت و آخرین آگهی تغییرات (مندر) در روزنامه رسمی

ج) ارائه کد اقتصادی، شناسه ملی

از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط دعوت می‌گردد با فاصله پس از چاپ

آگهی اول و حداکثر ۳ (سه) روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم تا پایان ساعت

اداری: از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی اینترنتی

WWW.SETADIRAN.IR قسمت سامانه مناقصات مراجعه نموده و پس

از اخذ کد کاربری و رمز عبور نسبت به دریافت اسناد اقدام نمایند.

ل

اطلاعات

<div></div>	<div>بررسی تطبیقی زمینه‌ها، علل، آثار و پیامدهای شش تورم لجام گسیخته در جهان</div>
دکتر احمد کتابی	بخش سوم

صنعتی شـووری به صورت جنسی پرداخت می‌شد. این نسبت در ۱۹۱۹، به ۵۵ درصد و در ۱۹۲۰ به حدود ۵۹ درصد افزایش داده شد. با وجود این اقدامات، سطح زندگی کارگران همچنان بسیار نازل بود تا آنجا که بنا بر یک برآورد، دستمزد ماهیانه یک کارگر در شهر مسکو فقط برای گذران زندگی او به مدت ۱۱ تا ۱۳ روز کفایت می‌کرد و بنابراین وی «ناگزیر بود به‌میانمایه‌تاجش را به طور قانونی یا غیرقانونی از منابع دیگر تأمین کند!»

سختی معیشت و کمبود آذوقه به حدی رسیده بود که کارگران شهری، گروه‌گروه به روستاها مهاجرت می‌کردند؛ ولی در آنجا نیز وضعیت چندان بهتری در انتظارشان نبود. جای تعجب نیست که در آن سالها بعضی از شهرهای شوروی بین یک‌چهارم تا یک‌سوم و برخی نظیر مسکو تا یک‌دوم جمعیت خود را از دست دادند. در روستاها، البته مواد غذایی فراوان‌تر بود و در آن نظر دهقانان به طور نسبی در وضع مناسب‌تری قرار داشتند، اما در واقع امر، بار اصلی تورم بر دوش آنان بود؛ زیرا مجبور بودند از یک طرف بیش مهمی از فرآورده‌های خود را به قیمت‌هایی که در حال آن قیمت پایین‌تر از قیمت دولت بفروشند و از طرف دیگر سایر نیازهای خود را به قیمت روز خریداری کنند. بدین ترتیب روستائیان در حقیقت بازندگان اصلی تورم مورد بحث بودند! (فاید، ۱۳۸۸: ۱۷۸-۱۷۷).

همزمان با تنزل سریع ارزش پول و در اجرای سیاست‌های «کمونیسم جنگی»، قلمرو مبادلات پولی، پیوسته محدودتر می‌شد. پیش از این یادآور شدیم که عدم موفقیت دولت در وصول (مالیات فوق‌العادهٔ انقلابی) و الزامات ناشی از انقلاب و جنگ، ضبط مازاد تولید دهقانان را – که در واقع نوعی مالیات جنسی بود – اجتناب‌ناپذیر کرده بود. بدین ترتیب، بخش مهمی از محصولات کشاورزی، عملاً از حوزهٔ داد و ستد پولی خارج گردید. از طرف دیگر، ترقی بسیاری سریع‌قیمت‌ها و تفاوت فاحشی که بین قیمت‌های رسمی (دولتی) و آزاد وجود داشت، مؤسسات و کارخانه‌هایی را که ناچار بودند مواد اولیه و ملزومات خود را به قیمت رسمی بخرند، در تنگنای شدیدی قرار داد و در نتیجه، به رواج مبادلات پایاپای میان آنها منجر شد. در تابستان ۱۹۱۸ فرمانی صادر گردید که به‌موجب آن، تحویل یا دریافت محصولات توسط مؤسسات دولتی می‌بایست بدون ردوبدل شدن پول و فقط با ثبت در دفاتر مربوطه صورت گیرد و بدین ترتیب کاربرد پول به عنوان وسیلهٔ داد و ستد میان این مؤسسات منسوخ شد. دستمزد کارگران نیز به نحوی فزاینده به صورت جنسی پرداخت می‌گردید، به علاوه با افزایش پیوستهٔ تفاوت میان قیمت‌های رسمی و بازار آزاد، توزیع کالاهای جیره‌بندی شده به قیمت‌های ثابت دولتی، هر چه بیشتر صورت توزیع رایگان به خود می‌گرفت.

از ایسن مرحله تا لغو کامل پرداخت‌های پولی در ازای کالاها و خدمات اساسی، چند قدم بیشتر فاصله نبود و این قدمها در طول سال ۱۹۲۰ به‌سرعت برداشته شد. از بهار سال ۱۹۱۹ جیرهٔ غذایی کودکان کمتر از ۱۴ سال به‌رایگان توزیع می‌شد. در ژانویهٔ ۱۹۲۰ تصمیم گرفته شد «غذاخواری‌های عمومی رایگان» در وهلهٔ اول جهت استفادهٔ کارگران و کارمندان شهرهای مسکو و پتروگراد تأسیس شود. در اکتبر ۱۹۲۰، وزارت مالیه موظف شد مقررات لازم جهت لغو پرداخت پول توسط مؤسسات شوروی یا کارگران و کارمندان آن‌ها در ازای استفاده از خدمات عمومی از قبیل پست، تلفن و تلگراف، آب و فاضلاب، روشنایی و نیرو و مسکن دولتی را تدوین کند. (همان: ۱۷۸).

در چهاردهم دسامبر ۱۹۲۰ در نوب پرداخت برای مواد غذایی جیره‌بندی‌شدهٔ ملعی اعلام گردید. در ۳۳ دسامبر همان سال کلیهٔ پرداخت‌های پولی برای سوخت تحویل گرد و مؤسسات و پروژه‌های دولتی و همچنین کارگران و کارمندان آن‌ها و در ۲۷ ژانویهٔ ۱۹۲۱ پرداخت کرایه برای ختاهای ملی شده و قطع اختیار شهرداری‌ها ملعی اعلام گردید. (بدین ترتیب) پرداخت مالیات‌های پولی بی‌معنی شده بود، (همان‌جا). بر اثر تحولات یادشده، نقش پول در اقتصاد شوروی، در دوران «کمونیسم جنگی» که حداقل ممکن تنزل یافت. در این سالها بسیاری از نظریه‌پردازان و رهبران تراز اول حزب کمونیست شوروی – از جمله تروتسکی و بوخارین – در مورد نقش پول در اقتصاد، دچار نوعی توهم یا سوءتفاهم شده بودند. این صاحب‌نظران کاشف فزایندهٔ نقش پول در دوران کمونیسم جنگی، که به عنوان وضعی موقتی و اضطراری، که بر اثر مقتضیات و الزامات زمان جنگ با انقلاب تحمیل شده، بلکه به‌زمنهٔ دستاوردی معننه که به‌تغییر وضعیت فوق‌العادهٔ زودتر از موعد تحقق یافته می‌دهد، تلقی نمی‌کردند. به زعم اینان، محدود شدن قلمرو داد و ستد پولی و رواج مبادلات پایاپای، نشانهٔ نابودی شرایط‌الوقوع شیوهٔ تولید بورژوازی و طلیعهٔ ظهور «کمونیسم آبد» به شمار آمد و از این روی، می‌بایست مردم حسن قبول قرار گیرد. حتی خود لنین نیز به‌رغم روشن‌بینی و واقع‌گرایی درخوری که با گواهِ کذب از خود نشان می‌داد، در اوایل دوران کمونیسم جنگی، مجذوب توهمات آن شده و در نهایت با صاحب‌نظر مخالف پول همداستان شده بوداوی در سال ۱۹۱۹، در پیش‌نویس برنامهٔ حزب نوشت: «هدف این است که تمامی جمعیت را در کمون‌های تولیدکنندگان، در مصرف‌کنندگان سازمان دهیم. [حزب] سعی خواهد کرد که به سریعترین وجه، ریشهای‌ترین اقدامات را جهت زمینه‌چینی برای منسوخ نمودن پول انجام دهد.» (چنان‌که در جایی دیگر توضیح خواهم داد، لنین پس از چندی دوباره کاملاً مغایری اتخاذ کرد؛ پرشورترین مدافع «نظریهٔ حذف پول» پراورازنسکی (Preobrazhensky) – اقتصاددان کمونیست و برندهٔ جایزه نوبل بود. وی با ساز دادن شعار «درد بر مائین‌های چاپ اسکناس»، این مائین‌ها را به‌بمنزله «مسلسل وزارت مالیه» توصیف می‌کرد که «نظام بورژوازی را از پشت سر زیر رگبار گرفته و قوانین پولی آن نظام را برای نابود ساختن آن مورد استفاده قرار می‌دهد.» نامبرده در نگارهٔ دهم حزب کمونیست شوروی در مارس ۱۹۲۱، به مطایبه نمایندگان شرکت‌کننده را موردستایش قرار داد؛ زیرا توانسته بودند ارزش روبل را بیست‌هزار برابر کاهش دهند و حال آنکه در انقلاب فرانسه، ارزش آسینیا تنها باصد برابر تقلیل یافته بود و سپس نتیجه گرفت: «این بدان معناست که ما انقلاب فرانسه را چهل بر یک شکست داده‌ایم!»

اظهارنظراتی یادشده گرچه اساساً توجیه‌کنندهٔ وضع موجود بود، ولی زمینه را برای انتشار هر چه زیادتر اسکناس فراهم کرد. در سال ۱۹۲۱، لنین با اعلام سبدهای جدید اقتصادی، دوران کمونیسم جنگی را پایان داد و عصر جدیدی که به «دوران نپ» (مخفف New Economic Policy) معروف است، آغاز شد. به موجب سیاست جدید، حوزهٔ عملکرد بخش خصوصی به میزان چشمگیری گسترش یافت و دهقانان از آزادی بیشتری در تولید محصولات کشاورزی و نیز در فروش آنها برخوردار شدند. همچنین بازرگانی و داد و ستد خصوصی‌ای اندک‌ای مجاز گردید. این تصمیمات ظاهراً انحرافی از اصول کمونیسم و نوعی بازگشت به سرمایه‌داری به نظر می‌رسید. اما لنین با این برداشت موافق نبود و بر جنبهٔ موقتی بودن آنها تکیه می‌کرد. این اتخاذ این تدابیر ظاهراً مجاز برای کاهش تورم تا حدودی مساعد می‌نمود، ولی چندی نگذشت که کشور در معرض مصیبت عظیم و جدیدی – محطی – قرار گرفت. این قطعی، در نتیجهٔ خشکسالی شدیدایی پدید آمد که بر اثر آن در نواحی پهناوری از جنوب شرقی روسیه تقریباً محصولی به دست نیامد. این قطعی یکی از مهیب‌ترین و سخت‌ترین قطعی‌هایی بود که روسیه به خود دیده بود و به سبب این میلیون‌ها نفر جان باختند. (نهر، ج ۲، ۱۳۵۱: ۱۲۵۵).

اظهارنظراتی یادشده گرچه اساساً توجیه‌کنندهٔ وضع موجود بود، ولی زمینه را برای انتشار هر چه زیادتر اسکناس فراهم کرد. در سال ۱۹۲۱، لنین با اعلام سبدهای جدید اقتصادی، دوران کمونیسم جنگی را پایان داد و عصر جدیدی که به «دوران نپ» (مخفف New Economic Policy) معروف است، آغاز شد. به موجب سیاست جدید، حوزهٔ عملکرد بخش خصوصی به میزان چشمگیری گسترش یافت و دهقانان از آزادی بیشتری در تولید محصولات کشاورزی و نیز در فروش آنها برخوردار شدند. همچنین بازرگانی و داد و ستد خصوصی‌ای اندک‌ای مجاز گردید. این تصمیمات ظاهراً انحرافی از اصول کمونیسم و نوعی بازگشت به سرمایه‌داری به نظر می‌رسید. اما لنین با این برداشت موافق نبود و بر جنبهٔ موقتی بودن آنها تکیه می‌کرد. این اتخاذ این تدابیر ظاهراً مجاز برای کاهش تورم تا حدودی مساعد می‌نمود، ولی چندی نگذشت که کشور در معرض مصیبت عظیم و جدیدی – محطی – قرار گرفت. این قطعی، در نتیجهٔ خشکسالی شدیدایی پدید آمد که بر اثر آن در نواحی پهناوری از جنوب شرقی روسیه تقریباً محصولی به دست نیامد. این قطعی یکی از مهیب‌ترین و سخت‌ترین قطعی‌هایی بود که روسیه به خود دیده بود و به سبب این میلیون‌ها نفر جان باختند. (نهر، ج ۲، ۱۳۵۱: ۱۲۵۵).

ادامه دارد

«به جای لعنت فرستادن به تاریکی، یک شمع روشن کنید.»

ده پانزده سال پیش که طبق معمول سر پری به پاریس زده بودم، یک روز هملوایتی صاحب ذوق پرمجبت، آقای دکتر محمدعلی امین‌زاده (امینی) گفت: «امشب در پاریزی، یک پاریزی مهمان خواهید بود» و بعد دست مرا گرفت و به ایستگاه مرکزی بزرگ پاریس – گار دونورد رفتم و در آنجا، از میان صدها خط‌اهن که مثل خطوط راه‌آهن‌الیه‌چهارم در ترکی به مولاتم هم قرار گرفته بودند که «هر راهش بزدل را به راهی» قطاری را برگزیدیم و وقتی به سی کیلومتری شمال غربی پاریس رسیدیم، برابر تالوای بزرگ ایستگاهی توقف کردیم که در کمال وضوح به خط درشت‌ست لاتین نوشته شده بود: PARISI (پاریزی). ما به مقصد رسیده بودیم. کعبهٔ مقصد کجا و ما کجاهای می‌رویم!

پایه شدیم و به آدرس معهود رفتم. ما مهمان آقای دکتر هورتاش بودیم، هم‌کلاس قدیم ما، که اصلاً سیرجانی است، پسر مرحوم سلیمان‌زاده. او اوایل کار، فامیل ستودیه‌ها داشت و بعد از فوت پدر، فامیل خود را عوض کرد و هورتاش گرفت و برادر دیگر هم نوربخش را انتخاب کرد؛ کاری که کم و بیش می‌کند و کار چندان خوبی هم نیست که در واقع مقداری از عمر و هویت خود را پشت سر می‌گذارند.

هورتاش در جوانی برای ادامه تحصیلات به فرانسه رفته بود و با درجه عالی در حقوق و سیاست بین‌الملل دکتری دریافت کرد و در همان فرانسه با دخترخانمی آشنا شد و کار به ازدواج کشید و با هم به ایران آمدند. دکتر هورتاش در وزارت دادگستری مقامات مهم یافت و یک وقت – مثل ابراهیم ادجم – همه چیز را پشت سر گذاشت و استعفا کرد و به سیرجان، به خانهٔ پدری بازگشت. تابستان‌ها را یک کبار در باغ خود در اسحاق‌آباد می‌ست و با زن فرانسوی و فرزند به کار باغداری و کشاورزی می‌پرداخت و مرید این‌همین شده بود که می‌گفت: کار دو گاو به دست آوری و مزرعه‌ای…

همسر او نیز آنقدر ایرانی و بهتر بگویم کرمانی، بلکه سیرجانی شده بود که ایام محرم و شبهای عاشورا چادر به سر می‌کرد و به مجالس روضه می‌رفت، و این کار را در آن سالهائی انجام می‌داد که معمولاً پنهانی ایرانی چادر را طلاق داده بودند. زندگانی‌های آرام، کم‌کم با بزرگ شدن بچه‌ها درگروگ می‌شود، جوانی از بستگان خانم دکتر، از فرانسه به ایران آمد و طبعاً و سیرجان بازید کرد و این ملاقات‌ها منجر به ازدواج دختر هورتاش با آن جوان فرانسوی گردید و هـر دو بـه پاریس آمدند و خانه‌ای در پاریزی Parisi گرفتند. و این همان خانهای بود که این مخلص پاریزی امشب در آنجا مهمان بود؛ چه، آن روزها دکتر هورتاش برای دیدار دختر و داماد و مآرب آخری، به فرانسه آمده بود و همه اینها اتفاق روزگار بود که مشهوری‌ها را دور هم جمع می‌کرد.

از روزی که گفتند دنیا یک «دهکده جهانی» شده است! و حتی یک دهکده کوچک جهانی، و ملتها همه بسا هم ارتباط دارند، طبعاً ایرانیان نیز از این پدیدهٔ جدید بی‌بهره نماندند، و دههاوزار ایرانی هستند که امروز در شهرهای کوچک و بزرگ عالم پراکنده‌اند و من تنها اشاره کنم که دیوست سیصدهزار و شاید بیشتر در لوس‌آنجلس آمریکا و هزاران خاور در فلوریدا و دههاوزار در استرالیا، و هزاران خاور در آلمان و فرانسه و انگلستان و ایتالیا و سـوئیس و تمام نقاط عالم زندگی می‌کنند و من خود یکی از آنها هستم که دخترم حمید با شوهرش، در جزء سی‌هزار ایرانی هستند که در شهر تورنتوی کانادا زندگی می‌کنند و پسردانی او و همسرش یکی از آن ۱۸هزار ایرانی است که در شهر سینت استرالیا خانه دارند و همه فرزند دارند. می‌توانی قیاس جمع میان پاریزی و تورنتو را از همین دو نمونه در پیش داشته باشی، با توجه به اینکه تورنتو شهری است در کانادا که سالی سه ماه زمستان، تقریباً هیچ روزی در حرارت جزایر با صفر بالاتر نمی‌آید و سیرجانی شهری است که برای رسیدن به آن، باید ۱۸ ساعت ملاروم در هواپیما بود تا به آنجا رسید و ما هم خانواده پولداری نبوده‌ایم که دلاره‌ای یادآورده را در کانادا اتقال داده باشیم.

این دو نمونه را بدان سبب نام بردم که ما تازه خانواده کم‌جمعیتی هستیم و امکانات مالی برای مهاجرت غیرعادی نداریم. حالا می‌توانی مقایسه کرد با خانواده‌ای که نورشان از پاسرو بالا می‌رود و خرج کردن دلار برای آنها از خرج تومان ارزاتر و آسان‌تر است؛ تقریباً کمتر خانواده‌ای را توانی دید که یکی دو بار برای دیدار آنها، در پنج هزار عالم پراکنده نباشند و طرفین سالی یکی دو بار برای دیدار هم به سفرهای گران‌بهره دست نزنند.

دلاره‌ها

این پدیده تازه‌ای است که در اواخر قرن بیستم پیدا شده که یکی دو ماه نیست، فقیر و غنی هم ندارد، و مشخص می‌گردد چو جام نیست، و به ایرانیان داخل و خارج هم محدود نمی‌شود، در تمام دنیا مشابه و نمونه دارد، و آن آن است که بسیاری از قوم و خویشان به برنامه دارند که سسالی یکی دو بار برای دیدار بستگان به درودست‌ها سفر کنند و چون جوانان معمولاً کار دارند و گرفتارند، این سفرها به پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها بیشتر اختصاص می‌یابد، خصوصاً که بسیاری از آنها با خان یاخت بی‌باز می‌هستند و لازم می‌دانند که از بستگان مهاجر دیداری بکنند و به همین سبب بسیاری از آنها برنامه دارند که این سفر را حتماً انجام دهند. متهمی این را به سفرها به دل و دسته بزرگ خدماتی تقسیم می‌شوند: گروهی از تپب مخلص هستند که نه تنها برای از دوش دختر و پسر هم و داماد و عروس برنمی‌دارند، بلکه خود یک سراسر باسکین و شکر به شمار می‌آیند. ساعت ده شیره‌قوه خود را می‌خواهند، در

مقایسه‌ای

سید جعفر شهیدی
اکبر خوش‌شهر
انتشارات سوره مهر
(روایت به حوزه هنری)
چاپ اول، ۱۳۹۵
۱۶۰ هزار تومان
مجموعه پژوهشی «شخصیت‌های مانا» با هدف معرفی سرمشت‌های موفق، به زندگی شخصیت‌های تکنیکی می‌پردازد که در عرصه‌های دانش، فرهنگ، سیاست و اجتماع در ایران معاصر زیسته و درگذشته‌اند. این مجموعه که برای عموم مخاطبان، به‌ویژه جوانان و دانشگاهیان تهیه شده، برآیند احساس ضرورتی است که نه تنها از دید فنی و مستند و زندگانی افراد تأثیرگذار پدید آمده است.

کتاب حاضر پنجمین مجلد از این مجموعه است و به زندگی و فعالیت‌های علمی و فرهنگی و از نظرات مرحوم دکتر سیدجعفر شهیدی اختصاص یافته است و از دوران کدوکسی تا زمان خدمت ایشان را شامل می‌شود. در مقدمه مؤلف بر این کتاب آمده است: «بزرگی زندگی شهیدی فعالیت خستگی‌ناپذیر او در راه کسب علم و پرورش شاگردان بنام است. شهیدی تحصیل‌کرده حوزه و دانشگاه بود و در هر دو به اوج رسید. او با تحمل سختی‌های بسیار به تحصیل علوم دینی در حوزه علمیه نجف پرداخت و با کسب رتبه اجتهاد به ایران بازگشت. ابتدا در دبیرستانی در تهران شروع به تدریس کرد. همزمان تحصیلات دانشگاهی را پی گرفت و در دو رشته معقول

روزشمار ۱۵ خرداد ۱۳۴۳

محمدصادق فیض
انتشارات سوره مهر
چاپ اول، ۱۳۹۳

نظرها و اندیشه‌ها

حالی که خود نمی‌توانند حتی یک چراغ‌گاز یا اجاق برقی را روی درجهٔ معین روشن نگه دارند، زبان خارجی این مثل مخلص آنقدر قوی و پیشرفته است که وقتی سنجشی پشت در می‌آید که کاغذ را تحویل دهد، به او خواهند گفت: «چون صاحبخانه نیست، برود و فردا بیاید!» یک دستمال ساده را اتو نمی‌زن‌اند؛ بزند، یک لیمره که بپزند، یا شور از آب درمی‌آیند و یا بی‌نکم و بدرت اینکه نه تنها پختن یک پلو و کته ساده را هم از عهده برنمی‌آیند، بلکه حتی یک شیرکاتو و یک چای ساده هم نمی‌توانند دم کنند و آخر کار اگر یک چای به کسی بدهند، مثل مخلص، هم تازه‌جوش است و هم گهنده‌م، و طبعاً سینی را هم روی میز برخواهند گرداند. بعضی مثل مخلص حتی یک شیر آب گرم و سرد حمام را هم نمی‌توانند تنظیم کنند. کارشان نشستن

کوله‌بار هویت

دکتر محمدابراهیم باستانی پاریزی

بخش اول

سر سفره است و بعد از آن، تماشای تلویزیون. خدای تعالی

سرمه‌ای بعد از فروش
گروه دیگری البته غیر از مخلص هستند که نه تنها سرباز نیستند، بلکه گرای هم از کار فرزندان می‌کشایند: اول زبانی با همسایگی می‌جویند، بچه‌ها و نوه‌ها را به کلاس و مدرسه می‌رسانند و چون معمولاً دختر و پسر با داماد و عروس، که در آنجا کار دارند و کارشان هم طوری است، سخت است و مثل اینجا هم سالی شصت هفتاد دلار برای یادآورده را در کانادا اتقال داده باشیم. روز – و به قول کل آقا بلکه بیشتر – و ماهی ده پانزده روز غیر از جمعه‌ها تعطیل بی‌خودی ندارند، بنابراین رسیدگی نمی‌کنیم. حالا می‌توانی مقایسه کرد با خانواده‌ای که نورشان از پاسرو بالا می‌رود و خرج کردن دلار برای آنها از خرج تومان ارزاتر و آسان‌تر است؛ تقریباً کمتر خانواده‌ای را توانی دید که یکی دو بار برای دیدار آنها، در پنج هزار عالم پراکنده نباشند و طرفین سالی یکی دو بار برای دیدار هم به سفرهای گران‌بهره دست نزنند.

بعضی اشیای خریداری شده، یک ضمانت‌نامه خدمات بعد از فروش دارد که کارخانه سازنده معمولاً تعهد می‌کند که در فلال سسال، یا فالن مدت کار، اگر اشکالی در کار آن دستگاه پیدا شد، آن کارها را کمپانی فروشنده تعهد می‌کند که تعمیرات آن را مجاناً انجام دهد و این کار را در اصطلاح اقتصادی، «خدمات بعد از فروش» می‌نامند. ما نهاده‌ایم و وظیفهٔ پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها هم در قبال نوه‌های نازنین که محتاج گهواره چنبدان هستند، و غذای خاص می‌طلبند، و راه رفتن باید بیاموزند، و در پارک‌ها به بازی بپردازند، این پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها هستند که این خدمات را – البته مجاناً – می‌توانند انجام بدهند، اضافه بر خاندانی و به‌عنوان پدربزرگ‌های پارسا.

مهم‌تر از همهٔ اینها، این که این امر مختص به خارج‌رفتهان نیست. آنچه گفتیم، در مقیاس وسیع در جمعیت شصت هفتاد میلیون ایرانی پراکنده است و در مهاجرت‌های داخل‌شهری و برون‌شهری نیز صادق دارد. و بالاخره اگر هم ربطی به خارج‌شدگان پیدا کند، باز هم صحبت یکی دو تا نیست.

اگر درست باشد که سه چهار میلیون ایرانی تنها در آمریکا زندگی می‌کنند و سی هزار ایرانی تنها مقیم تورنتوی کانادا هست و ۲۵ هزار ایرانی هر روز صبح در راه‌های ناشناسی می‌خورند و صدها هزار در آلمان و دهها هزار در ونگوور کانادا هستند و من خبر ندارم که تنها ۲۲۰۰ مهندس ایرانی که شهر کلگری کانادا کار می‌کنند، آری، مهندس در کلگری، که شهر تفنیزخیز کاناداست و بیشتر ایام زمستان

آن حادثه اثری عمیق داشت ضمن آن که روه‌های سیاسی و مذهبی هم با صدور بیانیه‌هایی با تجلیل از قیام ایرانیان این مناسبت با چند شاخصه ششمنه می‌شود: سخنرانی مهم امام خمینی و تسکیری ایشان و شهادت گروهی از طرفداران امام^(۱). در مجلد اول تلاش شده تا بر کار مهم قسار دین‌خواهی مرتبط با محوریت نهضت پانزده خرداد با رزم پهلوی، امام خمینی و مبارزه با رژیم پهلوی، دورانهای با ویژگی سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و نظامی حکومت در آن مقطع، بدون تحلیل رویدها در اختیار مخاطب قرار گیرد.

جلد دوم این مجموعه وقایع ۱۶ اردیبهشت تا ۳۱ خرداد ۱۳۳۳ می‌پردازد و از منابع متعدد موجود به بیانگنی دفتر ادبیات انقلاب اسلامی در تدوین آن استفاده شده. در نگارش این کتاب با استفاده از منابع موجود سعی در گویاسازی رخدادهای تاریخی شده که در توضیحات بیشتری نیاز داشتند. در این کتاب بیان می‌شود که اعلامیهٔ مراجع تقلید در مورد خرداد، در زنده نگه داشتن یاد

نظرها و اندیشه‌ها

و بیابان صرف کرد. این پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها، در کمال اخلاص در آن سرزمین‌های دوردست و ناشنا به فرهنگ آن قوم، تنها به خاطر فرزندان و نوه‌ها و پیشرفت آنها، در آن سرزمین‌ها می‌مانند و کمک می‌کنند و بسیاری از آنها در همان سرزمین‌ها، تن به خاک می‌سپارند بدون اینکه جسد آنها به کشور اصلی بازگردد و این کمال اخلاص آنان است.

ایسن را هم عرض کنم که همهٔ این خدمات «بعد از فروش»، با کمال رضا و رغبت انجام می‌شود و هر پدر و مادری در آرزوی این است که به صورتی خدمتی و کمکی برای فرزندش و نواش کرده باشد، خصوصاً در محیطی مثل آمریکا و اروپا که زن و مرد صبح می‌روند و در واقع می‌دوند بی کار، و شب خسته و مانده برمی‌گردند و این

چهارشنبه ۲۱ آبان ۱۳۹۹ – ۲۵ ربیع‌الاول ۱۴۴۲ – ۱۱ نوامبر ۲۰۲۰ – سال نود و پنجم – شماره ۲۷۶۹۹

و ازدواج می‌کنند. فرزندان آنها که نسل سوم به شمار می‌آیند، با محظوظهائی مواجه می‌شوند و من در مورد ایرانی‌ها است. با این مقدمات قبول خواهید کرد که اگر تنها ده‌میلیون ایرانی در پنج قارهٔ عالم زندگی کنند، دو سه میلیون خاوران خوششان می‌کند که فارسی را ترک نبوده باشند، صحبت می‌کنند. نوحروس و نوماده‌ا لآد بی‌مل نیست که فرزند خردمالش هم فارسی بداند و انگلیسی یا فرانسه را خوب بیاموزد. و فرزند خردسال البته…

آری، مشکل از همین جا شروع می‌شود. برای اینکه یک بچه ایرانی بتواند فارسی خوب صحبت کند و گاهی بسرای قوم و خویش‌ها، همه و همه‌زاده و غیر آن را کاذب به ایران بفهرستد، محتاج تحصیلات ابتدائی مفصلی است که وسایل آن البته در خارج فراهم نیست. آن طفل معمولاً به مدرسه محله می‌رود که لآد انگلیسی، یا فرانسه، یا سوئدی، یا ایتالیائی، یا آلمانی به او درس می‌دهند و باید تکالیف آنها را انجام دهد و دیگر فرصتی برای آموختن فارسی نیست. پدر و مادرهای ایرانی، در بعضی شهرها که جمعیت ایرانی زیاد است، با هزار زحمت نظر اولیای شهر را جلب می‌کنند تا روزهای شنبه و یکشنبه که مدارس آنها تعطیل است، یکی دو مدرسه را در اختیار بگیرند و از یکی دو معلم بازنشسته ایرانی درخواست کنند که در این روزها به بچه‌های آنها فارسی یا ترکی بیاموزد. ظاهراً کار خوبی است و این امید هست که شعلهٔ شمع هویت ایرانی در وجود طفلکان ایرانی لوس‌آنجلسی یا فلوریدائی یا سیدنی یا تورنتوئی یا مونترالی خاموش نشود.

عرض کردم که اشکال در همین جاست؛ زیرا برنامه تربیتی و آموزشی آن کشورها طوری بسته شده که پنج روز هفته را می‌آموزند و روز شنبه و یکشنبه را بچه‌ها خستگی در می‌کنند؛ از شهر خارج می‌شوند، به پارک می‌روند، سینما می‌بینند، کهنوردی می‌کنند، قافقرانی دارند، باغ‌وحش را تماشا می‌کنند و غیره و غیره؛ اما جامعهٔ جهانی به استفاده از روز تعطیل است و بدون اینکه درسی رزمزمهٔ معینی باشد، ناچار است که جمعه به مکتب آورد طفل گریزپای را.

چون هیچ کتاب و برنامهٔ مدونی و امتحان‌شده‌ای برای تدریس ندارد و کتاب‌های درسی فعلی را هم نمی‌پسندد، ناچار به کتاب‌هایی رجوع خواهد کرد که هم‌زاد عصر میرزا عبدالعظیم‌خان است و از نوع کتب و دمنهٔ چاپ هـمسو، و در ریف منتخب‌الفصحای میرزا حبیب‌الله خلیه (معلم مدرسه مبارک خرقانه که به تصویب وزارت خارجه علوم و معارف به طبع رسیده)، کتاب را مرور می‌کند. و لآد در آن، این شعر فضل بن عباس – شاعر عصر سامانی – را می‌خواند. صحبت شمع هویت در پیشش است، شاعر در مرگ پادشاهی و جانشینی او گوید:

پادشاهی گذشت خوش‌نژاد
پادشاهی نشست فرخ‌زاد
از گذشته، زمانیان عمگین
زین نشست، جهانیان دلشاد
بگر اکنون به چشم غفل کن
کلنچه‌ه از ما گرفت اداد،
گر چراغی ز پیش ما برداشت
باز شمعیی به جای او بنهاد

* مسألهٔ هویت به صورت‌های گوناگون متحول می‌شود. ایرانی هر جا که هست، هویتش را آشکار می‌کند، اما ثابت‌ماندن هویت ملی با این‌همه ارتباطات و تحولاتی که در روابط میان ملت‌ها پیش آمده، امری است که به‌سادگی نمی‌توان هضمش کرد. مسألهٔ هویت، یکی از مسائل عمدهٔ تربیتی و اجتماعی قرن خواهد بود

هشتاد درصد مالک عالم جمهوری شده‌اند و رئیس را انتخاب می‌کنند؛ ولی به هر حال مایهٔ زبان ما همین‌چون چیزهاست و مصیبت کودک فارسی‌خوان که در روز تعطیل را صبح و عصر پشت سر هم فارسی و عربی و ترکی و بعضی تکالیف متن تعلیمات مدنی و تعلیمات دینی خوانده، چیزهایی که مطلقاً در آن ولایت که اوست کاربرد ندارد، مغرب و نماز رو به قبله لآد در کتاب فارسی نوشته شده، تمام مغل و در امتداد غربت خورشید طوری بخواند که خورشید روی شاه چپ آنها قرار گیرد و حال آنکه آنجا که اوست، لآد باید به طرف مشرق خواند و وقتی شعر منوچهری در وصف پاییز و خزان و مهرگان می‌خواند:

خیزید و خز آرید که هنگام خزان است
باد خنک از جانب خوارزم وزان است
با خنک از جانب خوارزم، خزان می‌شود
او که در سیدنی این شعر را می‌خواند، متوجه می‌شود که مهرگان او در روز چهاردهم بهار است که تازه کالها شکفته شده‌اند و نه تنها باد خنک خوارزم نیست، بلکه دای گرم کسبایتی آنجا هم می‌وزد. آخر، پهلوی زبانی، خزان نیمکره شمالی است و بالعکس. کل ادبیات «بهاریه» که در شرق، وقتی در قارهٔ جنوب باخونی شود، بی‌معنی خواهد بود و اطفال هم در هر بخش از آن محتاج تفسیر تازه هستند. «اپوسین بهر دی آمدنی بهار» مولانا در سیدنی محتاج تفسیر دیگر است!

ادامه دارد
از آن حرف را ماک لوها، نویسندهٔ کانادائی به زبان آرده. ۲-شعر از حزین لاهیجی است که خودش در بنارس غریب مرگ شد.

سرزمین‌های دیگر یافته، آنها را ذکر کرده است.
در اولین مقالهٔ این کتاب، ابتدا مراسم نوروز به اختصار بررسی شده و سپس با نگاهی به کهن‌تر به ریشه‌یابی یکی از مهمترین آداب و عادات آن، یعنی سفره هفت‌سین و ارتباط آن با «شام‌پندان» یا «هفت‌سین جایوه» پرداخته شده است. مقاله دوم درباره بررسی سیر اسطوره‌ها یا به عبارت دیگر باورهای کهن مربوط به خنک و افراد است. این بررسی با متد های اوستایی آغاز، سپس در متون پهلوی و سپس از آن در فارسی امروز پیگیری شده است. در نوشتار «باورهای درباره

کلی به ایران زمین» ابتدا به طور کلی به دیدگاه‌های انسان‌های کهن به نسبت به عناصر طبیعت پرداخته شده و سپس در اختی اسطوره‌ای در متون کهن ایرانی و تحولاتی و از آن پس تا به امروز نسبت به سنتها روی داده، بررسی شده است. در مقاله «نقلش آجیل‌ها در مراسم سنتی ایران» به طور کلی درباره آجیل‌ها در ایران و آیین‌های آجیل و «سبب مشکل‌گشا» به تفصیل آمده است و…

یکی از باورهای رایج میان مردم، اعتقاد به «چشم‌بد» یا «چشم‌زخم» است. در نوشتار دیگر از ایسن کتاب، ابتدا به تعریف این مفهوم، سبب پدید آمدن آن و روش‌های درمان آن پرداخته شده و سپس به نقش آجیل و باورها و اسطوره‌ها را در دوران بسیار کهن تا امروز ردیابی کرده است. همچنین کتاب شباهت‌هایی امروز بین آیین آداب و رسوم با آیین کهن می‌یابد. در نوشتار دیگر از ایسن کتاب، ابتدا به تعریف این مفهوم، سبب پدید آمدن آن و روش‌های درمان آن پرداخته شده و سپس به نقش آجیل و باورها و اسطوره‌ها را در دوران بسیار کهن تا امروز ردیابی کرده است. همچنین کتاب شباهت‌هایی امروز بین آیین آداب و رسوم با آیین کهن می‌یابد. در نوشتار دیگر از ایسن کتاب، ابتدا به تعریف این مفهوم، سبب پدید آمدن آن و روش‌های درمان آن پرداخته شده و سپس به نقش آجیل و باورها و اسطوره‌ها را در دوران بسیار کهن تا امروز ردیابی کرده است. همچنین کتاب شباهت‌هایی امروز بین آیین آداب و رسوم با آیین کهن می‌یابد.

ادامه دارد

یاعنی شش ماه زمستان) چون در کانادا زمستان سالی شش ماه طول می‌کشد، این شهر، بیشتر ایام حرارتش زیر صفر است. با این مقدمات قبول خواهید کرد که اگر تنها ده‌میلیون ایرانی در پنج قارهٔ عالم زندگی کنند، دو سه میلیون خاوران خوششان می‌کند که فارسی را ترک نبوده باشند، صحبت می‌کنند. نوحروس و نوماده‌ا لآد بی‌مل نیست که فرزند خردمالش هم فارسی بداند و انگلیسی یا فرانسه را خوب بیاموزد. و فرزند خردسال البته…

آری، مشکل از همین جا شروع می‌شود. برای اینکه یک بچه ایرانی بتواند فارسی خوب صحبت کند و گاهی بسرای قوم و خویش‌ها، همه و همه‌زاده و غیر آن را کاذب به ایران بفهرستد، محتاج تحصیلات ابتدائی مفصلی است که وسایل آن البته در خارج فراهم نیست. آن طفل معمولاً به مدرسه محله می‌رود که لآد انگلیسی، یا فرانسه، یا سوئدی، یا ایتالیائی، یا آلمانی به او درس می‌دهند و باید تکالیف آنها را انجام دهد و دیگر فرصتی برای آموختن فارسی نیست. پدر و مادرهای ایرانی، در بعضی شهرها که جمعیت ایرانی زیاد است، با هزار زحمت نظر اولیای شهر را جلب می‌کنند تا روزهای شنبه و یکشنبه که مدارس آنها تعطیل است، یکی دو مدرسه را در اختیار بگیرند و از یکی دو معلم بازنشسته ایرانی درخواست کنند که در این روزها به بچه‌های آنها فارسی یا ترکی بیاموزد. ظاهراً کار خوبی است و این امید هست که شعلهٔ شمع هویت ایرانی در وجود طفلکان ایرانی لوس‌آنجلسی یا فلوریدائی یا سیدنی یا تورنتوئی یا مونترالی خاموش نشود.

عرض کردم که اشکال در همین جاست؛ زیرا برنامه تربیتی و آموزشی آن کشورها طوری بسته شده که پنج روز هفته را می‌آموزند و روز شنبه و یکشنبه را بچه‌ها خستگی در می‌کنند؛ از شهر خارج می‌شوند، به پارک می‌روند، سینما می‌بینند، کهنوردی می‌کنند، قافقرانی دارند، باغ‌وحش را تماشا می‌کنند و غیره و غیره؛ اما جامعهٔ جهانی به استفاده از روز تعطیل است و بدون اینکه درسی رزمزمهٔ معینی باشد، ناچار است که جمعه به مکتب آورد طفل گریزپای را.

چون هیچ کتاب و برنامهٔ مدونی و امتحان‌شده‌ای برای تدریس ندارد و کتاب‌های درسی فعلی را هم نمی‌پسندد، ناچار به کتاب‌هایی رجوع خواهد کرد که هم‌زاد عصر میرزا عبدالعظیم‌خان است و از نوع کتب و دمنهٔ چاپ هـمسو، و در ریف منتخب‌الفصحای میرزا حبیب‌الله خلیه (معلم مدرسه مبارک خرقانه که به تصویب وزارت خارجه علوم و معارف به طبع رسیده)، کتاب را مرور می‌کند. و لآد در آن، این شعر فضل بن عباس – شاعر عصر سامانی – را می‌خواند. صحبت شمع هویت در پیشش است، شاعر در مرگ پادشاهی و جانشینی او گوید:

پادشاهی گذشت خوش‌نژاد
پادشاهی نشست فرخ‌زاد
از گذشته، زمانیان عمگین
زین نشست، جهانیان دلشاد
بگر اکنون به چشم غفل کن
کلنچه‌ه از ما گرفت اداد،
گر چراغی ز پیش ما برداشت
باز شمعیی به جای او بنهاد

* مسألهٔ هویت به صورت‌های گوناگون متحول می‌شود. ایرانی هر جا که هست، هویتش را آشکار می‌کند، اما ثابت‌ماندن هویت ملی با این‌همه ارتباطات و تحولاتی که در روابط میان ملت‌ها پیش آمده، امری است که به‌سادگی نمی‌توان هضمش کرد. مسألهٔ هویت، یکی از مسائل عمدهٔ تربیتی و اجتماعی قرن خواهد بود

هشتاد درصد مالک عالم جمهوری شده‌اند و رئیس را انتخاب می‌کنند؛ ولی به هر حال مایهٔ زبان ما همین‌چون چیزهاست و مصیبت کودک فارسی‌خوان که در روز تعطیل را صبح و عصر پشت سر هم فارسی و عربی و ترکی و بعضی تکالیف متن تعلیمات مدنی و تعلیمات دینی خوانده، چیزهایی که مطلقاً در آن ولایت که اوست کاربرد ندارد، مغرب و نماز رو به قبله لآد در کتاب فارسی نوشته شده، تمام مغل و در امتداد غربت خورشید طوری بخواند که خورشید روی شاه چپ آنها قرار گیرد و حال آنکه آنجا که اوست، لآد باید به طرف مشرق خواند و وقتی شعر منوچهری در وصف پاییز و خزان و مهرگان می‌خواند:

خیزید و خز آرید که هنگام خزان است
باد خنک از جانب خوارزم وزان است
با خنک از جانب خوارزم، خزان می‌شود
او که در سیدنی این شعر را می‌خواند، متوجه می‌شود که مهرگان او در روز چهاردهم بهار است که تازه کالها شکفته شده‌اند و نه تنها باد خنک خوارزم نیست، بلکه دای گرم کسبایتی آنجا هم می‌وزد. آخر، پهلوی زبانی، خزان نیمکره شمالی است و بالعکس. کل ادبیات «بهاریه» که در شرق، وقتی در قارهٔ جنوب باخونی شود، بی‌معنی خواهد بود و اطفال هم در هر بخش از آن محتاج تفسیر تازه هستند. «اپوسین بهر دی آمدنی بهار» مولانا در سیدنی محتاج تفسیر دیگر است!

ادامه دارد
از آن حرف را ماک لوها، نویسندهٔ کانادائی به زبان آرده. ۲-شعر از حزین لاهیجی است که خودش در بنارس غریب مرگ شد.

سرزمین‌های دیگر یافته، آنها را ذکر کرده است.
در اولین مقالهٔ این کتاب، ابتدا مراسم نوروز به اختصار بررسی شده و سپس با نگاهی به کهن‌تر به ریشه‌یابی یکی از مهمترین آداب و عادات آن، یعنی سفره ه

شاخص «جینی» و شکاف طبقاتی

تمام ثروت یک جامعه دست یک نفر یا بنگاه خاص در آن جامعه قرار دارد.

سازمان‌ها و نهادهای مختلفی در سطح بین‌المللی، آمار و ارقام مربوط به ضریب جینی را به صورت منظم برسی، تحلیل و منتشر می‌کنند. بررسی این آمارها و ارقام نشان می‌دهد که کشورهای همچون آفریقای جنوبی، شیلی، آرژانتین، برزیل و آمریکا از جمله کشورهای هستند که ضریب جینی آن‌ها بالاتر از میانگین‌های بین‌المللی و در نتیجه شککاف طبقاتی در آن‌ها بزرگ است. همین آمارها حکایت از آن دارند که در کشورهای نظیر چین، نروژ، اوکراین و سوئد ضریب جینی بسیار پایین‌تر از آمار جهانی است و از همین رو در این کشورها شکاف طبقاتی در کمترین حد ممکن است.

محاسبه ضریب جینی و شکاف طبقاتی در ایران

محققان برای بحث درباره میزان بهره‌مندی اقتصادی گروه‌های مختلف در یک جامعه از مفهوم «شکاف طبقاتی» استفاده می‌کنند. شکاف طبقاتی به معنای میزان فاصله درآمدی گروه‌های مختلف در یک جامعه است. هرچه میزان این شکاف کمتر باشد، آن جامعه به عدالت اقتصادی نزدیک‌تر است و هرچه این شکاف بزرگتر باشد، می‌توان گفت که عدالت اقتصادی در آن جامعه، کمتر است.

ممکن است برخی ظواهر باعث شود اعضای آن جامعه تصور کنند فاصله میان طبقات مختلف اقتصادی افزایش یافته است. بطور مثال برخی شهروندان با دیدن خودروهای لوکس یا خانه‌های لاکچری حکم می‌دهند که شککاف طبقاتی در جامعه بیشتر شده است. اما برخی شاخص‌ها و روش‌های علمی برای تشخیص میزان شکاف طبقاتی در جوامع وجود دارد که به‌طور معمول سیاستمداران و اقتصاددانان از آن شاخص‌ها برای تعیین میزان شکاف طبقاتی بهره می‌برند. شککاف طبقاتی، نابرابری در توزیع ثروت و گسترش محرومیت ها و فقر از اصلی ترین چالش های اقتصادی و اجتماعی بسیاری از جوامع شمرده می شود و مقابله با این چالش‌ها که علل گوناگونی دارند از اصلی ترین وظایف دولت ها بشمار می آید.

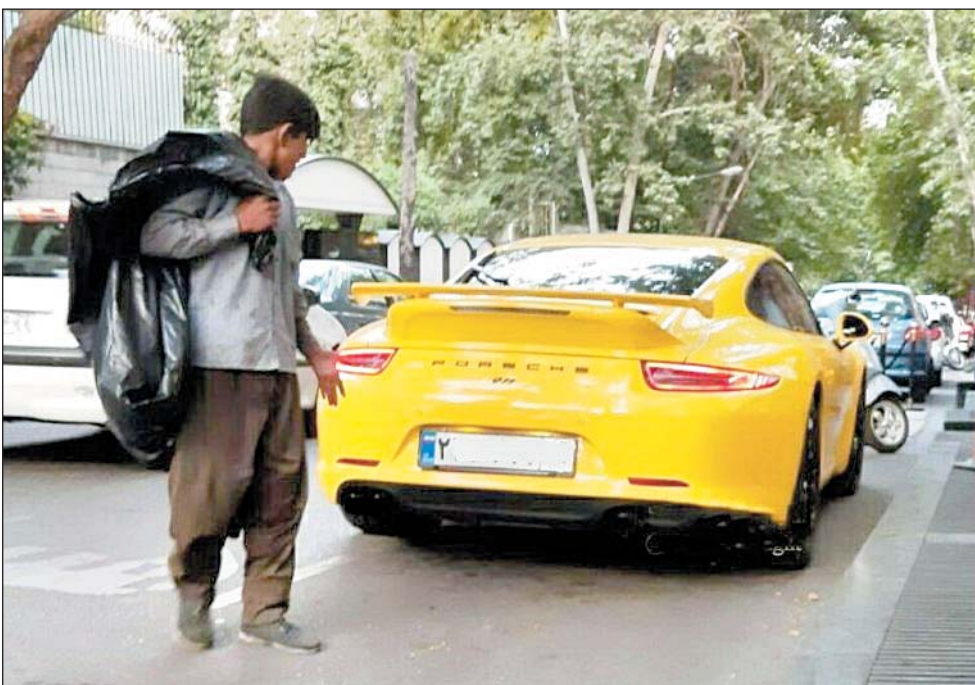
فاصله و اختلاف یسا آنچه از آن تحت عنوان "طبقه اجتماعی" یاد می‌شود، یکی از مهم‌ترین موضوعات در بررسی‌های شرایط اجتماعی در جامعه مدرن است. اختلافی که همانند بسیاری از مولفه های اجتماعی تا اندازه ای طبیعی و بهنجار است اما اگر از حد بگذرد مسبب معضلات بسیاری است.طبقه یا کلاس اجتماعی شکلی از تقربندی یا نابرابری ساختارمند است که مبنای قانونی یا مذهبی و حتی موروثی نداشته و گروه بندی گسترده ای از افراد است که دارای منابع مشترک اقتصادی هستند. این نظام ها بسیار انعطاف پذیر بوده و مصداق عبارت یک شبه پولدار شدن، یک شبه بی‌توانند تغییر کرده و جایگاه افراد را دگرگون سازند. در نتیجه طبقات مختلف اجتماعی وضعیت اقتصادی افراد متفاوت بوده و در جایگاه های متفاوتی قرار می گیرند.

این مساله در ذات و به خودی خود نسبتاً مساله ای طبیعی است چرا که براساس طبیعت زندگی فردی و اجتماعی، توان و پتانسیل افراد با یکدیگر متفاوت بوده و قرار نیست افراد متفاوت، در همه زمینه ها شرایطی یکسان داشته باشند. در واقع مشکل، اختلاف و افتاد از جایی شروع می شود که این فاصله و تفاوت اختلاف بسیار زیاد یا به داشته و فاصله این سر بردار تا آن سر بردار خیلی زیاد باشد. یکی از راه های اندازه گیری و سنجش مشکل ساز این اختلاف بین طبقات مختلف استفاده از «ضریب جینی» است. به هر صورت شاخص «ضریب جینی» یکی از معیارهای تشخیص فاصله طبقاتی است. ضریب جینی عددی مابین صفر و یک است. عدد صفر نشان دهنده برابری کامل است و نشان می‌دهد که دو یا چند گروه منتخب در یک جامعه از نظر درآمدی کاملاً یکسانند. اما عدد یک یعنی

طبقات فقیر جامعه از طریق تاسیس نهاده‌ا و مراکز حمایتی مختلف، ضریب جینی تا سال ۱۳۵۹ به صورت ملموسی کاهش یافت و شکاف طبقاتی در ایران کمتر شد.

علی عرب مازاری یزدی استاد اقتصاد در گزارش خود با عنوان «اقتصاد غیررسمی و نابرابری در ایران» (۱۳۹۷) و در همین ارتباط می‌نویسد که وقوع انقلاب اسلامی در ایران باعث شده است تا ضریب جینی به عنوان شاخص نابرابری، به ویژه در مناطق شهری، افت چشمگیری را تجربه کرده و از منطقه کاملاً بحرانی دور شود.

اگرچه آغاز جنگ تحمیلی در همین سال‌ا باعث شد تا کاهش ضریب جینی برای مدتی متوقف شود، اما این ضریب چندان افزایش پیدا نکرد و شکاف طبقاتی در دوران جنگ، هرگز به اندازه شککاف طبقاتی در سال‌های ۱۳۵۳ رسید.

پرویز صداقت پژوهشگر مسائل اقتصادی در گزارش خود با عنوان «اقتصاد سیاسی نابرابری در ایران» می‌نویسد: خود با عنوان «اقتصاد مقطعی انقلاب اثرات حاصل از دوران انقلاب، شککاف طبقاتی در ایران در حال افزایش بوده است.» به ویژه سال‌های ۱۳۵۳ و ۱۳۵۴، دورانی است که کشور ایران یکی از بالاترین نرخ‌های ضریب‌های جینی را به خود دیده است.

صاحب‌نظران معتقدند که برخی از اقدامات حکومتی پهلوی همچون اصلاحات ارضی باعث شد تا بخش بزرگی از دهقانان فاقد زمین از زمین‌های کشاورزی رانده شده و درآمدهای خود را از دست دهند. در عین حال زمین‌داران به جای بخشی از اراضی خود، سهام کارخانه‌ها را دریافت کرده و در نتیجه این امر، شکاف میان طبقات بالا و پایین جامعه به شکل چشمگیری افزایش پیدا کرد. همچنین بررسی‌ها نشان می‌دهد که ورود درآمدهای سرشار نفتی در آن دوران به ایران بیشترین به نفع طبقات بالای جامعه تمام شد و ثروتمندان توانستند از این خوان نعمت بهره‌مند شوند، در حالی که اقشار ضعیف جامعه، بیش از قبل تحت فشار افزایش قیمت‌ها قرار گرفتند.

این محققان معتقدند که این افزایش شککاف طبقاتی، یکی از عوامل وقوع انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ بوده است. اما یا پیروزی انقلاب اسلامی و آغاز برنامه‌هایی نظیر دولتی کردن کارخانجات و همچنین حمایت‌های گسترده مالی از

زمینه را برای سیاست‌هایی همچون «طرح هدفمندسازی یارانه‌ها» مهیا کرد.

برنامه هدفمندسازی یارانه‌ها در کوتاه مدت و با پرداخت مبلغ قابل توجه یارانه نقدی در آن سال‌ها توانست از میزان شککاف اجتماعی در جامعه کم کند. فاصله میان شاخص ضریب جینی در سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۸۹ عدد قابل توجهی است، اما دو عامل باعث شد تا اثر این اقدامات بر کاهش ضریب جینی و شککاف طبقاتی در ایران به پایان نرسد. به ویژه دو مناطق شهری، افت چشمگیری را تجربه کرده و اولین عامل کاهش چشمگیر قیمت نفت به عنوان منبع اصلی درآمدی کشور و همینطور نحوه تداوم طرح هدفمندسازی یارانه‌ها بوده است.

رشد شتابان قیمت نفت برای مدتی کوتاه منابع مالی گسترده‌ای را در اختیار دولت قبل گذاشت و طرح هدفمندی یارانه‌ها هم با کمک همین منابع ارژشمندند نفتی ممکن شد. در نتیجه کاهش بهای جهانی نفت به میزان یک سوم قیمت قبل باعث شد تا دولت تواناد طرح را به صورت قبل ادامه دهد و در نتیجه نتواند مانع از افزایش شککاف طبقاتی در ایران شود. در عین حال آغاز تحریم‌های ظالمانه علیه ایران به عنوان دومین عامل اثرگذار هم باعث رشد نرخ ارز، افزایش تورم و کاهش توان دولت در حمایت از اقشار فرودست جامعه شد.

صداقت در همین ارتباط می‌نویسد: اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها و پرداختن یارانه‌های نقدی به خانواددهای ایرانی از آذر ۱۳۸۹نخستین اثر خود را در سال ۱۳۹۰ به‌بود وضعیت توزیع درآمد و کاهش ضریب جینی به‌پایین‌ترین عدد در سال‌های پس از انقلاب نشان داد، اما بلافاصله در سال‌های بعد به سبب افزایش شدید نرخ تورم، چند برابر شدن برابری دلار نسبت به ریال همزمان با اعمال تحریم‌های بین‌المللی، شاهد افزایش دوباره ضریب جینی و وخامت نسبی توزیع درآمد هستیم.

روند افزایش شککاف طبقاتی در ایران، به دلیل عوامل یاد شده در سال‌های بعد هم ادامه یافت. از یک سو این بار دولت آمریکا به صورتی یکجانبه ایران را تحریم کرد و از سوی دیگر بهای جهانی نفت چندان افزایشی نیافت و دولت هم در دوران تحریم‌ها، بخش قابل توجهی از درآمد نفتی خود را از دست داد و در نتیجه توان دولت برای حمایت از اقشار آسیب‌پذیر باز هم کمتر شد.

آخرین بررسی‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نشان می‌دهد که شاخص ضریب جینی در ایران و در سال ۱۳۹۸نسبت به سال قبل از خود کاهش محسوس داشته است. این آمارها حاکی از آن است که دولت توانسته است با اقدامات خود، شکاف طبقاتی در ایران را کاهش دهد.

در گزارش «توزیع درآمد در ایران ۱۳۸۰–۱۳۹۸» دفتر جمعیت، نیروی کار و سرشماری ایران مرکز آمار که در تیر امسال منتشر شده، در همین ارتباط آمده است: «تمامی شاخص‌های محاسبه شده بیانگر بهبود نسبی توزیع درآمد در سال ۱۳۹۸ نسبت به سال‌های قبل از آن است.

مرکز آمار در همین گزارش درباره دلایل کاهش شکاف طبقاتی در سال ۱۳۹۸ چنین توضیح می‌دهد: از دلایل عمده این بهبود در دهک‌های پایین می‌توان به کمک سازمان‌ها و نهادهای دولتی به دهک‌های پایین درآمدی اشاره کرد.

نگاهی به آمارها نشان می‌دهد که دولت به رغم تمامی فشارها و با وجود از دست دادن بخش قابل توجهی از درآمد خود توانسته است با اقداماتی همچون افزایش کمک هزینه به خانوارهای نیازمند، افزایش حمایت درمانی از خانوارهای آسیب‌پذیر و اعطای یارانه‌های جدید به خانوارها همچون کمک هزینه معیشتی، به کاهش شکاف طبقاتی در ایران کمک کرده و موفقیت‌هایی در مسیر حمایت از طبقات پایین جامعه کند؛ موفقیت‌هایی که با وجود تمامی فشارها، نشان از اراده دولت برای بهبود وضعیت طبقات ضعیف جامعه در سال گذشته دارد.

مالیات ۱۴۰۰ بر دوش کیست؟

معافیت‌های مالیاتی گسترده‌ای که در حال حاضر وجود دارد، فاقد هرگونه توجیه منطقی هستند. علاوه بر این فرار مالیاتی گسترده‌ای که در کشور وجود دارد با اجرای درست قوانین قابل جلوگیری است. به عقیده این کارشناس اقتصادی، افزایش سطح درآمد‌های مالیاتی از مجموع منابع بودجه نه به‌معنای افزایش نرخ‌های مالیاتی بلکه به معنای اصلاح خلأهایی است که در نظام مالیاتی وجود دارد. در واقع راه‌حل، حذف معافیت‌های گسترده، شناسایی پایه‌های جدید و جلوگیری از فرار مالیاتی است. به‌عنوان نمونه شناسایی مسوارد فرار مالیاتی، منابع را برای دولت ایجاد می‌کند که می‌تواند به‌طور مستقیم به دهک‌های پایین درآمدی تخصیص داده شود.

رئیس سازمان برنامه و بودجه در اصلاح ساختاری بودجه، درآمدهای مالیاتی را به‌عنوان یکی از جایگزین‌های درآمدخاص حاصل از فروش نفت معرفی کرده است.

محمد باقر نوبخت با اشاره به معافیت‌های گسترده مالیاتی می‌گوید: طبق قانون ما بیش از ۵۰هزار میلیارد تومان معافیت مالیاتی داریم. این غیر از فرار مالیاتی است.

وی می‌افزاید: بر اساس آنچه که در سیاست‌های اقتصاد مقاومتی مورد تأکید رهبر معظم انقلاب بود، باید از درآمدهای مالیاتی بیشتر استفاده کنیم و سهم مالیات را در منابع بودجه عمومی افزایش دهیم؛ اما آیا با همین قوانین و مقررات و از همین نظام مالیاتی می‌توانیم؟ در برنامه اصلاح ساختار مشخص کردیم که یک بخش را می‌توانیم، اما همه را نمی‌شود. البته ظرفیت بزرگی وجود دارد.

نوبخت بیان می‌کند: معتقدیم باید شیوه و رویکرد دریافت مالیات را از بنگاه به‌سمت خانوار ببریم. یعنی به‌جای اینکه درآمد بنگاه را مبنای محاسبه مالیات قرار دهیم، درآمد کل خانوار را در نظر بگیریم. البته با لحاظ سطح‌بندی؛ یعنی تا یک سطحی از درآمد، خانوارها از پرداخت مالیات معافند و برای درآمدهای کمتر از آن، تنها مالیات نمی‌دهد، بلکه به آن‌ها کمک می‌شود و یارانه پرداخت می‌شود. اما برای درآمدهای بالاتر از آن سطح باید مالیات بدهند. این موضوع را به‌عنوان «مالیات بر خانوار» تعریف کردیم و در برنامه اصلاح ساختار هم آوردیم.

با وجود تأکید بر عدم افزایش نرخ مالیات توسط کارشناسان اقتصادی و دولت، کمیته اصلاح ساختار بودجه مجلس به‌دنبال افزایش یک درصدی مالیات بر ارزش افزوده از ۹ به ۱۰ درصد است.

بر اساس تعریف سازمان امور مالیاتی، مالیات بر ارزش‌افزوده نوعی مالیات بر مصرف است که در شمار مالیات‌های غیرمستقیم قرار می‌گیرد. این مالیات درواقع نوعی مالیات چندمرحله‌ای است که در مراحل مختلف زنجیره تولید–توزیع بر اساس درصدی از ارزش افزوده کالاهای تولید شده یا خدمات ارائه شده دریافت می‌شود.

اجرای نظام مالیات بر ارزش افزوده در کشور همچون دیگر انواع مالیات‌ها برای تأمین درآمدهای پاک مالیاتی و با هدف انتقال بار مالیاتی از تولید به مصرف است. با این حال همه کالاها و خدمات مشمول این مالیات نیستند. در واقع از آنجایی که دولت‌ها به‌دنبال کسب بیشترین درآمد از مالیات بر ارزش افزوده هستند، مالیات بر ارزش افزوده معمولاً بر کالاهای پرمصرف و ضروری وضع می‌شود. این نوع کالاهای بخش عمده سبد مصرفی خانوارهای کم‌درآمد را تشکیل می‌دهند. بنابراین گفته می‌شود سنگینی مالیات بر ارزش افزوده را گروه‌های کم‌درآمد بیشتر احساس می‌کنند. حال باید دید تصمیم نهایی مجلس در اصلاح ساختار بودجه، باری بر دوش این خانوارها خواهد بود یا خیر.

تکیه بر درآمدهای مالیاتی برای دولت می‌تواند همچون ایستادن بر لبه تیغ باشد. در واقع تلاش برای افزایش این نوع درآمد‌ها در شرایط رکودی با افزایش نرخ‌های مالیاتی، نتیجه معکوس به‌همراه دارد و به کاهش درآمدهای دولت منجر خواهد شد؛ بنابراین لازم است افزایش درآمدهای مالیاتی در شرایط کوتنی با استفاده از شناسایی خلأهای مالیاتی انجام شود.

به گزارش ایرناپلاس، موضوع اصلاح ساختاری بودجه با نزدیک شدن به زمان قانونی تقدیم لایحه بودجه به مجلس بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته و کارشناسان اقتصادی و نهادهای مرتبط هم در این زمینه پیشنهادهایی را مطرح کرده‌اند. در این میان برخی پیشنهادها با هدف قرار دادن اصلاحات مالیاتی، به دنبال اصلاح ساختار بودجه هستند. مالیات به‌عنوان یکی از منابع درآمدی دولت، نقش قابل توجهی در ساختار بودجه دارد.

برخی از پیشنهادهای مطرح شده در حوزه اصلاح نظام ساختار بودجه سال ۱۴۰۰ با هدف اصلاح ساختاری بودجه مربوط به شناسایی و واحدیابی مؤدیان جدید، پیش‌بینی مشوق برای وصول معونه‌های مالیاتی و کشف فرار مالیاتی و همچنین اجرای نظام مالیات بر عایدی سرمایه است. دیوان محاسبات کشور پیشنهادهای مربوط به اصلاح ساختار بودجه سال ۱۴۰۰ را همچنین مواردی را که در برنامه هفتم توسعه قابل اجرا هستند، در ۲۴ به تنظیم و به مجلس شورای اسلامی ارائه کرده است. بندهای مربوط به اصلاح نظام مالیاتی که به‌طور خلاصه به آنها اشاره شد، شامل موارد ذیل هستند:

الزام سازمان امور مالیاتی کشور به شناسایی و واحدیابی سیستمی مؤدیان جدید از طریق اطلاعات مربوط به تراکنش‌های بانکی و ایجاد سازوکار قانونی مبنی بر تکلیف سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به شناسایی و ثبت اطلاعات اشخاص حقوقی فاقد پرونده مالیاتی در پنجره واحد سازمان امور مالیاتی کشور و اداره کل ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری

• پیش‌بینی مشوق‌های کارآمد به منظور ایجاد انگیزه برای وصول معوقات مالیاتی و کشف فرار مالیات در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰

• پیش‌بینی سازوکار لازم مبنی بر تعیین تکلیف و وصول حداقل ۵۰درصد از معوقات مالیاتی در سال ۱۴۰۰ (نظیر تسهیل در فرآیند بخشودگی جرایم) و درج منابع حاصله در ردیف جداگانه در بودجه

• ایجاد بسترهای قانونی لازم به منظور اخذ مالیات

بر عایدی سرمایه

تکیه بر درآمدهای مالیاتی برای دولت می‌تواند همچون ایستادن بر لبه تیغ باشد. در واقع تلاش برای افزایش این نوع درآمد‌ها در شرایط رکودی با افزایش نرخ‌های مالیاتی، نتیجه معکوس به‌همراه خواهد داشت تا جایی که نه تنها درآمدهای دولت را افزایش نمی‌دهد، بلکه منجر به کاهش درآمدهای دولت هم خواهد شد؛ بنابراین لازم است افزایش درآمدهای مالیاتی در شرایط کوتنی با استفاده از شناسایی خلأهای مالیاتی کشور انجام شود.

سید محمدهادی سبحانیان عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی در رابطه با اصلاح نظام مالیاتی با تأکید بر پرزیز از افزایش نرخ‌های مالیاتی می‌گوید: وقتی صحبت از افزایش درآمدهای مالیاتی دولت می‌شود، با توجه به اینکه اقتصاد کشور در دوره رکود قرار دارد، به‌بجیح وجه افزایش نرخ‌های مالیاتی را توصیه نمی‌کنیم. به‌عنوان شخصی که معتقد به افزایش درآمدهای مالیاتی دولت هستم، توصیه می‌کنم نرخ‌های مالیاتی کاهش یابد، اما در مقابل، معافیت‌های گسترده مالیاتی حذف و همچنین موارد فرار مالیاتی شناسایی شود. بسیاری از

آگهی مزایده عمومی خودرو

شرکت بیمه پارسیان در نظر دارد **تعداد ۱۵ دستگاه خودرو مزاد بر نیاز** خود را از طریق مزایده عمومی به فروش برساند لذا کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط می توانند با در دست داشتن کارت ملی و تصویر آن جهت اخذ اسناد مزایده از تاریخ **۱۳۹۹/۰۸/۲۱ لغایت ۱۳۹۹/۰۸/۲۸** از ساعت **۸** لغایت **۱۲** (به غیر از جمعه) به آدرس این شرکت واقع در **کیلومتر ۲۵ جاده مخصوص کرج روبروی پمپ بنزین گرمدره میدان اتمسفر ساختمان شرکت بیمه پارسیان پلاک ۱** مراجعه و اسناد مزایده را دریافت نمایند.

ردیف	نوع خودرو	مدل	رنگ	قیمت پایه کارشناسی (ریال)
۱	پژو پارس	۱۳۹۰	سفید	۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	پژو ۲۰۶	۱۳۸۳	نقره‌ای	۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۳	پژو ۴۰۵	۱۳۹۰	نقره‌ای	۷۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۴	پژو ۴۰۵	۱۳۸۷	نقره‌ای متالیک	۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰
۵	پژو ۴۰۵	۱۳۸۹	نقره‌ای متالیک	۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۶	زانتیا	۱۳۸۶	نقره‌ای متالیک	۷۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۷	پژو ۴۰۵	۱۳۸۸	نقره‌ای متالیک	۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۸	پژو ۴۰۵	۱۳۸۵	نقره‌ای	۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۹	پژو ۴۰۵	۱۳۹۱	خاکستری متالیک	۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۰	پژو ۴۰۵	۱۳۸۸	نقره‌ای	۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۱	پژو ۴۰۵	۱۳۸۵	بژ متالیک	۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۲	پراید	۱۳۸۴	سفید	۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۳	پراید	۱۳۸۴	نقره‌ای متالیک	۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۴	پژو ۴۰۵	۱۳۸۶	خاکستری متالیک	۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۵	کامیونت آمیکو	۱۳۸۶	سفیدروغنی	۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی به طور علانه شرکت دام‌توشه نوین (سهامی خاص) شماره ثبت ۱۵۴۴۲۳ شناسه ملی ۰۱۰۰۱۹۷۰۰۹۱۰	از کلیه سهامداران محترم دعوت می‌گردد تا در تاریخ هفدهم جمعی عادی هیاتبه که در تاریخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۱ رأس ساعت هجدهم به نشانی تهران-مسجدات آباد-میدان کاج کوچه علی‌اکبر پلاک ۲۲ طبقه ۲ واحد ۲ (کدپستی ۱۹۹۶۹۱۹۹۹) بر گزاری می‌گردد، حضور به هر رسانند مسئول جلسه: اسحاق گزاش جبار مدیر عامل و وارثان قانونی. <p>۴- بررسی و تصویب صورت‌های مالی دوره مالی منتهی به ۱۳۹۹/۰۱/۳۱. ۵- انتخاب: ۱- بررسی اصلی و علی‌الدلیل ۲- انتخاب: ۳- انتخاب: ۴- انتخاب: ۵- انتخاب: ۶- انتخاب: ۷- انتخاب: ۸- انتخاب: ۹- انتخاب: ۱۰- انتخاب: ۱۱- انتخاب: ۱۲- انتخاب: ۱۳- انتخاب: ۱۴- انتخاب: ۱۵- انتخاب: ۱۶- انتخاب: ۱۷- انتخاب: ۱۸- انتخاب: ۱۹- انتخاب: ۲۰- انتخاب: ۲۱- انتخاب: ۲۲- انتخاب: ۲۳- انتخاب: ۲۴- انتخاب: ۲۵- انتخاب: ۲۶- انتخاب: ۲۷- انتخاب: ۲۸- انتخاب: ۲۹- انتخاب: ۳۰- انتخاب: ۳۱- انتخاب: ۳۲- انتخاب: ۳۳- انتخاب: ۳۴- انتخاب: ۳۵- انتخاب: ۳۶- انتخاب: ۳۷- انتخاب: ۳۸- انتخاب: ۳۹- انتخاب: ۴۰- انتخاب: ۴۱- انتخاب: ۴۲- انتخاب: ۴۳- انتخاب: ۴۴- انتخاب: ۴۵- انتخاب: ۴۶- انتخاب: ۴۷- انتخاب: ۴۸- انتخاب: ۴۹- انتخاب: ۵۰- انتخاب: ۵۱- انتخاب: ۵۲- انتخاب: ۵۳- انتخاب: ۵۴- انتخاب: ۵۵- انتخاب: ۵۶- انتخاب: ۵۷- انتخاب: ۵۸- انتخاب: ۵۹- انتخاب: ۶۰- انتخاب: ۶۱- انتخاب: ۶۲- انتخاب: ۶۳- انتخاب: ۶۴- انتخاب: ۶۵- انتخاب: ۶۶- انتخاب: ۶۷- انتخاب: ۶۸- انتخاب: ۶۹- انتخاب: ۷۰- انتخاب: ۷۱- انتخاب: ۷۲- انتخاب: ۷۳- انتخاب: ۷۴- انتخاب: ۷۵- انتخاب: ۷۶- انتخاب: ۷۷- انتخاب: ۷۸- انتخاب: ۷۹- انتخاب: ۸۰- انتخاب: ۸۱- انتخاب: ۸۲- انتخاب: ۸۳- انتخاب: ۸۴- انتخاب: ۸۵- انتخاب: ۸۶- انتخاب: ۸۷- انتخاب: ۸۸- انتخاب: ۸۹- انتخاب: ۹۰- انتخاب: ۹۱- انتخاب: ۹۲- انتخاب: ۹۳- انتخاب: ۹۴- انتخاب: ۹۵- انتخاب: ۹۶- انتخاب: ۹۷- انتخاب: ۹۸- انتخاب: ۹۹- انتخاب: ۱۰۰- انتخاب: ۱۰۱- انتخاب: ۱۰۲- انتخاب: ۱۰۳- انتخاب: ۱۰۴- انتخاب: ۱۰۵- انتخاب: ۱۰۶- انتخاب: ۱۰۷- انتخاب: ۱۰۸- انتخاب: ۱۰۹- انتخاب: ۱۱۰- انتخاب: ۱۱۱- انتخاب: ۱۱۲- انتخاب: ۱۱۳- انتخاب: ۱۱۴- انتخاب: ۱۱۵- انتخاب: ۱۱۶- انتخاب: ۱۱۷- انتخاب: ۱۱۸- انتخاب: ۱۱۹- انتخاب: ۱۲۰- انتخاب: ۱۲۱- انتخاب: ۱۲۲- انتخاب: ۱۲۳- انتخاب: ۱۲۴- انتخاب: ۱۲۵- انتخاب: ۱۲۶- انتخاب: ۱۲۷- انتخاب: ۱۲۸- انتخاب: ۱۲۹- انتخاب: ۱۳۰- انتخاب: ۱۳۱- انتخاب: ۱۳۲- انتخاب: ۱۳۳- انتخاب: ۱۳۴- انتخاب: ۱۳۵- انتخاب: ۱۳۶- انتخاب: ۱۳۷- انتخاب: ۱۳۸- انتخاب: ۱۳۹- انتخاب: ۱۴۰- انتخاب: ۱۴۱- انتخاب: ۱۴۲- انتخاب: ۱۴۳- انتخاب: ۱۴۴- انتخاب: ۱۴۵- انتخاب: ۱۴۶- انتخاب: ۱۴۷- انتخاب: ۱۴۸- انتخاب: ۱۴۹- انتخاب: ۱۵۰- انتخاب: ۱۵۱- انتخاب: ۱۵۲- انتخاب: ۱۵۳- انتخاب: ۱۵۴- انتخاب: ۱۵۵- انتخاب: ۱۵۶- انتخاب: ۱۵۷- انتخاب: ۱۵۸- انتخاب: ۱۵۹- انتخاب: ۱۶۰- انتخاب: ۱۶۱- انتخاب: ۱۶۲- انتخاب: ۱۶۳- انتخاب: ۱۶۴- انتخاب: ۱۶۵- انتخاب: ۱۶۶- انتخاب: ۱۶۷- انتخاب: ۱۶۸- انتخاب: ۱۶۹- انتخاب: ۱۷۰- انتخاب: ۱۷۱- انتخاب: ۱۷۲- انتخاب: ۱۷۳- انتخاب: ۱۷۴- انتخاب: ۱۷۵- انتخاب: ۱۷۶- انتخاب: ۱۷۷- انتخاب: ۱۷۸- انتخاب: ۱۷۹- انتخاب: ۱۸۰- انتخاب: ۱۸۱- انتخاب: ۱۸۲- انتخاب: ۱۸۳- انتخاب: ۱۸۴- انتخاب: ۱۸۵- انتخاب: ۱۸۶- انتخاب: ۱۸۷- انتخاب: ۱۸۸- انتخاب: ۱۸۹- انتخاب: ۱۹۰- انتخاب: ۱۹۱- انتخاب: ۱۹۲- انتخاب: ۱۹۳- انتخاب: ۱۹۴- انتخاب: ۱۹۵- انتخاب: ۱۹۶- انتخاب: ۱۹۷- انتخاب: ۱۹۸- انتخاب: ۱۹۹- انتخاب: ۲۰۰- انتخاب: ۲۰۱- انتخاب: ۲۰۲- انتخاب: ۲۰۳- انتخاب: ۲۰۴- انتخاب: ۲۰۵- انتخاب: ۲۰۶- انتخاب: ۲۰۷- انتخاب: ۲۰۸- انتخاب: ۲۰۹- انتخاب: ۲۱۰- انتخاب: ۲۱۱- انتخاب: ۲۱۲- انتخاب: ۲۱۳- انتخاب: ۲۱۴- انتخاب: ۲۱۵- انتخاب: ۲۱۶- انتخاب: ۲۱۷- انتخاب: ۲۱۸- انتخاب: ۲۱۹- انتخاب: ۲۲۰- انتخاب: ۲۲۱- انتخاب: ۲۲۲- انتخاب: ۲۲۳- انتخاب: ۲۲۴- انتخاب: ۲۲۵- انتخاب: ۲۲۶- انتخاب: ۲۲۷- انتخاب: ۲۲۸- انتخاب: ۲۲۹- انتخاب: ۲۳۰- انتخاب: ۲۳۱- انتخاب: ۲۳۲- انتخاب: ۲۳۳- انتخاب: ۲۳۴- انتخاب: ۲۳۵- انتخاب: ۲۳۶- انتخاب: ۲۳۷- انتخاب: ۲۳۸- انتخاب: ۲۳۹- انتخاب: ۲۴۰- انتخاب: ۲۴۱- انتخاب: ۲۴۲- انتخاب: ۲۴۳- انتخاب: ۲۴۴- انتخاب: ۲۴۵- انتخاب: ۲۴۶- انتخاب: ۲۴۷- انتخاب: ۲۴۸- انتخاب: ۲۴۹- انتخاب: ۲۵۰- انتخاب: ۲۵۱- انتخاب: ۲۵۲- انتخاب: ۲۵۳- انتخاب: ۲۵۴- انتخاب: ۲۵۵- انتخاب: ۲۵۶- انتخاب: ۲۵۷- انتخاب: ۲۵۸- انتخاب: ۲۵۹- انتخاب: ۲۶۰- انتخاب: ۲۶۱- انتخاب: ۲۶۲- انتخاب: ۲۶۳- انتخاب: ۲۶۴- انتخاب: ۲۶۵- انتخاب: ۲۶۶- انتخاب: ۲۶۷- انتخاب: ۲۶۸- انتخاب: ۲۶۹- انتخاب: ۲۷۰- انتخاب: ۲۷۱- انتخاب: ۲۷۲- انتخاب: ۲۷۳- انتخاب: ۲۷۴- انتخاب: ۲۷۵- انتخاب: ۲۷۶- انتخاب: ۲۷۷- انتخاب: ۲۷۸- انتخاب: ۲۷۹- انتخاب: ۲۸۰- انتخاب: ۲۸۱- انتخاب: ۲۸۲- انتخاب: ۲۸۳- انتخاب: ۲۸۴- انتخاب: ۲۸۵- انتخاب: ۲۸۶- انتخاب: ۲۸۷- انتخاب: ۲۸۸- انتخاب: ۲۸۹- انتخاب: ۲۹۰- انتخاب: ۲۹۱- انتخاب: ۲۹۲- انتخاب: ۲۹۳- انتخاب: ۲۹۴- انتخاب: ۲۹۵- انتخاب: ۲۹۶- انتخاب: ۲۹۷- انتخاب: ۲۹۸- انتخاب: ۲۹۹- انتخاب: ۳۰۰- انتخاب: ۳۰۱- انتخاب: ۳۰۲- انتخاب: ۳۰۳- انتخاب: ۳۰۴- انتخاب: ۳۰۵- انتخاب: ۳۰۶- انتخاب: ۳۰۷- انتخاب: ۳۰۸- انتخاب: ۳۰۹- انتخاب: ۳۱۰- انتخاب: ۳۱۱- انتخاب: ۳۱۲- انتخاب: ۳۱۳- انتخاب: ۳۱۴- انتخاب: ۳۱۵- انتخاب: ۳۱۶- انتخاب: ۳۱۷- انتخاب: ۳۱۸- انتخاب: ۳۱۹- انتخاب: ۳۲۰- انتخاب: ۳۲۱- انتخاب: ۳۲۲- انتخاب: ۳۲۳- انتخاب: ۳۲۴- انتخاب: ۳۲۵- انتخاب: ۳۲۶- انتخاب: ۳۲۷- انتخاب: ۳۲۸- انتخاب: ۳۲۹- انتخاب: ۳۳۰- انتخاب: ۳۳۱- انتخاب: ۳۳۲- انتخاب: ۳۳۳- انتخاب: ۳۳۴- انتخاب: ۳۳۵- انتخاب: ۳۳۶- انتخاب: ۳۳۷- انتخاب: ۳۳۸- انتخاب: ۳۳۹- انتخاب: ۳۴۰- انتخاب: ۳۴۱- انتخاب: ۳۴۲- انتخاب: ۳۴۳- انتخاب: ۳۴۴- انتخاب: ۳۴۵- انتخاب: ۳۴۶- انتخاب: ۳۴۷- انتخاب: ۳۴۸- انتخاب: ۳۴۹- انتخاب: ۳۵۰- انتخاب: ۳۵۱- انتخاب: ۳۵۲- انتخاب: ۳۵۳- انتخاب: ۳۵۴- انتخاب: ۳۵۵- انتخاب: ۳۵۶- انتخاب: ۳۵۷- انتخاب: ۳۵۸- انتخاب: ۳۵۹- انتخاب: ۳۶۰- انتخاب: ۳۶۱- انتخاب: ۳۶۲- انتخاب: ۳۶۳- انتخاب: ۳۶۴- انتخاب: ۳۶۵- انتخاب: ۳۶۶- انتخاب: ۳۶۷- انتخاب: ۳۶۸- انتخاب: ۳۶۹- انتخاب: ۳۷۰- انتخاب: ۳۷۱- انتخاب: ۳۷۲- انتخاب: ۳۷۳- انتخاب: ۳۷۴- انتخاب: ۳۷۵- انتخاب: ۳۷۶- انتخاب: ۳۷۷- انتخاب: ۳۷۸- انتخاب: ۳۷۹- انتخاب: ۳۸۰- انتخاب: ۳۸۱- انتخاب: ۳۸۲- انتخاب: ۳۸۳- انتخاب: ۳۸۴- انتخاب: ۳۸۵- انتخاب: ۳۸۶- انتخاب: ۳۸۷- انتخاب: ۳۸۸- انتخاب: ۳۸۹- انتخاب: ۳۹۰- انتخاب: ۳۹۱- انتخاب: ۳۹۲- انتخاب: ۳۹۳- انتخاب: ۳۹۴- انتخاب: ۳۹۵- انتخاب: ۳۹۶- انتخاب: ۳۹۷- انتخاب: ۳۹۸- انتخاب: ۳۹۹- انتخاب: ۴۰۰- انتخاب: ۴۰۱- انتخاب: ۴۰۲- انتخاب: ۴۰۳- انتخاب: ۴۰۴- انتخاب: ۴۰۵- انتخاب: ۴۰۶- انتخاب: ۴۰۷- انتخاب: ۴۰۸- انتخاب: ۴۰۹- انتخاب: ۴۱۰- انتخاب: ۴۱۱- انتخاب: ۴۱۲- انتخاب: ۴۱۳- انتخاب: ۴۱۴- انتخاب: ۴۱۵- انتخاب: ۴۱۶- انتخاب: ۴۱۷- انتخاب: ۴۱۸- انتخاب: ۴۱۹- انتخاب: ۴۲۰- انتخاب: ۴۲۱- انتخاب: ۴۲۲- انتخاب: ۴۲۳- انتخاب: ۴۲۴- انتخاب: ۴۲۵- انتخاب: ۴۲۶- انتخاب: ۴۲۷- انتخاب: ۴۲۸- انتخاب: ۴۲۹- انتخاب: ۴۳۰- انتخاب: ۴۳۱- انتخاب: ۴۳۲- انتخاب: ۴۳۳- انتخاب: ۴۳۴- انتخاب: ۴۳۵- انتخاب: ۴۳۶- انتخاب: ۴۳۷- انتخاب: ۴۳۸- انتخاب: ۴۳۹- انتخاب: ۴۴۰- انتخاب: ۴۴۱- انتخاب: ۴۴۲- انتخاب: ۴۴۳- انتخاب: </p>
--	---

«آمریکا دیگر برای تحریم ایران چیزی در چشه ندارد»؛ این سخنان صریح «رابرت اوربان» مشاور امنیت ملی «دونالد ترامپ» است که قرار بود با «فشارهای حداکثری» طرف چند امده اقتصاد ایران را فروپاشاند. تحریم‌های آمریکایی اگرچه اقتصاد ایران و معیشت مردم را تحت شدیدترین فشارها قرار داده ولی به افکار مردم نظر ترامپ جابه‌جا نمی‌پوشانده است. برخی کارشناسان می‌گویند در صورت پیروزی ترامپ در انتخابات،واشنگتن ناگزیر از تغییر سیاست‌های خود در برابر ایران است، چرا که تمام فشار حداکثری، مساله ای را تغییر نخواهد داد.به گزارش ایرنا، تحریم‌های همه‌جانبه آمریکایی، در دهه‌های گذشته و به ویژه در دو سال اخیر تنگنای بسیاری را برای اقتصاد کشور تحمیل کرده است. هنوز مدت زمان زیادی از گشایش‌های اقتصادی ناشی از اجرایی‌سازی برجام نگذشته بود که رئیس‌جمهوری پیمان‌گریز آمریکا، مانند بسیاری از عهدنامه‌های بین‌المللی که در آن عضو بود، از برجام هم خارج شد و دیگر طرف‌های برجام را در وضعیت سختی قرار داد.

اعمال محدودیتی یکجانبه و فشار با اجرای محر برای اعمال محدودیت بر مبادلات مالی و بانکی ایران افزون بر تحریم فروش نفت، فشار سنگینی را به اقتصاد کشور وارد کرد. فشار حداکثری، راهبردی شد که واشنگتن تمام تلاش خود را از طریق آن به کار بستست تا اقتصاد ایران را زمینگیر کند.نتیجه این فشارها پس از دو سال، در بخش‌های مختلف اقتصاد کشور نمایان شده است. مهم‌ترین اثر این سیاست به کاهش ارزش ریسال و تورم و بالبع وضعیت معیشتی مردم خود را نشان داد.مخالفت دولتی، ولی بی توجه به مساله تحریم‌ها، دولت را به بی‌تدبیری در سیاست‌گذاری و عملکرد اقتصادی منتهم می‌کند. مخالفان دولت همچنین در ارزیابی شرایط اقتصادی کشور، تاثیر کرونا را نادیده می‌گیرند.

این در حالی است که در دو سالال گذشته شدیدترین تحریم‌ها در طول حیات جمهوری اسلامی ایران تجربه شده و علاوه بر این درماه گذشته مانند بسیاری از کشورهای دیگر از کرونا اثر پذیرفته است. از دید بسیاری از کارشناسان، سیاست‌های اقتصادی دولت و بانک مرکزی به ویژه در بخش حمایت از کارکنان آسیب‌دیده از کرونا، حمایت‌های معیشتی و اختصاص ناگزیر ارز دولتی به کالاهای اساسی، ضریب مقاومت اقتصادی کشور در برابر فشارها حداکثری را افزایش داده و تلاش براین بوده که تحریم‌های روفاشارآمریکایی مقابله کنند.این واقعیت حتی کارکنان رسانه‌های خارجی و کارشناسان آنها مغفول نمانده است. به عنوان نمونه اواخر مهرماه بود که«هاشم پسران» اقتصاددان و اسناد اقتصاد دانشگاه کالیفرنای جنوبی در گفت و گو با یکی از رسانه‌های

خارجی مسائل مهمی را در مورد اقتصاد ایران یادآور شد.از آن‌گاه پسران افزون بر تحریم‌ها، کرونا هم عامل تجربه مهمی در ایجاد شرایط کنونی اقتصادی است. به گفته پسران کرونا نه تنها اقتصاد ایران، بلکه اقتصاد ایران تجربه همسایه را در شدت تحت تاثیر قرار داد. به عنوان نمونه، لیر ترکیه هم طی ۹ماه گذشته متاثر از کرونا ۳۰درصد ارزش خود را از دست داده است.

به باور این کارشناس، سیاست‌های ارزی دولت و دورنرخسای بودن آن، اگرچه در افزایش نرخ ارز و ایجاد زمینه فساد در این حوزه بی‌تاثیر نیست، ولی دولت را مقابله با تحریم‌های آمریکا چارهای جز اتخاذ این سیاست ندارد. به گفته پسران، ایران در سطح اقتصاد به هم شکست خورده است. به گفته مشکلات اقتصادی کشور، سخت‌انست که این بار نه فقط نفت، بلکه تجارت خارجی، نظام بانکی و مالی ایران هم تحریم شده و دولت با فشارهای بسیاری مواجه است.

اما دانشگاه کالیفرنای جنوبی در ادامه افزود:

ایران ۴۰سال است که تحریم را تجربه می‌کند و

این داده هم می‌تواند خود را با تحریم‌ها تطبیق دهد،

هرچند تاثیر این تحریم در افزایش سلسله‌وار نرخ

ارز، تورم فزاینده و مجددا افزایش نرخ ارز، خود را نشان می‌دهد. امروز هم اگرچه اقتصاد ایران تحت فشار قرار گرفته و شاخص‌هایی چون تولید، اشتغال، مصرف و ... کاهش داشته است، ولی پیمایش که بر اساس برآورد صندوق بین‌المللی پول، رشد اقتصادی کشور ۰٫۵درصد کاهش داشته که بخشی از این کاهش به شیوع کرونا مرتبط است.پسران در ادامه تویوچا مقاومت اقتصادی کشور در برابر تحریم‌ها را مؤثر دانست و در پاسخ به پرسشی در خصوص اینکه اگر ترامپ

در انتخابات پیروز شود، آیا اقتصاد ایران تاب تحمل فشار اقتصادی برای چهار سال دیگر را خواهد داشت گفت: ترامپ و تیم همرآ او تصور می‌کردند با اجرای سیاست حداکثری، طی یک سال، می‌توانند نظام ایران را به زانو درآورند. زمانی که سیاستی «حداکثری» اعمال می‌شود، اگر اجرایی‌سازی آن طی چند ماه تا یک سال اثری نداشته باشد، نظام هدف، می‌تواند خود را با آن تطبیق دهد. اقتصاد ایران، اقتصاد بزرگی است. ایران بیش از ۳۰۰میلیون نفر جمعیت دارد. به زانو درآوردن چنین اقتصادی آن هم از طریق تحریم دشنی نیست،

بسه ویژه آنکه درآمدهای نفتی ایران در حال افزایش است، چرا که کنترل کامل کشتیرانی ممکن نیست. ایران نفت خود را می‌فروشد. به این ترتیب اگر ۶ماه تا یک سال دیگر هم بگذرد، تاثیر تحریم بر اقتصاد ایران تفاوت چندانی با امروز نخواهد داشت. بنابراین دولت آمریکا از نظر سیاسی و استراتژیک باید تصمیم جدیدی بگیرد، چرا که نادوام این وضع، مسائله را عوض نخواهد کرد.ادعای ناگزیر رسانه‌های خارجی به بی‌ثرائی تحریم‌های آمریکا و تاثیر مثبت سیاست‌های دولت در ساماندهی اقتصاد کشور آن هم در شرایط سخت تحریمی و کرونایی، یکسویه بودن انتقادات مخالفان روحانی را اثبات می‌کند.انتقادات جهت‌دار از دولتی که همه توان خود را از سوی برای مقابله با تحریم و از سوی مقابله با کرونا به کار گرفته است، آن هم با اهداف جاسی، به گفته بسیاری از ناظران به مثابه ریختن آب به آسباب دشمنی است که برای نابودی اقتصاد کشور کمر همت بسته است. همدلی و همکاری همه گروه‌ها و جریان‌های سیاسی و ارکان نظام، چون کاتالیوری نامیدی آمریکا از اعمال فشار به ایران، گشایش اقتصاد کشور و معیشت مردم را تسریع خواهد کرد.

چرا متحدان آمریکا با ترامپ همراه نشدند؟

دستیار اسبق وزارت خارجه آمریکا معتقد است که «دونالد ترامپ» از اصول مذاکره و توافق چیزی نمی‌دانسد و از توافق تنها به دنبال عکس گرفتن است.۲۷تصهر تحریم‌های تسلیحاتی سازمان ملل علیه ایران به پایان رسید. این تحریم‌ها در حالی به پایان رسید که آمریکا تلاش زیادی را برای تمدید این تحریم‌ها انجام داده بود.آمریکا برای رسیدن به این هدف در مرداد ماه سال جاری دو طرح جدید پیشنهاد کرد که هر دو مورد شکست خورد. این دو پیش‌نویس در حالی در شورای امنیت شکست خورد که آمریکا تهدید کرد که در صورت ناپاویردن پیش‌نویس‌های مورد نظرش به سراغ فعال کردن مکانیسم حاکم می‌رود. تمدید تحریم تسلیحاتی ایران به عبارتی آخرین ستون باقی مانده در برجام را نیز فرو می‌ریخت از همین رو اروپایی‌ها که در مقام عمل برای رنده نگه داشتن برجام اقدام کرده بودند می‌بایست سخنان خود را در دفاع از برجام به مقام عمل نزدیک‌تر می‌کردند.

این وضعیت در حالی بود که «رایان هوک»

مسئول مستعفی امور ایران در وزارت خارجه آمریکا روز ۲۰خرداد با اشاره به تلاش‌های آمریکا برای تمدید تحریم تسلیحاتی ایران مدعی شده بود که ایران در خط مقدم تأمین مالی تروریسم در جهان است و لغو تحریم‌های تسلیحاتی فرصتی برای جمهوری اسلامی پدیده خواهد آورد تا منطقه را بی‌ثبات کند.با این حال، چین و روسیه با تمدید تحریم‌های تسلیحاتی ایران مخالف بودند و در این زمینه به سازمان ملل نامه نوشتند.

ولینگتون، وین و همچنین به عنوان دستیار موقت وزیر امورخارجه در امور علم اشاعه، فعالیت کرده است. متن این مصاحبه به شرح زیر است:

– **مکانگونه که مطلع هستید به افضای برجام**

آمریکا برای تمدید تحریم‌های تسلیحاتی ایران، خود، به نظر شما دلیل آنکه آمریکا سعی در انجام تحریم‌ها دارد که فضای حاکم میان ایران و آمریکا خواهد داشت؟

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

روابط بین الملل

ولینگتون، وین و همچنین به عنوان دستیار موقت وزیر امورخارجه در امور علم اشاعه، فعالیت کرده است. متن این مصاحبه به شرح زیر است:

– **مکانگونه که مطلع هستید به افضای برجام**

آمریکا برای تمدید تحریم‌های تسلیحاتی ایران، خود، به نظر شما دلیل آنکه آمریکا سعی در انجام تحریم‌ها دارد که فضای حاکم میان ایران و آمریکا خواهد داشت؟

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

فکر نمی‌کنم پایان تحریم‌های تسلیحاتی ایران

نخستین پرستار مدافع سلامت زنجان، آسمانی شد

گفت. دکتر مصطفی محمدی با قدردانی از زحمات شبانه‌روزی و خستگی‌ناپذیر بیش از ۹ماه کادر فلکاکار بهداشت و درمان، تیم مدیریتی، فنی و پشتیبانی دانشگاه به ویژه در شرایط توأم با تحریم‌های ظالمانه دشمنان، شهادت این مدافع سلامت را به خانواده آن مرحوم و همکاران حوزه سلامت تسلیت گفت.

فتح الله حقیقی استانداز زنجان هم در پی شهادت نخستین بانوی شهید مدافع سلامت استان با صدور پیامی، حضور ینارگانه و فدakarانه مردان و زنان این سرزمین در سنگر دفاع از سلامت و جان مردم را ستودنی دانست و تاکید کرد: کادر بهداشت و درمان استان زنجان این بار در غم از دست دادن نخستین بانوی شهید خود در راه خدمت رسانی و حفظ سلامت مردم در برابر ویروس کرونا به سوگ نشست.

فرومضاری پرواز تهران–دزفول در مهر آباد

سرویس خبر:مدیرکل بررسی سوانح و حوادث سازمان هواپیمایی کشوری گفت: هواپیمای ATR۶۰۰ شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی هما که از تهران به مقصد دزفول با ۴۳سافرو و ۷قصر خدمه پروازی در ساعت ۶ر ۴۰دقیقه صبح دیروز از فرودگاه مهرآباد برخاسته بود، با نقص فنی مواجه شد و به فرودگاه مبدأ بازگشت. حسن رضایی برای توقف ازجنگری هواپیا در هوای بارانی بود که یکی از موتورها دچار نقص فنی شد و خاموش شددر این شرایط خلبان با انجام دستورالعمل‌های مربوطه ضمن اعلام فرود اضطراری، به فرودگاه مهرآباد بازگشت و مسافران این پرواز با هواپیمای جایگزین، عازم دزفول شدند.

هواپیمایATR۶۰۰

کشف ۱۵سایت و حساب کاربری فروش نژاد در فضای مجازی سرویس حوادث:رئیس پلیس فتای تهران بزرگ از کشف ۱۵سایت و حساب کاربری که در زمینه فروش نژاد در فضای مجازی فعال بودند، خبر داد. سرهنگ معظمی دوزری گفت: پدیده فضای مجازی، جرمی از قبیل خرید و فروش نژاد را تبدیل به جرم تبدیل کرده است. چندی پیش از پیگیری های انجام گرفته متوجه شدیم که تمامی این جرائم توسط فرد خاصی مدیریت می‌شود که با اقدامات انجام گرفته در پلیس فتا طی ۲۸ساعت توانستیم ۲ نفر نژاد چند ماهه و چند روزه را پیدا کنیم.

سرویس حوادث: سرپرست پلیس پیشگیری تهران با اشاره به دستگیری سرکرده شبکه توزیع مومادمخر در غرب تهران گفت: در این عملیات ۲ خودرو تیب و پژو ۲۰۷ و یک موتورسیکلت که اقدام به توزیع مواد مخدر می کردند، شناسایی شدند.

سرهنگ موقوفه ای افزود: با توجه به این که احتمال می رفت متهم و همدستانش داخل خودرو مومادمخر دیگری را جاسازی کرده باشند، خودروها به کالتری منتقل و در اامه حه های مواد یاب ناجا وارد عمل شدند.

استخدام وضخ خروج از کشور با ایلکیشین پلیس من»
سرویس خبر:فرمانده پلیس فرودگاههای کشور از فراهم شدن امکان استعالم وضع خروج از کشور افراد دارای گذرنامه با بهره‌گیری از ایلکیشین «پلیس من» خبر داد. سردار حسن مهری افزود: یکی از مشکلاتی که برخی افراد با آن مواجه

سرویس خبر: سخنگوی قوه قضائیه با بیان این‌که با پیشنهاد رئیس قوه قضائیه و موافقت رهبر معظم انقلاب، ۷۸۰نفر از محکومان مشمول غفو و تخفیف مجازات شده‌اند.افزود: از این تعداد ۳۰۱نفر از زندانیان آزاد شدند که ۱۵۷نفر از آنها محکوم امنیتی بودند.

غلامحسین اسماعیلی در جمع خبرنگاران افزود: این ۱۵۷محکوم امنیتی اتهاماتی از جمله تبلیغ علیه نظام، اجتماع و تبانی، شرکت در اغتشاشات سال‌های ۱۳۹۶، ۱۳۹۷، ۱۳۹۸و سال‌های قبل از آن را داشتند که مورد غفو قرار گرفتند.همچنین به مناسبت هفته وحدت ۱۶نفر از اتباع کشورهای اسلامی مورد غفو رهبر معظم انقلاب قرار گرفتند.

وی گفت: طی ۱۸ماه گذشته و در دوران تحول فقط در حوزه زندانیان حدود ۴۰هزار زن مشمول غفو قرار گرفته که نیمی از آنها از زندان آزاد شدند و نیمی دیگر کارهای مجازات حبس داشتند که این‌ها نمونه‌ای از تحولات قوه قضائیه است.

سخنگوی قوه قضائیه در ادامه تاکید کرد: این روزها مردم به ویژه جامعه نجبگانی و اصحاب تکلیف خود را به حقوق می‌شنند که برانده‌های تحوٰلی قوه قضائیه و وعده‌های رئیس این قوه یکی پس از دیگری با قوت و با سرعت در حال عملیاتی و اجرایی شده است که مجتمع و شعب ویژه دادگاههای تجاری تهران هفته آینده راه اندازی می‌شود.

آخرین اقدامات قوه قضائیه در پرونده های مهریه
اسماعیلی در پاسخ به سئوالمی درباره درباره هفت و آخرین اقدامات قوه قضائیه گفت: سیاست دستگاه قضا در رسیدگی به پرونده هایی که در مورد شرکت های تولیدی، کشاورزی و صنعتی تشکیل می شود این است که هم به اتهام متهمان رسیدگی شود و هم کار و تولید تعطیل نشود و کارگران هم یکبار شنیده و حقوق کارگران به موقع استفا شود. همچنان که در این مورد، رسیدگی قضایی در حال انجام است و در کنار آن برای حمایت از تولید و اشتغال و استیفای حقوق معوق کارگران اقداماتی انجام گرفته وهمچنین جلسات مختلفی با مقامات در سطح ملی و استانی برگزار شده است تا تامین حقوق کارکنان این مجموعه انجام شود که در این اساس حقوق معوقه کارگران پرداخت و به روز شده است.

وی ادامه داد: همچنین با حمایت و اقدامات ویژه قوه

هستندتی، بی اطلاعی افراد دارای گذرنامه از وضعیت خروج از کشور و ممکن است برخی افراد به دلایلی مانند بدهی مالیاتی و دستور قضای خروج از کشور را نداشته باشند. اما، چون از آن بی خبر هستند اقدام به تهیه بلیت هواپیمای و رزرو هتل می کنند. اما هنگام خروج با مشکل مواجه می شوند.

وی ادامه داد: با هدف ارتقای خدمات کنترلی پلیس، نرم افزاری به نام «پلیس من» با قابلیت‌های فراوان طراحی شد که با استفاده از آن امکان استعالم وضعیت خروج از کشور افراد دارای گذرنامه، اعتبار گذرنامه، پرداخت عوارض خروج از کشور فراهم شده است و افراد می‌توانند برای دریافت این ایلکیشین به سایت **www.epolic.ir**راجعه کنند.

واژگونی اتوبوس در هشتگرد با یک کشته و ۴زخمی
سرویس حوادث: سخنگوی سازمان اورژانس کشور از مرگ نفر و مجروح شدن ۱۳ نفر در حادثه واژگونی یک دستگاه اتوبوس در محدوده شهرک کرج خبر داد.

مجنتی خالدی افزود: ساعت ۷ و ۱۱ دقیقه دیروز واژگونی یک دستگاه اتوبوس به اورژانس اعلام شد که ۴ دستگاه آمبولانس و یک دستگاه اتوبوس آمبولانس به محل حادثه واقع در هشتگرد استان البرز اعزام شدند. وی با بیان این که اقدامات لازم برای انتقال مصدومان به بیمارستان‌های کرج انجام شد، افزود: این اتوبوس که از اردبیل به مقصد تهران در حرکت بود پس از یک نظر آبرآاد واژگون شد . بارش باران و لغزندگی عامل علت این حادثه گزارش شده است.

دستگیری متهم به قتل در جایگاه سوخت مهریز
سرویس حوادث: فرمانده انتظامی استان بزد از دستگیری متهم به قتل در دیگری جایگاه سوخت شهرستان مهریز در کمتر از یک ساعت خبر داد. سردار عباسعلی بهمانی فرد گفت: ساعت ۱۵ دوشنبه خبر نژاع و دیگری

اخبار داخلی

سخنگوی قوه و قضائیه خبر داد

۱۵۷محکوم امنیتی در میان زندانیان آزاد شده‌هستند

رئیس قوه قضائیه در دیدار با نمایندگان مجلس شورای اسلامی

عدم بازداشت آنهاست. سخنگوی قوه قضائیه با اشاره به تدوین لایحه صیانت از حقوق بانوان در قوه قضائیه و ارسال آن به دولت گفت: این لایحه باگذشت ۱۵ ماه در دولت نهایی نشده است، لذا از دولت می‌خواهیم در این زمینه تعجیل و آن را به مجلس ارسال کند.

تشکیل شعب ویژه برای اراذل و اوباش
سرویس حوادث: رئیس قوه قضائیه در پاسخ به سئوال دیگری درباره برخورد با اراذل و اوباش و تشکیل قوه قضائیه در این خصوص اظهار داشت: این شعب ویژه در تهران و سایر شهرها در حال فرم ماست. ما به هیچ وجه اجازه نمی دهیم برخی افراد به ویژه افراد شرور، سابقه دار و اراذل و اوباش امنیت شهروندان را به مخاطره بیندازند. برای برخورد با این ها باید قاطع، سریع و در چارچوب ضوابط و مقررات اقدام شود. تشکیل قراگاه، هماهنگی ما را زیاد و رسیدگی را تسریع می کند، ضمن این که دادگاهها و نقطه نظرات را به یکدیگر نزدیک می کند و کمک می کند ما در بازه زمانی کوتاه با جمع آوری دلّه در کنار هم قرار گرفت ضابط، قاضی دادسرا و دادگاه برخورد بازدارنده با این افراد داشته باشیم.

اسماعیلی تاکید کرد: مقرر شده است این پرونده‌ها در دادسرا و دادگاه به شعب ویژه ارجاع شود. این شعب

چهارشنبه ۲۱ آبان ۱۳۹۹ – ۲۵ ربیع الاول ۱۴۴۲ – ۱۱ نوامبر ۲۰۲۰ – کال شانزدهم

<div><div>خط ارتباطی مردم با اطلاعات</div><div><div>تلفن ۰۲۱۲۲۲۶۰۹۰ (کاد تهران ۰۲۱)</div></div></div>
<div><div>ایمیل خط ارتباطی</div><div><div>ertebat@etlaat.com</div></div></div>
<div><div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div></div> <div>چند نکته درخور توجه خوانندگان گرامی<div>توجه خوانندگان محترم در ارتباط با پیامهای تلفنی به نکات زیر جلب می‌کنیم:<div>موضوع پیامها جنبه‌های خصوصی، حقوقی یا قضایی نداشته باشد.</div><div>پیامها مختصر و مفید باشد و از تکرار آن‌ها خودداری شود.</div><div>توجه خوانندگان محترم به‌شهرنشانی در پیام‌هایشان، نام شهرنشانی مربوطه را بیان کنند .</div><div>چاپ پیام‌ها برپایاس نوبت است.</div></div></div>
<div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div>

با تشکر- سرویس ارتباطات مردمی

خلف وعده چند ماهه ایران خودرو
بیستم بهمن ماه سال ۹۸ که دستگاه خودرو پژو پارس دوگانه سوز ثبت نام کرده‌ام که تاریخ تحویل آن ۳۰ مرداد امسال بود، با اینکه شهرورماه هم تکمیل وجه کرده‌ام، همچنان برای تحویل فاکتور صادر نشده است و هر زمان هم با ایران خودرو تماس می‌گیرم، اعلام می‌کنند که در نوبت صدور فاکتور مهینید و بناید منظور مابینا سوالم از مدیریت ایران خودرو این است که آیا در جریان این همه نابلسامنی در تحویل خودرو به متقاضیان قرار دارند؟

صفی‌الله جعفری – خرمدره (استان زنجان)
قدردانی از کارکنان اجرائیات مجتمع قضایی شهید صدر
از کارکنان محترم و زحمتکش شعبه سوم اجرائیات مجتمع قضایی شهید صدر تذکر می‌دارم که با درایت و تجربه بالای خود نهایت همکاری را با مراجعان دارند تشکر و قدرانی می‌کنم.

روح‌الله قیصری – کارگر ساختمانی
تقاضا از اداره برق قضای شهید کرج
چند ماه است که تعدادی از چن‌های روشنایی خیابان گلستان یازدهم شهرک فردیس کرج قطع و روشنایی شبانه این خیابان بسیار کم شده است. علیرغم تماس‌های مکرر با اداره برق برای تأمین روشنایی این خیابان تاکنون در این زمینه اقدامی نشده است. از اداره برق منطقه فردیس خواهان رسیدگی و حل مشکل هستم.

جریمه‌ام در بزرگه راه ساهه اشتباه بوده‌است
با این‌که کارت الکترونیکی پرداخت عوارض بزرگراهی خودروام مبلغ زیادی داشتست، و وسیله دوربین من‌راحت پلیس‌راه‌سوا در تاریخ چهارم آبان‌ماه به دلیل ندراختن عوارض بزرگراهی جریمه‌شدم که به نظر می‌رسد بر اثر عمل هماهنگی دوربین‌های الکترونیکی عوارض‌ها و دوربین‌های پلیس راهور بوده است که نیاز به بررسی و رسیدگی دارد.

شایعه افشای بیشتر حقوق بازنستگان دیوان محاسبات:
با تشکر از تمامی مسئولان کارکنان همسان‌ان حقوق بازنستگان کشوری شنیده می‌شود که قرار است به بازنستگان دیوان محاسبات مالیاتی بیشتر از دیگر بازنستگان به عنوان متناسب‌سازی پرداخت شود. حال آن‌که فرهمگان بازنستنه که معلمان آنان قبل از استخدام بوده‌اند، سزاوراثر هستند که افزایش حقوق بیشتری داشته باشند!

ثبت احوال کارت‌های ملی هوشمند را به منازل ثبت کند
شهروندی ۸۱ ساله هستم که پس از سال‌ها انتظار حدود ۳ هفته پیش اطلاع داندند که برای دریافت حضوری کارت هوشمند ملی باید به اداره پیش احوال در مرکز شهر تهران مراجعه کنم و این در حالی است که از چندی قبل به شمال شرق تهران نقل مکان کرده‌ام و توانایی مراجعه به مرکز شهر را ندارم. ضرورت دارد سازمان ثبت احوال امکان ارسال پستی کارت‌های ملی هوشمند افراد به نشانی خانه‌هایشان را در اختیار آورد و یا هزینه آن را هم دریافت کند یا لاقفل نزدیک‌ترین ثبت احوال نسبت به نشانی متقاضیان کارت ملی هوشمند را به این کار اختصاص دهد.

مقاضی کارت ملی هوشمند
شرکت مخابرات با متخلفان بر خورد قاطع داشته باشد
شخصی به عنوان این که نماینده شرکت مخابرات است، با ادعا کرد که تلفنی که به نام من و در اختیار داشته‌ام ترک تماس گرفت و ادعا کرد که ۸۵ هزار تومان هزینه خاتمتل نسل چهار تلفن همراه را می‌دهند. من مادرم تا خوسته این پیشینه را از طریق مناقصه عمومی و با توجه ۳سیم‌کارت اعتباری به خانه ما آورد و در غیاب من آن‌ها را به اقوام تحویل داد. و سه بجای ۵۰ هزار تومان ۱۹۰ هزار تومان دریافت کرد و تا کی دلیل آن را این حدس می‌زد که با حق گریخت و حالا هم تلفن‌های ما پاسخ نمی‌دهندا از شرکت مخابرات و وزارت ارتباطات خواش می‌کنم نسبت به این‌گونه تقلب‌هایی که عده‌ای انجام می‌دهند، بی‌تفاوت نباشند و از مالباختگان احقاق حق کنند.

بازرگانان احقاق حق کنند
مقاضی کارت ملی هوشمند
شرکت مخابرات با متخلفان بر خورد قاطع داشته باشد
شخصی به عنوان این که نماینده شرکت مخابرات است، با ادعا کرد که تلفنی که به نام من و در اختیار داشته‌ام ترک تماس گرفت و ادعا کرد که ۸۵ هزار تومان هزینه خاتمتل نسل چهار تلفن همراه را می‌دهند. من مادرم تا خوسته این پیشینه را از طریق مناقصه عمومی و با توجه ۳سیم‌کارت اعتباری به خانه ما آورد و در غیاب من آن‌ها را به اقوام تحویل داد. و سه بجای ۵۰ هزار تومان ۱۹۰ هزار تومان دریافت کرد و تا کی دلیل آن را این حدس می‌زد که با حق گریخت و حالا هم تلفن‌های ما پاسخ نمی‌دهندا از شرکت مخابرات و وزارت ارتباطات خواش می‌کنم نسبت به این‌گونه تقلب‌هایی که عده‌ای انجام می‌دهند، بی‌تفاوت نباشند و از مالباختگان احقاق حق کنند.

دادر – ایمیل به خط ارتباطی

باتک‌ها در مورد تأخیر در پرداخت اقساط وام‌ها پانمک نفرستند!

علیرغم اعلام بانک مرکزی به بانک‌ها برای امرارات دریافت اقساط تسهیلات بانکی باتوجه به شرایط نابسامان اقتصادی ناشی از تحریم‌ها و بیماری کرونا، متأسفانه اکثر بانک‌ها در موعد پرداخت اقساط وام‌ها برای مشتریان پیامک می‌فرستند و یا مبلغ اقساط را از حساب وام‌گیرندگان کسر می‌کنند. در صورت دیرکرد و تأخیر نیز مشتریان بانک مشمول جریمه می‌شوند، چرا بانک مرکزی در این‌باره با بانک‌ها برخورد نمی‌کند؟!

خاتم دریافت وام بانکی

شهرداری منطقه ۲ باسختو باشد

یکی از دلایل آبرگزنگی و سرسریز شدن جوی و کانال‌های جمع آوری آب در اطراف خیابان‌ها در زمان بارندگی، هدایت نتایج انتخابات برگ درختان و زیاده‌های اطراف آن‌ها به داخل جوی‌های آب است که به عنوان نمونه و به دلایل نامشخص، هر روز صبح تاکرهای حمل آب نسبت به آب‌پاشی پرفشار خیابان‌های اطراف ساختمان مرکزی شهرداری منطقه ۲ اقدام می‌کنند که موجب ورود برگ درختان و زیاده‌های پراکنده یا جمع آوری شده کنار جدول جداول آب‌های به داخل جوی آب می‌شود. قبلا هم در این خصوص باتوجه به کم آبی شدید در تهران از شهرداری منطقه ۲ سوال شده بود، اما به آن پاسخ ندادند!

محمودی – از ساکنان منطقه ۲ شهرداری

استفاده از زووش رای الکتراال در انتخابات آینده

<div><div>خط ارتباطی مردم با اطلاعات</div><div><div>تلفن ۰۲۱۲۲۲۶۰۹۰ (کاد تهران ۰۲۱)</div></div></div>
<div><div>ایمیل خط ارتباطی</div><div><div>ertebat@etlaat.com</div></div></div>
<div><div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div></div> <div>چند نکته درخور توجه خوانندگان گرامی<div>توجه خوانندگان محترم در ارتباط با پیامهای تلفنی به نکات زیر جلب می‌کنیم:<div>موضوع پیامها جنبه‌های خصوصی، حقوقی یا قضایی نداشته باشد.</div><div>پیامها مختصر و مفید باشد و از تکرار آن‌ها خودداری شود.</div><div>توجه خوانندگان محترم به‌شهرنشانی در پیام‌هایشان، نام شهرنشانی مربوطه را بیان کنند .</div><div>چاپ پیام‌ها برپایاس نوبت است.</div></div></div>
<div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div>

با تشکر- سرویس ارتباطات مردمی

سرویس حوادث: رئیس مرکز فرماندهی و کنترل هوشمند پلیس راهور تهران بزرگ از عبور یک دستگاه اتوبوس شرکت واحد از روی جدول و وارد شدن به داخل فضای زیر بزرگراه امام علی (ع) خبر داد. سرهنگ مجیدرنجیر درباره بران گفت:ساعت ۷صبح دیروز در مسیر شمال به جنوب بزرگراه امام علی (ع) یکدستگاه اتوبوس شرکت واحد به علت لغزندگی معبر پس از بارندگی و عدم توانایی راننده آن در کنترل وسیله نقلیه با جدول کنار بزرگراه برخورد کرد و پس از وارد شدن به داخل فضای سبز متوقف شد. وی گفت: خوشبختانه اتوبوس سواران ناشی و راننده و رهاگذران آسیبی نرسید. رنجیر از رانندگان خواست هنگام بارندگی و لغزندگی معابر، با سرعت مطمئن حرکت کنند.

<div><div>شرکت سیمان خوزستان (سهامی عام)</div><div><div>شماره شناسه ملی: ۱۰۴۲۰۰۸۲۷۱۷</div></div></div>
<div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div>

آگهی مناقصه عمومی دوم حلهای خرید ۰۰/۰۰۰ تن سنگ آهن کلوخه

بدینوسیله به اطلاع می‌رساند شرکت سیمان خوزستان (سهامی عام) درنظر دارد مقدار ۱۰۰۰۰ تن (یکصد هزار تن) سنگ آهن کلوخه‌همایت (۵۳٪FeO) مورد نیاز خود را از طریق مناقصه عمومی و با توجه ۶۰۰۰۰ تن سنگ آهن کلوخه به شرح مندرج در اسناد مناقصه خریداری نماید. لذا از کلیه معادن، شرکت‌ها و پیمانکاران واجد شرایط که دارای سابقه مرتبط می‌باشند دعوت به عمل می‌آید. مزایجه به سایت شرکت سیمان خوزستان به شرح ذیل، نسبت به دریافت اسناد مناقصه و ارائه پیشنهاد اقدام به عمل آورند.

لازم به ذکر است آخرین مهلت ارائه پیشنهاد ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۰۱ می‌باشد.

WWW.KHCCO.COM

شرکت سیمان خوزستان (سهامی عام)

<div><div>شرکت سیمان خوزستان (سهامی عام)</div><div><div>شماره شناسه ملی: ۱۰۴۲۰۰۸۲۷۱۷</div></div></div>
<div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div>

آگهی مناقصه عمومی دویر حلهای خرید ۰۰/۰۰۰ تن سنگ آهن کلوخه

بدینوسیله به اطلاع می‌رساند شرکت سیمان خوزستان (سهامی عام) درنظر دارد مقدار ۱۰۰۰۰ تن (یکصد هزار تن) سنگ آهن کلوخه‌همایت (۵۳٪FeO) مورد نیاز خود را از طریق مناقصه عمومی و با توجه ۶۰۰۰۰ تن سنگ آهن کلوخه به شرح مندرج در اسناد مناقصه خریداری نماید. لذا از کلیه معادن، شرکت‌ها و پیمانکاران واجد شرایط که دارای سابقه مرتبط می‌باشند دعوت به عمل می‌آید. مزایجه به سایت شرکت سیمان خوزستان به شرح ذیل، نسبت به دریافت اسناد مناقصه و ارائه پیشنهاد اقدام به عمل آورند.

لازم به ذکر است آخرین مهلت ارائه پیشنهاد ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۰۱ می‌باشد.

WWW.KHCCO.COM

شرکت سیمان خوزستان (سهامی عام)

<div><div>شرکت سیمان خوزستان (سهامی عام)</div><div><div>شماره شناسه ملی: ۱۰۴۲۰۰۸۲۷۱۷</div></div></div>
<div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div>

آگهی مناقصه عمومی دویر حلهای خرید ۰۰/۰۰۰ تن سنگ آهن کلوخه

بدینوسیله به اطلاع می‌رساند شرکت سیمان خوزستان (سهامی عام) درنظر دارد مقدار ۱۰۰۰۰ تن (یکصد هزار تن) سنگ آهن کلوخه‌همایت (۵۳٪FeO) مورد نیاز خود را از طریق مناقصه عمومی و با توجه ۶۰۰۰۰ تن سنگ آهن کلوخه به شرح مندرج در اسناد مناقصه خریداری نماید. لذا از کلیه معادن، شرکت‌ها و پیمانکاران واجد شرایط که دارای سابقه مرتبط می‌باشند دعوت به عمل می‌آید. مزایجه به سایت شرکت سیمان خوزستان به شرح ذیل، نسبت به دریافت اسناد مناقصه و ارائه پیشنهاد اقدام به عمل آورند.

لازم به ذکر است آخرین مهلت ارائه پیشنهاد ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۰۱ می‌باشد.

WWW.KHCCO.COM

شرکت سیمان خوزستان (سهامی عام)

<div><div>شرکت سیمان خوزستان (سهامی عام)</div><div><div>شماره شناسه ملی: ۱۰۴۲۰۰۸۲۷۱۷</div></div></div>
<div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div>

آگهی مناقصه عمومی دویر حلهای خرید ۰۰/۰۰۰ تن سنگ آهن کلوخه

بدینوسیله به اطلاع می‌رساند شرکت سیمان خوزستان (سهامی عام) درنظر دارد مقدار ۱۰۰۰۰ تن (یکصد هزار تن) سنگ آهن کلوخه‌همایت (۵۳٪FeO) مورد نیاز خود را از طریق مناقصه عمومی و با توجه ۶۰۰۰۰ تن سنگ آهن کلوخه به شرح مندرج در اسناد مناقصه خریداری نماید. لذا از کلیه معادن، شرکت‌ها و پیمانکاران واجد شرایط که دارای سابقه مرتبط می‌باشند دعوت به عمل می‌آید. مزایجه به سایت شرکت سیمان خوزستان به شرح ذیل، نسبت به دریافت اسناد مناقصه و ارائه پیشنهاد اقدام به عمل آورند.

لازم به ذکر است آخرین مهلت ارائه پیشنهاد ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۰۱ می‌باشد.

WWW.KHCCO.COM

شرکت سیمان خوزستان (سهامی عام)

شهرداری اصفهان

سرویس خبر: سخنگوی قوه قضائیه در پاسخ به سئوال دیگری درباره برخورد با اراذل و اوباش و تشکیل قوه قضائیه در این خصوص اظهار داشت: این شعب ویژه در تهران و سایر شهرها در حال فرم ماست. ما به هیچ وجه اجازه نمی دهیم برخی افراد به ویژه افراد شرور، سابقه دار و اراذل و اوباش امنیت شهروندان را به مخاطره بیندازند. برای برخورد با این ها باید قاطع، سریع و در چارچوب ضوابط و مقررات اقدام شود. تشکیل قراگاه، هماهنگی ما را زیاد و رسیدگی را تسریع می کند، ضمن این که دادگاهها و نقطه نظرات را به یکدیگر نزدیک می کند و کمک می کند ما در بازه زمانی کوتاه با جمع آوری دلّه در کنار هم قرار گرفت ضابط، قاضی دادسرا و دادگاه برخورد بازدارنده با این افراد داشته باشیم.

رئیس قوه قضائیه در دیدار با نمایندگان مجلس شورای اسلامی

تشکیل شعب ویژه برای اراذل و اوباش
سرویس حوادث: رئیس قوه قضائیه در پاسخ به سئوال دیگری درباره برخورد با اراذل و اوباش و تشکیل قوه قضائیه در این خصوص اظهار داشت: این شعب ویژه در تهران و سایر شهرها در حال فرم ماست. ما به هیچ وجه اجازه نمی دهیم برخی افراد به ویژه افراد شرور، سابقه دار و اراذل و اوباش امنیت شهروندان را به مخاطره بیندازند. برای برخورد با این ها باید قاطع، سریع و در چارچوب ضوابط و مقررات اقدام شود. تشکیل قراگاه، هماهنگی ما را زیاد و رسیدگی را تسریع می کند، ضمن این که دادگاهها و نقطه نظرات را به یکدیگر نزدیک می کند و کمک می کند ما در بازه زمانی کوتاه با جمع آوری دلّه در کنار هم قرار گرفت ضابط، قاضی دادسرا و دادگاه برخورد بازدارنده با این افراد داشته باشیم.

اسماعیلی در پاسخ به سئوال دیگری درباره برخورد با اراذل و اوباش و تشکیل قوه قضائیه در این خصوص اظهار داشت: این شعب ویژه در تهران و سایر شهرها در حال فرم ماست. ما به هیچ وجه اجازه نمی دهیم برخی افراد به ویژه افراد شرور، سابقه دار و اراذل و اوباش امنیت شهروندان را به مخاطره بیندازند. برای برخورد با این ها باید قاطع، سریع و در چارچوب ضوابط و مقررات اقدام شود. تشکیل قراگاه، هماهنگی ما را زیاد و رسیدگی را تسریع می کند، ضمن این که دادگاهها و نقطه نظرات را به یکدیگر نزدیک می کند و کمک می کند ما در بازه زمانی کوتاه با جمع آوری دلّه در کنار هم قرار گرفت ضابط، قاضی دادسرا و دادگاه برخورد بازدارنده با این افراد داشته باشیم.

اسماعیلی تاکید کرد: مقرر شده است این پرونده‌ها در دادسرا و دادگاه به شعب ویژه ارجاع شود. این شعب

<div><div>آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)</div><div><div>شرکت رازمان (سهامی خاص)</div></div></div>
<div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div>

آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)

به شماره ثبت ۶۸۶-۷۶۶

<div><div>آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)</div><div><div>شرکت رازمان (سهامی خاص)</div></div></div>
<div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div>

آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)

به شماره ثبت ۶۸۶-۷۶۶

<div><div>آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)</div><div><div>شرکت رازمان (سهامی خاص)</div></div></div>
<div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div>

آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)

به شماره ثبت ۶۸۶-۷۶۶

<div><div>آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)</div><div><div>شرکت رازمان (سهامی خاص)</div></div></div>
<div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div>

آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)

به شماره ثبت ۶۸۶-۷۶۶

<div><div>آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)</div><div><div>شرکت رازمان (سهامی خاص)</div></div></div>
<div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div>

آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)

به شماره ثبت ۶۸۶-۷۶۶

شهرداری اصفهان

<div><div>آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)</div><div><div>شرکت رازمان (سهامی خاص)</div></div></div>
<div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div>

آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)

به شماره ثبت ۶۸۶-۷۶۶

<div><div>آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)</div><div><div>شرکت رازمان (سهامی خاص)</div></div></div>
<div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div>

آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)

به شماره ثبت ۶۸۶-۷۶۶

<div><div>آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)</div><div><div>شرکت رازمان (سهامی خاص)</div></div></div>
<div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div>

آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)

به شماره ثبت ۶۸۶-۷۶۶

<div><div>آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)</div><div><div>شرکت رازمان (سهامی خاص)</div></div></div>
<div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div>

آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)

به شماره ثبت ۶۸۶-۷۶۶

<div><div>آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)</div><div><div>شرکت رازمان (سهامی خاص)</div></div></div>
<div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div>

آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)

به شماره ثبت ۶۸۶-۷۶۶

<div><div>آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)</div><div><div>شرکت رازمان (سهامی خاص)</div></div></div>
<div><div><div><div></div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div>

آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)

به شماره ثبت ۶۸۶-۷۶۶

<div><div>آگهی مجمع عمومی عادی (سالیانه)</div></div>
--

ضمیمه فرهنگی روزنامه اطلاعات
چهارشنبه ۲۱ آبان ۱۳۹۹
سال نود و پنجم - شماره ۲۷۶۹۹

دیدار با
دکتر فولادپور
۲

ملاحظات دربارہ
نوبل ادبی
۳

در تکریم
استاد حجتی کرمانی
۶

سفرنوشت
هند
۷

گفتگو با دکتر مهدی فقیهی

عصر روز دوشنبه ۲۸ مهرماه سال جاری (۱۳۹۹) صدای زنگ تلفن، طنین گرم و گرمای جناب دکتر عزت‌الله فولادوند را داشت و فرصتی دست داد تا به دیدار استاد و مترجم چیره‌دست فلسفه و فرهنگ کشورمان بروم. همراه با دو تن دیگر، دکتر مسعود صادقی، استاد فلسفه علم، از مدیران مرکز آموزش تاریخ علم وابسته به دانشگاه تهران که ریاستش با دکتر حسین معصومی همدانی است، همچنین طبیب ادیب و فاضل دکتر علی جزایری که خزانه شعر پارسی و تجارب فرهنگی و انسانی است.

در شرایط اپیدمیک و فاصله‌های ناگزیر اجتماعی، دیدار استاد فولادوند پس از مدتی نسبتاً طولانی، مغتنم بود. بحث و گفت‌ووشنودی مفید در گرفت و نکته‌های جالب و پرسش‌ها و پاسخ‌های تأمل‌انگیزی به میان آمد. از جمله درباره تاریخ و تجربه‌های دکتر فولادوند در ایام تحصیل و تحقیق، از نوجوانی تا کنون. خاطراتی از دیدار با سیاستمدار شهیر ایرانی، قوام‌السلطنه گفتند که به همراه پدرشان به خانه حضرت اشرف رفته و او انارها و اندرزهایی درباره اوضاع مملکت و آینده آن داده بود. از جمله اینکه پس از هفتاد سال کار و سیاستگری و زندگی در ایران، اینک در انزوایی دشوار قرار گرفته و رضایت خاطری ندارد.

از دکتر فولادوند پرسیدم تحصیلات متوسطه را در کجا انجام داده‌اند؟

* در تهران و در مدرسه فیروز بهرام که از بهترین مدارس آن زمان ایران بود و در آن دوران در کنار دبیرستان البرز، صاحب بهترین کادرها و آموزگاران و برنامه‌های آموزشی محسوب می‌شد. در آن مدرسه توانستم زبان فرانسه و انگلیسی را در مبتدیات و مبادی ذهنی تا حدی مستحکم کنم. همین باعث شد تا برای ادامه تحصیل راهی فرنگ شوم. در سال‌هایی که دکتر مصدق نخست‌وزیر بود و جنبش ملی شدن صنعت نفت در ایران جریان داشت، من برای تحصیل در انگلستان اقامت داشتم.

آیا مشکلی با انگلیسی‌ها پیش نمی‌آمد؟

* چرا، بحث‌های داغی در گرفته بود و همه‌جا، به‌ویژه برای ما که از ایران آمده بودیم، بسیار حاد و حساس بود. اما اینها مشکل‌ساز نبود، بلکه عدم امکان ارسال کمک مالی و افزایش بهای ارز در آن زمان، که پوند انگلیس بود، سبب شد که پدرم غلامرضاخان به من نامه‌ای بنویسد که دیگر قادر به تأمین و فرستادن هزینه‌های اقامت و تحصیل نیست. به این ترتیب، نیمه تمام، درس را رها کردم و به وطن برگشتم.

بعد از آن، چه وقت دوباره تصمیم به ادامه تحصیل در خارج از کشور گرفتید و چه رشته‌ای را انتخاب کردید؟

* ایرانی‌ها به دلیل شرایط خاص کشور، غالباً دوست دارند فرزندان‌شان طب بخوانند. چون هم درآمد خوب دارد، هم احترام و ریاستی بر دیگران حاصل می‌شود و هم اینکه وابستگی به دولت‌ها و حقوق اداری و این نوع محدودیت‌ها ندارد. من هم به توصیه مرحوم پدرم در فرانسه، دانشگاه پاریس، مشغول تحصیل در رشته طب شدم. خیلی هم دانشگاه مجهزی بود و استادان برجسته‌ای داشت.

چند وقت طب می‌خواندید؟

* دو سال. من دو سال پزشکی خواندم و بعد راهی آمریکا شدم و رشته فلسفه را برگزیدم.

به رغم نظر پدرتان؟ ایشان واکنشی نشان ندادند؟

* بله، کاملاً متفاوت از علایق مرحوم پدرم که در نامه‌هایش به من می‌گفت که عقلانی تصمیم بگیرم و عواطف را کنار بگذارم و به آینده شغلی و مالی توجه کنم. خوب، او از جهاتی حق داشت و مصلحت مرا می‌خواست، ولی من انتخاب دیگری داشتم و علایق و پرسش‌هایم از سنخ و جنس دیگری بود. عشق و دل، گاهی در مقابل عقل و استدلال قرار می‌گیرد. نه اینکه غیرعقلانی یا کاری دیوانه‌وار باشد که زیانبار و پر از

دیدار و گفت و شنودی با دکتر عزت‌الله فولادوند

خاطره و زبان

علایق فکری زیاد دور نشوم. بعداً وقتی به تهران آمدم، شروع به ترجمه کردم و اولین اثرم، یعنی «گریز از آزادی» اثر اریک فروم، خیلی موفق از آب درآمد. هم برنده جایزه معتبری شد و هم بارها به چاپ رسید. با این بحث‌ها، به نقطه‌ای می‌رسم که از شما بپرسم که ایران را چرا باید دوست داشت؟ این یک بحث یا پرسش فلسفی است. حکمای بزرگ ایران، و در رأس آنها ذکاءالملک فروغی این پرسش را مطرح کرده‌اند. اندیشمندان بزرگ و نامدار ما، از بهار و حکمت و قزوینی و حبیب یغمایی و عباس اقبال تا مینوی و فخرالدین شادمان و زرین کوب و خانلری این بحث و موضوع را به عنوان بحثی مربوط به هویت و موجودیت ما به عنوان ایرانی معاصر مطرح کرده‌اند. شما چگونه فکر می‌کنید؟

* آنها درست فکر می‌کردند. این پرسش مهمی بوده است. ایران، فقط یک محوطه بزرگ و مقداری خاک و کوه و دریا و جنگل نیست. اینها هست ولی بسیار فراتر از این است. مردم و تاریخ ما، و مهم‌تر از همه فرهنگ ماست که به این علاقه شکل داده و شدت بخشیده است. فرهنگ ما، در درون هسته اصلی‌اش، هنرهای خاصی را پرورده، اما مهم‌ترین عنصر آن، زبان و ادبیات فارسی بوده است. شعر فارسی و این همه بزرگانی که در تاریخ و فرهنگ و ادبیات ایران درخشیده‌اند، آفریدگار آثاری هستند که به راحتی نمی‌توانیم نادیده بگیریم. نوعی تربیت و خاطره جمعی را مانند یک گوهر گرانبهای فرهنگی برایمان به یادگار گذاشته‌اند. اینها را نمی‌شود نادیده گرفت.

یعنی تعلقاتی که شما از آن به عنوان عشق و علاقه یاد کردید، در مورد ایران، همین‌هاست؟ فکر می‌کنید برای یک ایرانی در اواخر قرن ۱۴ هجری خورشیدی و پایان دهه دوم از قرن ۲۱ میلادی، همین تعلقات وجود دارد؟

* پرسش دشواری است. هم بله و هم خیر. برای یک عده از مردم، فرهنگ خیلی موضوعیت ندارد. همیشه همین طور بوده است. فوریت و غلبه نیازهای ضروری، طلب سود و محاسبه زبان‌ها، سبب می‌شود که آدم‌ها بروند جایی که معیشت راحت و بهتری داشته باشند. آزادتر باشند. کسی اذیتشان نکند یا افاق امید و آینده بهتری تصور کنند. عقل حسابگر است دیگر! چه می‌توان کرد؟ اما آنچه که در طول تاریخی طولانی و پرفراز و نشیب، ما را و من و شما و پدران‌مان و بسیاری از افرادی که می‌توانیم به آنها بگوییم بزرگان یا فرزندان ایران حفظ کرده، گروهی بوده‌اند که فراتر از این محاسبه‌ها، یا سود و زیانها، دنبال عشق و علاقه‌ای را گرفته‌اند و آمده‌اند و رها نکرده‌اند و نتیجه‌اش شده

است این فرهنگ و ادبیات و آثار خیره‌کننده و این افسانه‌ها و اشعار و زبان پارسی که امثال سعدی و حافظ و نظامی و مولوی دارد. فردوسی و خیام دارد. رودکی و بهیقی دارد و این پیشینه، برای ما خاطره و گویی بسیار متفاوت و خاص به وجود آورده که برای من و شما امتیازات قابل ملاحظه‌ای دارد.

یعنی در زبان‌ها و فرهنگ‌های دیگر چنین درخشش هنری و خاطره جمعی نمی‌توان در نظر گرفت؟

* بحث این نیست و ما قصد مقایسه نداریم! آیا شما می‌خواهید مسابقه و مقایسه‌ای راه بیندازید؟ شما خودتان چرا علاقه دارید و این را چگونه می‌بینید؟

بلکه در ترازوی و کنار دیگر فرهنگ‌ها می‌بینم و می‌جویم. به نظرم زبان ما به کیفیتی خاص و بی‌مانند از تفکر و نگرش به جهان شکل داده و علاوه بر آن، شعر و ادبیاتی بسیار قدرتمند و باز هم یگانه و منحصر بفرد را خلق کرده که هیچ نظیری ندارد و هیچ رقیبی هم ندارد. این عیب دیگر فرهنگ‌ها و زبان‌ها نیست، آنها هم در جنبه‌های خاص و علایق زیباشناختی دیگری برجسته‌اند.

* کاملاً درست است و من موافقم، زبان ادبیات

اهمیت زایدالوصفی برای ما دارد. باید به دقت حفظ

شود و به نسل‌های جوان‌تر آموخته و منتقل شود.

آقای دکتر، ادب در زبان ما، هم به مجموعه آثار

شاعرانه و ادبی، شامل کتب فرزندان و سخن بزرگان

و آثار درجه اول و دیوان سراینده‌گان و شاعران می‌گویند

و هم به تربیت و آداب رفتار، مثلاً ادب داشتن، یعنی

مبادی تربیت و نجابت در رفتار را رعایت کردن. این

تداعی و دوگانگی در یک واژه و اصطلاح، به تنهایی

نشان می‌دهد که «ادب» و «ادبیات» در زبان فارسی،

هم تفکر، هم ارزش‌های زیباشناختی و هم رفتار و منش

اخلاقی ما را شکل بخشیده است.

* کاملاً درست است و به همین دلیل این همه

افراد ناپسند و نادان و خامان به معارضه و دشمنی

با زبان پارسی برخاسته‌اند. انگار در فولک و بعضی

لهجه‌ها و زبان‌هایی که در گوشه و کنار سخن می‌گویند

و اتفاقاً در همان محدوده هم شیرین و زیباست،

می‌توانند چنین فرهنگی را بازیابی کنند. الان به شکل

سیستماتیک برای کوپیدن و نابود کردن زبان فارسی

دارند عمل می‌کنند و من در این مورد هم اطمینان

بیاید تا درباره این خطرات و این حملات ناموجه که از

طرف نژادپرستان و کسانی که فرهنگ و زبان را با نژاد

و تعصبات فرقه‌ای درهم می‌آمیزند، صحبت کنیم تا

از آسیب‌ها و زبان‌هایی که زده‌اند و باز هم خواهند زد

بکاهیم یا حداقل روشن شود که این‌ها از جان خودشان

و ما چه می‌خواهند...

***

یکی از چندین خاطره جالب که گفته شد، درباره مترجم معروف، محمود صناعی بود. دکتر محمود صناعی که معرف اهل فرهنگ و مترجمی چیره دست در سال‌های پیش از انقلاب بود، شوهر خواهر دکتر فولادوند و مقیم انگلستان بود. او دو دختر داشت و مطالب زیادی درباره زبان فارسی و فرهنگ ایران نوشت و منتشر کرد، معهذاً مقیم انگلیس باقی ماند و همانجا زیست و کارکرد و درگذشت. دکتر فولادوند زندگی را مانندن یا فروهشتن علایق در میانه دوگونه زندگی می‌دانست و اینکه او همواره اسیر تناقضی بود که دورماندن از فرهنگ و میهن برایش ایجاد کرد. ای بسا خود خواسته، در این جهان خود ساخته، این نوع زندگی را برگزیده و حتی آن را می‌پسندید، اما نمی‌توان بر این حقیقت چشم فروبست که یک انسان ایرانی، همواره در غرب، غریب است و غربت بر وجودش همچون زنجیری بر دست، بر پای و گردن، سنگینی خواهد کرد. شما نمی‌توانید هیچگاه این نقل را نادیده بگیرید. موضوع دیگری که فولادوند در پاسخ به یکی

پاسخ هنرمندانه

یادداشت‌هایی از:
دکتر ابراهیم جعفری

یکی از دانشجویان سابقم که پیرو آیین حضرت مسیح (ع) است، با ارسال کارت پستالی زیبا در فضای مجازی میلاد فرخنده نبی مکرم اسلام (ص) را به اینجانب تبریک گفت. پاسخ بنده به تبریک ایشان به شرح زیر بود:

سلام بر جناب آقای جانسون تومه عزیز
"با عرض ارادت و تشکر فراوان از اظهار لطف جنابعالی در ارسال پیام تبریک ولادت پیامبر گرامی اسلام، بنده به وجود هم وطنی دوست داشتی مانند شما افتخار می‌کنم. توفیق روزافزون تان را از خداوند متعال خواستارم."

تبادل احساسات با دانشجوی سابقم انگیزه‌ای را برای واکاوی حوادث اخیر کشور فرانسه به وجود آورد تا با استناد به یک تجربه ارزشمند، مسیر تازه‌ای را در جهت مواجهه با بی‌مهری‌ها نسبت به ادیان معرفی کنم.

اقدام شنیع، ضد انسانی و ننگین جوانی وابسته به داعش در بریدن سر معلم تاریخ به دلیل نمایش کاریکاتوره‌های مستهجن نشریه فکاهی شارلی ابدو در جهت هتک حرمت پیامبر اکرم حضرت محمد ابن عبدالله (ص) و به دنبال آن سخنان ناشایست امانوئل مکرون رئیس‌جمهور فرانسه که چنین کاریکاتورهایی را از مصادیق آزادی بیان در آن کشور برشمرد!!! دور و تسلسلی از نفرت و خشونت را در جهان دامن زد.

اوایل دهه ۱۳۸۰ نیز در اعتراض به کاریکاتوریست هتاک دانمارکی که به ساحت پیامبر گرامی اسلام اهانت کرده بود، مقابل سفارت آن کشور در تهران دو نوع واکنش صورت گرفت که دقت در میزان اثرگذاری آن‌ها بر افکار عمومی عبرت‌انگیز است.

واکنش اول این بود که برای مقابله و تحقیر کاریکاتوریست دانمارکی و حامیانش جمعی از معترضان پرچم دانمارک را بر روی بدن تعدادی الاغ و سگ انداخته و بارها آنان را در برابر دوربین‌ها و خبرنگاران چرخاندند و ... اما میزان اثربخشی این اقدام نه تنها به تحقیر دانمارکی‌ها منجر نشد؛ بلکه به نفع آنان تمام شد! دلپیش این بود که غربی‌ها با احترام ویژه‌ای که به تنوع زیستی و حقوق

از حاضران به صراحت بیان کرد، روح انکارگری، و در حقیقت، فریفتاری، درباره کسانی است که می‌خواهند از جهانی که دوست می‌دارند و بدان تعلق دارند بگریزند و در پهنه‌ای از ناکجا آبادی که عمدتاً آمریکا یا اروپا و کانادا و انگلستان و این کشورها است، جهان تازه‌ای برای خود برپا کنند. این‌ها نیازمند توجیه و توضیح وضع خود برای ایجاد رضایت‌اند. اینکه ما خوشبخت هستیم و به قول سعدی «توان زیست به ذلت که من اینجا زادم»، یا به قولی دیگر «جان‌کندن و جانان ندیدن» است. اینها برای ما موجب ملال خواهد شد و فقط صورت مادی مسئله نیست که اهمیت دارد، وجوه معنوی و ارزش‌هایی هست، حتی ارتباطات و عشق و علائقی هست که مربوط به دل و جان ماست، روح و روان ما بدان نیاز دارد.

دکتر فولادوند گفت: ما در هر صورت، به عنوان انسان، هم صاحبان خریدیم و هم دارندگان دل: عقل نهیب می‌زند که بر خیز و بدانجا برو که آزادتر و راحت‌تری، و شاید امکانات بیشتری برای تو دارد. البته این امور هم برای اغلب مردم میسر نیست. تنها برای اقلیتی از برخورداران و دارندگان امکانات و ثروت و به اصطلاح آنهایی که دستشان به دهشتان می‌رسد، امکان‌پذیر است، بقیه باید اسیر تقدیر باشند. اینجا گرفتار و آنجا ناگزیر... اینجا بیچاره و آنجا بدبخت، ولی کسانی دیگر هستند که باید انتخاب کنند و انتخاب آنها میان عقل حسابگر است و دل‌های عاشق و متعلق به یک جهان، یک معشوقه، یک نوع زندگی و یک فرهنگ که برای ما، ایران است و ادبیات و زیبایی‌هایش. کدام انتخابی را می‌شناسید که این همه دشوار باشد؟ کدام انتخاب؟ من افرادی را می‌شناسم که نزدیک به پنجاه سال است رفته‌اند و کار و بار حسابی هم در فرهنگستان دارند اما هنوز یک چشمشان به اینجاست. انگار قلبشان را جا گذاشته‌اند. با این همه، می‌دانیم که در خاورمیانه برخی ناگزیرند و می‌روند چون حرامیان، عسسان و شحنه نمی‌گذارند. مثل مردم سوریه، مثل روشنفکر و تاجر سوری یا پزشک و استاد ادبیات افغانستان که از فشار طالبان و داعش و برخی مشابهان در جاهای دیگر، ناچار می‌شوند سرزمین و علائقشان را ترک کنند.

پس از این بحث‌ها، درنگی شد و بحث و گفتگو به سوی تغییر وضع جهان و کاهش فاصله و مرزها کشید. همه متفق بودند که هویت ایرانی، وابسته به نسبت و تعلق است و دنیای امروز، می‌تواند شهروندانی داشته باشد که در سراسر جهان پذیرفته می‌شوند، اما باز هم تعلق و هویتی خاص دارند. هویتی که ربطی به نژاد و اقتصاد یا مرز و سیاست ندارد. مثل تعلق شما به خانواده و عشق به مادر است و پدر و خواهر و برادر. من خانواده خود را دوست می‌دارم و هرکسی در این جهان به خویشان و خانواده خود دلبسته است. برای فرهنگ ایران و مردم ایران، تعلق همین است و این هیچ تنافر و تقابلی با هیچ فرهنگ و جامعه و کشور و مردم دیگری ایجاد نمی‌کند. ما همین هستیم که گفته شد و دیگران هم در کنار ما یا دورتر زندگی می‌کنند. احساس دشمنی و تقابل، نتیجه جهل و تعصبات فرقه‌ای و ضدفرهنگ‌های شوونیستی است. نژاد پرستی فرسوده و زشتی که بدبختانه هنوز رگه‌های آشکاری از آن در همه جا دیده می‌شود. خاصه در خاورمیانه...

جای خالی ایران در نوبل ادبیات جهان

کجاست؟ حجم مطالعه در ترکیه نسبت به ایران بسیار بیش‌تر و در نتیجه تیراژ کتاب‌ها نیز خیلی بالاتر است، در حالی که جمعیت آن کشور تقریباً معادل ماست.

از این رو پیش از انتظار برای دریافت جایزه نوبل، باید منتظر دریافت پادشاه از مخاطبان ایرانی باشیم و جایزه ما چیزی جز خریداری کتاب‌هایمان نیست. وقتی در ایران، کتاب‌های ما به زبان شیرین فارسی خریداری و خوانده نمی‌شود، چه توقعی است که بخوایم آثارمان به چند زبان دیگر ترجمه شود و در زمره جریان اصلی ادبیات قرار گیرد؟ هنگام اهدای جوایز جهانی، برگزارکنندگان به موقعیت نویسنده در داخل کشورش هم توجه می‌کنند. تیراژ کتاب‌های آن نویسنده، تعداد مصاحبه‌هایی که رسانه‌ها با او انجام می‌دهند، تعداد فیلم‌های سینمایی و تلویزیونی که با اقتباس از آثارش ساخته می‌شود، جوایز داخلی که دریافت می‌کند و ... طبیعی است به این مساله توجه کنند که یک کتاب و یک نویسنده در کشور خودش و در میان جامعه و هم‌زبان‌های خودش چه جایگاهی دارد؟

این موضوع حتی برای مواردی غیر از کسب جایزه نیز اهمیت دارد. به عنوان مثال مجموعه هری پاتر که رکوردهای فروش کتاب را جابه‌جا کرد، علاوه بر انتخاب خوب موضوع که یک داستان مدرسه‌ای است، بخش مهم شهرت آن از اخبار و تبلیغات حول محور کتاب می‌آید. مثلاً برای جلد هشتم با عنوان «هری پاتر و فرزند نفرین شده» صف خریدی تشکیل شد که در آن صادق خان شهردار لندن هم ایستاده بود. همین موارد به ظاهر ساده است که یک کتاب را مطرح می‌سازد و به آن بهای می‌دهد.

دنیا مانند ییل و سوربن و دانشگاه‌های اروپای شرقی، کرسی‌های زبان فارسی وجود داشته و تزهایی در باره ادبیات معاصر ما نوشته شده و این گونه نیست که توانایی ترجمه در خارج نباشد؛ اما باید آثار فارسی از نظر آنان مخاطب داشته باشند تا گرایش به ترجمه ایجاد شود.

از سوی دیگر متاسفانه حوزه زبان فارسی

محدود است. رُمانی که نجیب محفوظ در مصر می‌نویسد، در سایر کشورهای عرب‌زبان دیگر نیز خوانده می‌شود و بدون این‌که از صافی ترجمه بگذرد، از هم تغذیه می‌کنند. در آمریکای لاتین هم گستره زبان وسیع است؛ زیرا این کشورها تبادل فرهنگی دارند.

اگرچه بعد از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، چند کشور فارسی‌زبان را در کنار خودمان داریم، اما کمتر دیده شده داستانی در ایران منتشر شود و در افغانستان و تاجیکستان و ... خوانده شود. هرچند حیطه رواج زبان ترکی بیشتر از فارسی نیست؛ اما در سطح جهان جایگاهی دارد که حاصل آن دو برنده نوبل بوده است. این تفاوت در

جایزه نوبل ادبیات ۲۰۲۰ میلادی به لوئیز گلیک (Louise Glück) بانوی شاعر آمریکایی به خاطر «صدای اشتباه‌شدنی شاعرانه‌اش که با زیبایی بی‌پیرایه، هستی فرد را می‌گستراند»، اهدا شد.

از مجموع ۱۱۲ نویسنده برنده این جایزه تا کنون، تنها ۲۷ نفر غیراروپایی بوده‌اند. فرانسه با ۱۵ برگزیده، آمریکا و انگلستان هر یک با ۱۱ نویسنده و آلمان و سوئد هر کدام با ۸ نویسنده حرف اول را می‌زنند. اولین آسیایی برنده نوبل ادبی، رابیندرانات تاگور شاعر و نویسنده هندی بود و پس از او، نویسنده دیگری از چین و دو نویسنده ژاپنی برنده این جایزه شدند. جوان‌ترین برنده نوبل ادبیات ۴۲ سال و مسن‌ترین برنده ۸۸ سال سن داشته اند. از نکات جالب این که بوریس پاسترناک شاعر و نویسنده روس تحت تأثیر فشار مقامات شوروی سابق، این جایزه را نگرفت و ژان پل سارتر نیز به دلیل عدم اعتقاد به هیچ جایزه رسمی، دریافت آن را رد کرد.

چرا نویسندگان و شاعران کشور ما تا کنون موفق به دریافت جایزه نوبل ادبیات نشده‌اند؟

از شرایط اولیهای که نویسنده برنده جایزه نوبل باید داشته باشد، این است که آثار او به زبان سوئدی و ... ترجمه شده باشد، اما از میان آثار ادبی ایران به جز «بوف کور» صادق هدایت و نوشته‌های هوشنگ مرادی کرمانی، بخش بزرگی از آثار کشور ما به این زبان ترجمه نشده‌اند. مترجم داخلی هم نمی‌تواند اقدام کند؛ زیرا آثار باید به گونه‌ای باشد که برای نویسنده سوئدی یا ... دارای جاذبه بوده و آن را به زبان مادری اش ترجمه کند. البته از دیرباز تا کنون در دانشگاه‌های معتبر

تاریخ شفاهی دانش مدیریت در ایران

گفتگو با دکتر ابوالحسن فقیهی

● محمد شهاب شیپانی‌فر

دانشگاه، کار دانشگاهی‌ام ادامه یافت و خدمات آموزشی و پژوهشی من در سایر دانشگاه‌های تهران هم کم و بیش ادامه پیدا کرد. درحال حاضر، ساعات محدودی به ویژه در دانشگاه علامه طباطبایی که برایم حکم دانشگاه مادر دارد، تدریس می‌کنم.

از آنجا که در اواخر سال‌های دهه ۴۰ در مؤسسه علوم اداری مشغول به تحصیل بوده‌اید، از وضعیت دانش مدیریت در آن دوران شمه‌ای بازگو کنید.

مؤسسه‌ای در دانشکده حقوق و علوم اقتصادی و سیاسی دانشگاه تهران به نام مؤسسه علوم اداری و بازرگانی تأسیس شد که در دو رشته علوم اداری و مدیریت بازرگانی، دانشجوی تربیت می‌کرد. تعدادی از استادانی که برای تدریس در آنجا دعوت شده بودند، دوره دکتری را در دانشگاه کالیفرنیا جنوبی گذرانده بودند و وقتی به ایران بازگشتند، در این مؤسسه به عنوان استاد مشغول به خدمت شدند. در حقیقت استادان نسل اول رشته‌های مدیریت کشور، آن افراد بودند که افتخار داشتیم در مؤسسه علوم اداری و بازرگانی در خدمت آن استادان باشیم و از دانش آنها بهره‌مند شدیم. اینان تقریباً اولین استادانی بودند که رشته مدیریت دولتی و مدیریت بازرگانی را در ایران بنـا نهادند؛ البته مدتی بعد در مرکز آموزش مدیریت دولتی، دوره کارشناسی ارشد مدیریت دولتی هم ایجاد شد. در هر حال به موازات دانشگاه تهران و مؤسسه علوم اداری و مدیریت بازرگانی دانشگاه تهران، مرکز آموزش مدیریت دولتی که وابسته به سازمان امور اداری و استخدامی کشور بود نیز در مقطع کارشناسی‌ارشد، دانشجوی تربیت می‌کرد.

استادان شاخص آن زمان چه کسانی بودند؟

تاجایی که به خاطر دارم دکتر زارعی، دکتر بشارت، دکتر اقتداری، دکتر کیفیادی، دکتر وثوق، دکتر فضل‌الله اکبری، دکتر ستاری و آقای دکتر صادقیور آنجا تدریس می‌کردند و برای بعضی دروس استاد خارجی داشتیم. من هم این افتخار را داشتم که پایان‌نامه کارشناسی‌ ارشدم با راهنمایی دکتر پرویز زارعی و داوری دکتر علیرضا بشارت و دکتر علی‌محمد اقتداری پذیرفته شود. به هر حال هرنوع یادآوری خاطرات آن زمان حتی با اسـم آن بزرگان خوب است.

آیا علم و دانش مدیریت را وارداتی و ترجمه قلمداد کنیم یا دانشی ایرانی که توسط استادان این رشته بومی شده است؟

از نظر تاریخی، آغاز تدریس و تحقیق در رشته مدیریت دولتی در

ابوالحسن فقیهی متولد ۱۳۱۹ در تهران است. دوره ابتدایی را در دبستان فیروزکوهی تهران گذرانید و در سال ۱۳۳۸ از دبیرستان مروی دیلم گرفت. در سال ۱۳۴۲ در مقطع کارشناسی حقوق از دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران فارغ‌التحصیل شد و پس از اتمام خدمت وظیفه، درسال ۱۳۴۵ به استخدام سازمان امور اداری و استخدامی کشور درآمد. او کار راهه شغلی خود را در این سازمان به عنوان کارشناس سازمان و روش‌ها آغاز کرد و در طول سال‌های بعد در پست‌های کارشناسی ارشد، رئیس قسمت و معاون اداره کل تشکیلات و روش‌ها ادامه داد. دکتر فقیهی در سال ۱۳۴۸ از دانشکده علوم اداری و مدیریت بازرگانی دانشگاه تهران، مدرک کارشناسی ارشد خود را در رشته مدیریت بازرگانی دریافت کرد و در سال ۱۳۵۵ به عضویت هیأت علمی مرکز آموزش مدیریت دولتی و مدیر آموزش ضمن خدمت کارکنان دولت آن سازمان درآمد. سپس به آمریکا رفت و مدرک دکتری خود را در رشته مدیریت دولتی از دانشگاه ایالتی نیویورک در سال ۱۳۶۴ اخذ کرد. همان سال به عضویت هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبایی درآمد و سال ۱۳۷۷ به کرسی استادی رسید. در ادامه گفتگوی محمد شهاب شیپانی‌فر با دکتر ابوالحسن فقیهی را پیرامون سیر تطور دانش مدیریت در ایران می‌خوانید.

گفتگو را با شنیدن بیوگرافی علمی‌تان آغاز می‌کنیم.

من در تهران متولد شدم. دوران ابتدایی را در مدرسه فیروزکوهی تهران درس خواندم و دوران نخست تحصیلات متوسطه، یعنی سیکل اول را در دبیرستان جلوه در خیابان جمهوری کنونی گذراندم. دوره دوم دبیرستان را در فاصله سال‌های ۱۳۳۵ تا ۱۳۳۸ در دبیرستان مروی تهران طی کردم و از این مدرسه دیلم گرفتم و بعد در آزمون سراسری دانشگاه شرکت کرده و در رشته حقوق دانشگاه تهران پذیرفته شدم. رشته حقوق را به دلایلی که بیشتر به گذشته خانوادگی‌ام مرتبط بود، انتخاب کردم و پس از چهار سال تحصیل در دانشکده حقوق دانشگاه تهران، در سال ۱۳۴۲ فارغ‌التحصیل شدم. پس از طی دوران خدمت وظیفه که در آن زمان یک سال و نیم طول می‌کشید، حدود چهارده ماه به‌صورت قراردادی در شهرداری تهران مشغول کار شدم. در آزمون‌های استخدامی چند سازمان شرکت کردم از جمله وزارت دادگستری برای شغل قضاوت که به‌دلیل علاقمندی به ادامه تحصیل و ماندن در تهران، آن شغل را انتخاب نکردم. چند ماهی هم به کارآموزی وکالت مشغول شدم، ولی خود را شایسته آن شغل ندیدم. بعد در سال ۱۳۴۵ به استخدام سازمان امور اداری و استخدامی کشور در آمدم و به عنوان کارشناس در آن سازمان مشغول به کار شدم.

در حین اشتغال، دوره کارشناسی ارشد را در رشته مدیریت بازرگانی در مؤسسه علوم اداری و بازرگانی دانشگاه تهران گذراندم. حدود دو سال در آن دانشکده بودم و سال ۱۳۴۹ فارغ‌التحصیل شدم. بعد از فارغ‌التحصیلی از دانشگاه و دریافت مدرک کارشناسی ارشد از دانشگاه تهران، خدمتم در سازمان امور اداری تداوم پیدا کرد. در سازمان امور اداری و استخدامی اداره کل تشکیلات و روش‌ها تا حدود سال‌های ۱۳۵۴ مشغول به خدمت بودم و بعد از آن از سال ۱۳۵۴ تا سال ۱۳۵۷ در مرکز آموزش مدیریت دولتی که یکی از سازمان‌های وابسته به سازمان امور اداری و استخدامی کشور بود، به عنوان مدیر آموزش‌های قبل و ضمن خدمت آن سازمان مشغول به کار شدم. حدود سه سال در آن جایگاه و آن شغل بودم تا این که با توجه به برنامه‌ای که برای ادامه تحصیلات عالی داشتم، بعد از پذیرش در رشته مدیریت دولتی دانشگاه ایالتی نیویورک در آمریکا به آن دانشگاه رفتم و تحصیل دکتری‌م من در آن دانشگاه، پنج سال به طول انجامید. دلیل انتخاب رشته مدیریت دولتی، خدمات دوازده ساله‌ای بود که در سازمان امور اداری داشتم و در حقیقت پیشینه شغلی‌ام، اداره امور دولتی و سازمان‌های اداری بود که ترجیح دادم در آن رشته تحصیل را ادامه دهم. سال ۱۳۶۴ پس از دریافت دانشنامه دکتری از آن دانشگاه، راهی ایران شدم تا خدمات دانشگاهی خودم را اینجا ادامه دهم.

منظور تان چه فعالیت‌های دانشگاهی بعد از بازگشت به ایران است؟

قبل از این که به دانشگاه ایالتی نیویورک بروم، به دلیل همزمانی با انقلاب، دانشگاه‌ها تعطیل شده بودند و در نتیجه سال ۱۳۶۴ وقتی به ایران بازگشتم، حدود دو سالی بود که از بازگشایی دانشگاه‌ها می‌گذشت. در آن زمان، به تازگی دانشگاه علامه طباطبایی از مجموع مؤسسات آموزشی و دانشکده‌های دولتی و خصوصی که در رشته‌های علوم اجتماعی و علوم انسانی فعالیت می‌کردند، شکل گرفته بود. از آنجا که مرکز آموزش مدیریت دولتی نیز در این دانشگاه ادغام شده بود، طبعاً جذب دانشگاه علامه طباطبایی شدم و با توجه به رشته تحصیلی‌ام، تدریس و تحقیق را در گروه مدیریت دولتی آغاز کردم. همزمان، در دانشگاه‌های دیگر کشور هم دعوت به کار شدم و تا آن جایی که فرصت بود و وقت اجازه می‌داد با دانشگاه‌های مختلف همکاری داشتم. سال ۱۳۸۶ که به افتخار بازنشستگی در دانشگاه علامه طباطبایی نایل شدم، به دعوت واحد علوم و تحقیقات تهران دانشگاه آزاد اسلامی به عنوان عضو تمام‌وقت در آن

از دانشکده حقوق جدا شد و به عنوان یک مؤسسه و بعدها به عنوان یک دانشکده مستقل وابسته به دانشگاه تهران، فعالیت خود را ادامه داد. همان سال‌ها دانشکده‌های برای رشته مدیریت اداری و بازرگانی و اقتصاد و البته زیر مجموعه دانشگاه علامه، بنش خیابان بخارست تأسیس شد. من و همکارانم نیز در آنجا به تدریس مدیریت برای دانشجویان اقتصاد و مدیریت، مشغول شدیم و به تدریج دانشکده‌های مستقل از جمله دانشکده مدیریت و حسابداری و مدیریت دولتی و بازرگانی در دانشگاه علامه طباطبایی ایجاد شدند. به بیان دیگر در ابتدا سه رشته مدیریت دولتی، بازرگانی و صنعتی بنیانگذاری شدند و کم‌کم به صورت رشته‌های مختلف و مقاطع تکمیلی توسعه پیدا کردند. در کنار این تحولات، جمعیت جوان علاقه‌مند به تحصیل کشور هم رشد کرد و با توجه به نرخ رشد جمعیت بعد از انقلاب، نزدیک به چهار دهه است که متقاضیان و داوطلبان بسیاری در این دوره‌ها آموزش می‌بینند و تا امروز این مسیر ادامه داشته است.

دانش و آموزش مدیریت در ایران از ابتدای شکل‌گیری تا دوران معاصر به لحاظ کمی و کیفی چه مسیری را طی کرده است؟

طبیعی است که از نظر کمی، توسعه رشته‌های مدیریت در کشور خوب بوده است و همانطور که اشاره شد، دانشگاه‌های متعددی، به‌تدریج دوره‌های مدیریت را برگزار کردند؛ تا جایی‌که امروزه کمتر دانشگاهی در تهران و حتی در استان‌های کشور را می‌توان یافت که رشته‌های مدیریت را نداشته باشد و بسیاری از دانشگاه‌های دولتی و دانشگاه آزاد اسلامی، حتی در دوره‌های ارشد و دکترا در اقصی نقاط کشور، زیر نظر استادان تعلیم‌دیده، دانشجویان بسیاری تربیت می‌کنند. البته تأکید بر کمیت، به ناچار از کیفیت کاسته است؛ زیرا وقتی تعداد دانشجو زیاد می‌شود، استادان بیشتری نیاز است که در این دانشگاه‌ها به تدریس و تحقیق بپردازند و نسبت استاد و دانشجو استاندارد بماند.

بنابراین در مجموع در حال حاضر، کیفیت آموزش رضایت‌بخش نیست. وقتی طرح درس‌های دکتری سنوات گذشته را با امروز مقایسه می‌کنیم، متأسفانه نه تنها فرازی در کیفیت نمی‌بینیم، بلکه شاهد فرود هستیم. به عبارتی دیگر، قیا و لباسی که برای دانشجویای زمان حال دراست می‌کنیم، نازک‌تر از قبایی است که برای دانشجویهای نسل‌های قبل درست کرده بودیم. شاید بتوان یکی از دلایل این امر را بروز پدیده مدرک‌گرایی در آموزش عالی کشور دانست.

البته منکر این هم نمی‌شویم که در این مدت با این که رابطه با خارج از کشور و تبادلات علمی با دانشگاه‌های برتر دنیا کم و بیش قطع شده، اما در میان استادان نسل سوم، مدرسان توانمندی ظهور کرده‌اند و امیدواریم همان‌طور‌که بر کمیت و تعداد داوطلبان دوره‌های تکمیلی رشته‌های مدیریت افزوده می‌شود، فضا و فرصت لازم برای بهبود کیفی آموزش مدیریت نیز فراهم شود.

خوب است این گفتگو را با نکته‌ای که دوست دارید متذکر شوید جمع‌بندی کنیم.

تنها موردی که دوباره برآن تأکید می‌کنم این است که باید به کیفیت آموزش توجه بیشتری شود و انشالله به زمانی بازگردیم که بتوانیم با کیفیت بالا، دوره‌های مدیریت را در دانشگاه‌های ایران بهبود بخشیم و این مستزمن سرمایه‌گذاری روی نیروی انسانی دانشگاهی و استاد و مدرس است. به هر حال اگر به پیشرفت علم باور داریم، باید در جست‌وجوی آن باشیم. دانش و تکنولوژی در علوم اجتماعی را هم می‌توان منتقل کرد و هم مطابق با فرهنگ جامعه، بومی ساخت. چرخ را از نباید نو ساخت زیرا یکی از ویژگی‌های علم، سرشت عام و جهانی آن است و باید به طرق ممکن به کسب علم پرداخت و فضا را به گونه‌ای آماده کرد که کیفیت آموزش مدیریت افزایش یابد. این امر برای همه رشته‌ها صادق است ولی بحث اداره و مدیریت، جایگاه والایی دارد.

ناظم الاطبا و تعلیم زبان و تربیت نوین

نگاهی به کتاب «تعلیمات ابتدایی»

ناظم‌الاطباء کرمانی/ میرزا علی‌اکبرخان نفیسی/ به کوشش محمدصادق بصیری و حمیدرضا خوارزمی/ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، چاپ اول ۱۳۹۸. کتاب تعلیمات ابتدایی نوشته ناظم‌الاطباء نفیسی به خط مرزقی حسینی برغانی، سال ۱۳۱۷، درست یک سال بعد از انتشار کتاب نامه زبان‌آموز است که در نوع خود طرح مبتکرانه و در خوری است. «این مدرسه شرف مشرف است بعد از فراغت از تصنیف کتاب صرف و نحو فارسی مسمی به زبان‌آموز پارسی، از برای سهولت تعلیم کودکان و تعلیم نوآموزان مدرسه مزبوره، این نامه را که مشتمل بر سه کتاب است، به زبان ساده نزدیک به فهم اطفال تعلیم و تلقیق نمود و آن را به تعلیمات ابتدای موسوم کرد.» (نفیسی)

این کتاب مشتمل بر آموختن الفبای فارسی، آموزش قرآن، مباحثی در خصوص جغرافیا، ریاضی بخصوص آموزش اعداد و وزن‌ها، مساحت‌ها، آموزش مباحث دینی و مذهبی است که در نهایت نویسنده کتاب را به صد پند خاتمه می‌دهد که نود درصد آنها با اندکی تلخیص و تصرف از گلستان سعدی انتخاب شده‌اند. کتاب با طرح مباحثی راجع به تربیت اطفال و ارزش یادگیری دانش آغاز می‌شود و نویسنده با پیشنهاد سن آموزش مناسب و یادآوری نکاتی برای معلم، آموزش را در قالب درس‌های منظم و طرح مناسب برای آموختن با برنامه‌ریزی خاص و بیان مقدار پیشرفت تحصیلی و در نهایت آوردن تمرین‌های مناسب، با سلسله مباحثی که جامعه نیازمند آن بوده، بیان کرده. نکته جالب و بدیع در نوع خود، نوشتن طرح منظم برای درس‌ها است که در هر جلسه چه مقدار تدریس و چه مطالبی گفته شود.

مطالب ذکر شده در کتاب، مطالب نوین امروزی هستند که در کشف‌های علمی جدید، مورد توجه بوده‌اند؛ مثلاً دیگر زمین در نظر نویسنده سطح صاف نیست بلکه سطح کروی است و ستاره‌ها دیگر از منظر قدیمی‌ها بحث نشده است بلکه دانش ستاره‌شناسی جدید در این بحث دخیل است و نام جدیدی از اورانوس در این بحث به چشم می‌خورد و در مباحث

ریاضی عده‌هایی مثل میلیون را می‌بینیم و یا در بحث حیوانات از کائوگرو هم سخن به میان می‌آید.

این کتاب برای شاگردان مدرسه شرف نوشته شده است که ناظم‌الاطبا ریاست این مدرسه را به عهده داشته. «و این بنده احقرچانی علی‌اکبر طیب کرمانی به شرف ریاست این مدرسه شرف مشرف است. من جمله خیره موسوم به شرف است که برای تربیت اطفال ملت و تعلیم ابثای مملکت، خاصه ضغفا و ایتم به جهت سلامتی وجود مقدس‌نمای همایون شاهنشهی برقرار شده و تمامی مخارج تحصیل شاگردان آن مجاناً از صندوق انجمن معارف داده می‌شود.» (نفیسی).

امین‌الدوله، وزیر وقت زمان مظفرالدین‌شاه با تشویق افراد نیکوکار زمینه تأسیس مدارس را فراهم آورد که مدرسه شرف در سال ۱۳۱۶ با همکاری انجمن معارف افتتاح شد و در اختیار افرادی قرار گرفت که وضعیت مالی مناسبی نداشتند.

ناظم‌الاطبا با تدبیر و ارتباط خوب خود با روحانیان و کسانی که مانع گشایش این گونه مدرسه‌ها بودند، سهم مهمی در پیشبرد اهداف روشنگرایانه جامعه زمان خود داشت.

این مدرسه دارای چهار کلاس به نام الفباخوان، فارسی‌خوان،

عربی‌خوان و ریاضی‌خوان بود که دائم نویسنده از این کلاس‌ها نام می‌برد «جناب حاجی میرمحمدعلی که شاگردهای خود می‌گوید ای فرزندان ای نور چشم‌مان اگر خواسته باشید معنی نماز و تعقیب را بفهمید و بدانید با خدای خود چه گفتگو می‌کنید، سعی نمایند و جهد

کنید این سه کتاب تعلیمات ابتدایی را به زودی بخوانید و خوب یاد بگیرید و چند ماهی در اتاق فارسی در خدمت جناب آقای میرزا علی‌اکبر قدری فارسی بخوانید و مشق کنید آن وقت من شما را می‌فرستم به اتاق عربی در خدمت جناب آقا شیخ محمد رفیع همه اینها را در مدت قلیلی به شما یاد می‌دهد (نفیسی).

میرمحمدعلی از نخستین آموزگاران الفباخوان مدرسه بوده که ظاهراً بنا به تصریح نویسنده کتاب تعلیمات ابتدایی، قسمتی از مطالب کتاب از آموزه‌های فرد یاد شده است. «چنانچه عالی‌جناب فضایل و کمالات اکتساب، مجدت و نجت‌مآب سیادت انتساب اشرف الحاج، آقا میرمحمدعلی که در این مدرسه شرف مدیر الف و معلم الفبا می‌باشند، قواعدی در آموختن خط فارسی و عربی اختراع نموده که اکنون در تعلیم اطفال و شاگردان این مدرسه متداول است.. من بنده نگارنده همان قواعد و ترتیبات جناب معظله را جمع کرده و در ضمن بیست و چند درس مرتب نموده و آن را کتاب اول این تعلیمات قرار داد.» (نفیسی). بعدها در چاپ سوم، نویسنده نامی از میرزامحمدعلی نمی‌برد؛ در ابایی که این بنده احقرچانی علی‌اکبر طیب کرمانی به شرف ریاست این مدرسه شرف مشرف بود بعد از فراغت از تصنیف کتاب صرف و نحو فارسی مسمی به زبان‌آموز پارسی، از برای سهولت تعلیم کودکان و تعلیم نوآموزان مدرسه مزبوره، این نامه را که مشتمل بر سه کتاب است، به زبان ساده نزدیک به فهم اطفال تربیت و تلقیق نمود و آن را به تعلیمات ابتدای موسوم کرد. (نفیسی).

شیخ محمدرفیع معلم عربی و میرزا عبدالرزاق بغایری معلم ریاضی بود.

مکانی که مدرسه در آن افتتاح شد نزدیک دروازه شمیران بود ولی به علت تنگی محیط و جایگاه دانش‌آموزان، به خانه حاجی میرزا حبیب‌الله تاجر کاشانی، که در خیابان ناصریه کوچه نظام‌الملک واقع بود، منتقل شد. این خانه تازه‌ساز و نسبتاً وسیع بود و اتاق‌های بزرگ و مناسب داشت. روز چهارشنبه اول ماه ربیع‌الاول سال ۱۳۱۷ وسایل مدرسه به محل جدید انتقال یافت و روز پنجشنبه دوم ماه مدرسه دایر شد.

پس از چندی بار دیگر محل مدرسه تغییر یافت و به خانه محمدعلی خان مستوفی منتقل شد. این خانه در کوچه بن‌بستی در محله عرب‌ها واقع بود. ده سال بعد رقم دویست نفری اولیه مدرسه به هزار نفر می‌رسد.

چاپ سوم کتاب

چاپ سوم کتاب زمان محمدعلی شاه قاجار در سال ۱۳۲۷ یعنی ده سال بعد اتفاق می‌افتد که همه زیر نظر مصنف بوده است. ظاهراً در این زمان دیگر ناظم‌الاطباء رئیس مدرسه نبوده و میرزا ابراهیم خان، امیر تومان، سرپرستی مدرسه را عهده‌دار بوده است. در چاپ سوم غلطها، اشتباهات و افتادگی‌های زیادی کتاب با حضور خود نویسنده و اضافه کردن مطالب جدیدی به این کتاب، از نو به خط جمال‌الدین خونساری به خط نسخ نوشته شد.

کتاب یاد شده ۲۸۷ صفحه دارد به شماره ۱۹۸ در کتابخانه مجلس ثبت شده و از کتابهای اهلبای مرحوم غلامحسین سرود است. قطع کتاب به طول ۱۷ سانتیمتر و عرض ۱۱. با عنوان جلد به صورت «ماز شاهنشاه چه‌شاه، السلطان محمدعلی شاه قاجار، خلد ملکه، تعلیمات ابتدایی برای کودکان نوآموز فارسی زبان، ویژه شاگردان دبستان‌ها، نگارش بنده درگاه علی‌اکبر طیب، چاپ سیوم، به کمک جمال‌الدین و حاجی محمدرضا تاجر خونساری طبع شده است».

پی‌نوین:

۱. ملقب به امیر تومان، سردار نظام، فرزند میرزا علی‌اکبر خان آجودان‌باشی. از او دو ترجمه در دست است که یکی از آنها به نام تیاتر ضحاک اثر سامی بیگ عثمانی حاکی از دید روشنگرانه او است. بعدها شیخ مهدی کاشانی جای او را گرفت و نام مدرسه هم به شرف مظفری تغییر یافت.

اینان همچون عارفانی که شرح حال شان را در کتابها خوانده‌ایم، بر دنیا و مافیها چار تکبیر زده و دست و دامن به ریا و رانت‌خواری و غارت نیالوده‌اند.

همه می‌بینیم و می‌بینند، می‌شنویم و می‌شنوند که ای بسا دغلكارانی که دکان گشوده، باورهای نیک و اخلاق‌گرای مندرج در متون مقدس و در ادب و آداب و سلوک پیشوایان بزرگ را به بازی گرفته‌اند، اما این عزیزان همان هستند که پیوسته بوده‌اند.

«ز: کوزه همان تراود که در اوست!»

یا: «هر کسی بر طینت خود می‌تند»

اندیشه و کردار اینان، اخلاق‌گرای و آرمان‌خواهی‌های نیک و باور به آموزش‌هایی شایسته و بایسته انسانی است که اکنون دیگر، متأسفانه آن گرمی بازار را ندارد.

ای برادر! تو همه اندیشه‌ای

مابقی خود استخوان و ریشه‌ای

گر بود اندیشه‌ات گل، گلشنی

ور بود خاری، تو هیمة گلشنی

این عزیزان گل هستند و گلشن و از ما مطرودان بی‌پناه، بر آنها سلام باد. از ما بر این بزرگواران، هزاران سلام باد. چرا که به قول بایزید: تعظیم خداوند، شفقت بر خلق خداست. و افسوس که این نوشته من، ناقص و نارساست؛ اما....

گر بریزی بحر را در کوزه‌ای

چند گنجند؟ قسمت یک روزهای

این قلم ناتوان من است که درمی ماند. و این عزیزان، گرچه در شمار اندک، اما در معنا بزرگ اند. من یک از هزاران هم‌نوشته‌ام، چرا که:

هر چه گویم عشق را شرح و بیان

چون به گفت آیم، خجل باشم از آن

«محمدعلی علمی»

بعدالتحریر: آشنایی با آثار و منابع:

استاد حجتی کرمانی به عنوان نویسنده ای با قلمی روان شناخته شده که در مسایل روز مملکت اعم از سیاسی و فرهنگی و اجتماعی در مطبوعات مختلف از جمله روزنامه اطلاعات مقالات بسیاری نوشته است. از جمله مقالات مطبوعاتی او شامل ستون «کوتاه و گویا» یا سلسله مقالات تحت عنوان «همراه با محرمات خلوت انس با قرآن» می‌باشد. وی همچنین آثار دیگری به صورت کتاب چاپ نموده‌است که می‌توان به نمونه‌های ذیل اشاره کرد:

- جلوه مسیح

- روابط اجتماعی در اسلام

- اسرار سقیفه

- مرزهای ایدئولوژیک

- از آتشکده تا مسجد (این مجموعه را در مورد پدرش حاج میرزا عبدالحسین حجتی کرمانی و موضوع گرویدن وی از آیین زرتشت به اسلام و تشیع به رشته تحریر درآورده‌است)

حسین ابن علی حماسه تاریخ

از خرداد تا خرداد (ارتش بیست میلیونی چه گفت؟)

- تساهل و تسامح (مجموعه‌ای است از مناظرات با آقای مصباح یزدی در موضوع خشونت و مدارا در حکومت اسلامی)

- نامه سرگشاده به مصباح یزدی (این نامه صریح و انتقادی - که در انتقاد به عملکرد دایة الله مصباح یزدی در حمایت اولیه بی حد و حصر از احمدی‌نژاد و سپس انحرافی قلمداد کردن اطرافیان وی نوشته و منتشر شده بود - مورد توجه رسانه‌ها قرار گرفت)

- ترجمه تفسیر المیزان (سه جلد)

- عشق و تلاش: خاطرات محمدجواد حجتی کرمانی - نشر عروج، ۱۳۹۵.

برخی منابع برای آشنایی بیشتر با استاد:

- بیان خاطراتی از سیدمحمد طالقانی، ۱۳۹۴.

مهندس بازرگان: رادمرد، آزاده، مسلمان، ایران، محمدجواد حجتی، کرمانی

- گونه‌شناسی تفسیر المیزان، «پرتوی از قرآن»، جماران، ۱۳۹۳.

- خاطرات دوران زندان، ۱۳۸۹.

- محمد جواد حجتی کرمانی: یک مرگ زندگی ساز، ۱۳۸۸.

- ۲۴ آذر ماه، روزی جاودانه در تاریخ کرمان، ۱۳۹۳.

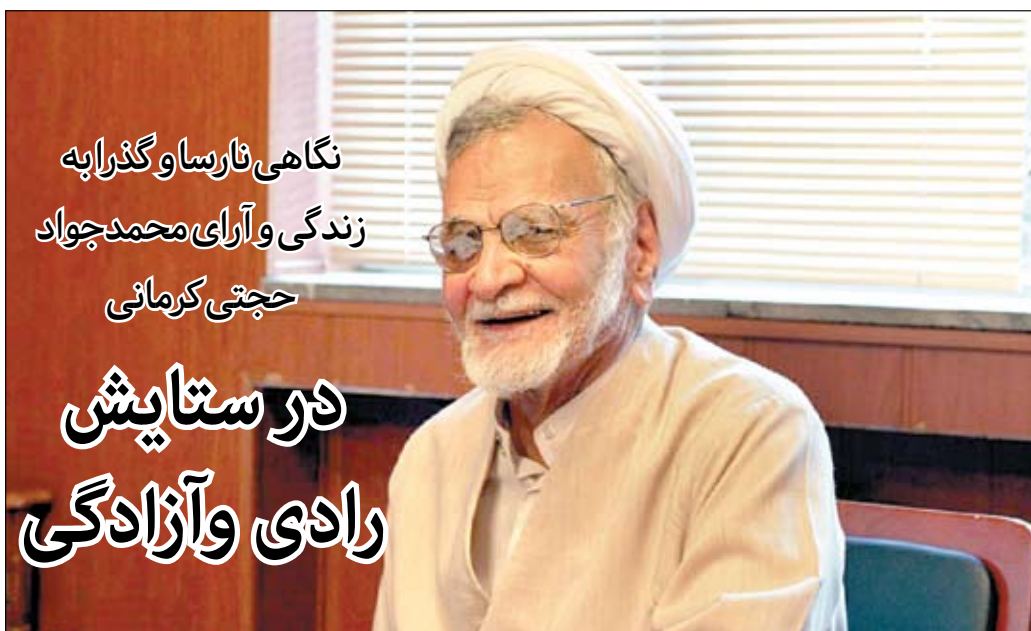
- مجموعه‌ای از گفتاوردهای مربوط به محمدجواد حجتی کرمانی در ویکی‌گفتاورد موجود است.

- چهره‌های ماندگار کرمان، دانشور، محمد، انتشارات مرکز کرمان‌شناسی، چاپ

اول: ۱۳۸۸، جلد اول، صفحات: ۱۸۹ و ۱۹۰

- نام آوران علم و اجتهاد کرمان، از انتشارات سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، چاپ اول: ۱۳۸۳، صفحات: ۵۰۵ و ۵۰۷

- عشق و تلاش: خاطرات محمدجواد حجتی کرمانی - نشر عروج، ۱۳۹۵.

نگاهی نارسا و گذرا به زندگی و آرای محمدجواد حجتی کرمانی در ستایش رادی و آزادگی

روم قدیم تا مارکسیسم» اثر آقای حجتی کرمانی به دستم رسید و آن را خواندم. خواندنی عادی نبود. بهتر آن است تا بگویم که همچون تشنه‌ای گرفتار در بیابان، هر سطر و هر کلمه‌اش را نوشیدم و بهره‌مند گشتم.

از آن پس در مباحثه و مناظره‌های دوستانه با دوستان علاقه‌مند به ماتریالیسم، پاسخ‌هایی داشتم. چون که عرض شد، بحث عدالت به کنار، اما آیا هستی اصلا معنایی دارد یا همه چیز بر حسب اتفاق و به طرزی مکانیکی فاقد روح و عمیق رخ داده است؟

از آمدن و رفتن‌ها سودی کو؟

بر تار وجود زندگی پودی کو؟

در آن زمان، کتاب‌های قبلا ممنوعه‌ای بود با مطالب وسیع و با حروف بسیار ریز که به کتاب‌های جلد سفید مشهور بودند. در یکی از همان کتاب‌های نوشته یکی از سران ماتریالیست که رژیم سابق او را به حبس ابد محکوم کرده بود، مطلبی درباره آقای محمدجواد حجتی کرمانی نوشته بود که من آن را خواندم و به خود بالیدم که با ایشان، همولایتی هستم.

آن کتاب، خاطره نگاری بود و آنچه در مورد آقای حجتی کرمانی نوشته بود، پس از گذر و گذار دهه‌ها، هنوز نیز در ذهنم به طرز برجسته‌ای به یادگار باقی مانده است.

ایشان نوشته بودند که: «من پس از بازجویی‌ها به زندان اوین منتقل شدم و آنجا طلبه‌ای جوان و سبزه‌رو و باریک‌اندامی را دیدم که با شور و شوق فراوان در تمام فعالیت‌های جمعی حاضر بود و از جمله ورزش والیبال را از دست نمی‌داد.

خیال کردم که او به زودی آزاد می‌شود که چنین پرشور و شادی و نشاط است. به او گفتم که معلوم است آزادیت نزدیک است. گفت که نه؛ من محکوم هستم به حسب ابد!»

آن جوان فعال، حتی در شرایط دشوار زندان، همین رادمرد ما آقای محمدجواد حجتی کرمانی است!

این همه، در ذهن و روان من نوجوان مایه مباحثات بوده است، از همان دوران دور و دیر تا هم‌اکنون که به میانسالی رسیدم.

حاصل عمرم سه سخن بیش نیست

خام بدم، پخته شدم، سوختم

سخن بعد این است که میان دو ساحت و قلمرو امر سیاست با جهان هنر، اصولا تفاوت و بلکه تناقض در میان است، طوری که به نظر می‌آید که گردآوری این دو موضوع، نه تنها دشوار، بلکه شاید امر و کاری محال باشد. اما آقای محمدجواد حجتی کرمانی و دو سه تن دیگر که خوشبختانه همولایتی‌شان هم هستم؛ به نحوی قابل قبول و بلکه درخشان از عهده این دشواری برآمده‌اند.

یادم می‌آید که یکی از استادان بسیار مشهور هنر نمایش که ایشان نیز همولایتی ما هستند، در صحبتی که با همدیگر داشتیم، به من گفتند که فلائی، آقای حجتی کرمانی و همان دو سه تن دیگر؛ اینها همه هنرمندانی هستند که به اشتباه، ورود به سیاست داشته‌اند!

به گمانم گفته ایشان درخور بررسی است و تعمق! حکیمان باستان بر این نظر و باور بودند که حقیقت، ذاتا با عدالت و زیبایی هم عرض و همسوست.

امر سیاست، خواه ناخواه و شاید ناچار، با دروغ و گاهی حتی با خشونت درهم آمیخته است؛ اما این چند تن، از جمله آقای محمدجواد حجتی کرمانی، از موقعیت بالا و والای اجتماعی خویش جز در جهت صلح و سلام و منافع برحق عام، بهره‌ای نجسته‌اند.

اشاره: این یادداشت را نویسنده و منتقد و طنزپرداز معاصر محمدعلی علمی نوشته است. ادای دین و درواقع بیان حقایقی از عواطف و خاطرات علمی است درباره روحانی بلندنظر و صاحب اخلاق، مرشد آزاده ما حجت الاسلام والمسلمین محمدجواد حجتی کرمانی. ایشان و برادر فقیدوار جمنده‌شان علی حجتی کرمانی، همواره مرجع آزادفکری و استقلال رای و توجه به اخلاق و پیمان‌ها و موازین انسانی بوده‌اند. در نظر بزرگان عزیز، و نزد عامه ارجمند و نزد همگان صاحب احترامی راستین و عمیق. خوشبختانه نویسنده که خود صاحب سبک و قلمی ممتاز است، به شیرینی و نیکی بیان مطلب کرده و باحوال و عواطف را در قالب کلمات چیده و تنیده است. ضمن احترام مجدد به استاد حجتی کرمانی، توجه خوانندگان گرامی را به این مقاله جلب می‌کنیم. فقط یک نکته را در اینجا اضافه کرده‌ایم به عنوان پی‌نوشتی درباره آثار و آشنایی با کتاب‌های محمدجواد حجتی کرمانی و منابعی درباره ایشان و فرهنگ و فعالیت‌های فکری که داشته‌اند.

*****

پیشاپیش، من ناگزیر از یادآوری دو نکته هستم. نخست این که آنچه می‌خوانید، تحلیل سیاسی نیست. من تحلیلگر نیستم و بلکه کمترین دلبستگی به امر پرخم و پیچ سیاست هم ندارم.

آنچه را که می‌نویسم، از منظر و دریچه عاطفی و علاقه عمیق به انسان‌های آزاده و وارسته‌ای است که خاصه در روز و روزگار ما به لحظه اکنون، نه تنها در ایران بلکه در بخش بزرگی از جهان، همچون زرناب گرانپایند و نایاب.

نکته بعد این است که از مخاطبان، به ویژه از جوانان، تقاضا دارم که تصاویر کارت پستالی از دوران گذشته را فراگوش انداخته و با دیده تردید به آن همه تبلیغات بنگرند. چرا که اگر اوضاع سابق، تماما گل و بلبل بود، پس ملتی به جان آمده، جان برکف، خواهان دگرگونی نبود!

باری، برگردیم به اصل موضوع. در سال ۵۶، بگیر و ببنده‌های ساواک خوفناک، بنا به دلایلی که توضیحش بماند برعهده تحلیلگران، کمی کم‌رنگ تر از قبل گشت. ناگهان انبوهی از کتاب‌هایی که پیش از آن، داشتن آنها جرم و اتهام بود و حتی ماهها حبس به دنبال داشت، آزاد شد و چاپ و منتشر گشتند. آن هم با شمارگانی حیرت‌آور که آن کتاب‌ها به دست ما نوجوانان آن زمان در شهری دور افتاده و پرت، واقع در حاشیه کویر نیز می‌رسید.

من دانش‌آموز دبیرستان بودم و مانند خیلی از جوانان هموطن، خواهان آبادی وطن بودم و رفع تبعیض‌ها و رفاه تمام هموطنانم. ما غالبا بر این باور بودیم که اگر سوسیالیسم، عدالتی همیا داشته باشد، باری به هر حال قادر و توانا به درک و دریافت معنا در این هستی بی‌کران نیست.

از کجا آمده‌ام، آمدنم بهره چه بود؟

به کجا می‌روم آخر، نمایی وطنم

طرح چنین پرسش‌هایی، فی‌نفسه، بسیار دشوار است و مهیب؛ تا چه رسد به پاسخگویی! آشکارا ذهن خام و جوان ما نمی‌توانست مواجهه‌ای با طرح چنین پرسش‌های صعب و مردافکن داشته باشد.

باری در همان اوان، گرفتاری‌های ذهنی من بود که کتاب «ز: بردگی

زمانی که به معبد سیکها رسیدیم، به سالی در ورودی معبد رفتیم تا روسری یا لچک بگیریم. چون همه کسانی که قصد بازدید از معبد دارند باید سر خود را به شیوه آنها بپوشانند. کفش‌هایمان را نیز درآورده و در همانجا گذاشتیم و وارد معبد شدیم. تمامی دیوارهای معبد سفید و گنبدهای آن طلایی رنگ بود. معبد سیک‌ها شبیه مساجد ما در ایران است به طوری که شبستان‌های بزرگ و گنبدهای طلایی دارد.

سیک‌ها یک کتاب بشری به نام گروگرت صاحب دارند که به مثابه نقطه مرکزی و قلب معابد و خانه‌هایشان است. صبحگاهان این کتاب را از جایگاهش که شبیه ضریح است با تشریفات بسیار وسیع خارج و شامگاهان به خوابگاه خود باز می‌گردانند. این کتاب را وقتی از خوابگاهش خارج می‌کنند بر روی بالش‌های فاخری می‌نهند بر روی سکویی بلند و بر بالای آن سایبانی باشکوه نیز نصب کرده‌اند که یک نفر مامور آن است که هر از گاهی با

آبش را شفا بخش می‌دانستند و سقاخانه ماندی برای آب نذری وجود داشت که مردم در کاسه‌هایی آب تبرک شده معبد را می‌نوشیدند.

از آن آب جرعه‌ای نوشیدیم هر چند بعد از نوشیدن آب با آن ظروف که به سبک شستشوی استکان و نعلبکی مجالس روضه قدیم، پیاله‌های آب را در تشت آبی آبکش می‌کردند احساس ناخوشایندی یافتیم. در گوشه‌ای حیاط فوقانی عده‌ای صف کشیده بودند و نذری می‌گرفتند. نذری آنها شیر و نان مخصوص بود. درصفی منظم، عده‌ای کاسه به دست، نذری می‌گرفتند و با کلمه «نمسته» از بانیان و متولیان نذر تشکر می‌کردند. البته این کلمه که در هند زیاد می‌شنیدیم معانی مختلف داشت.

سلام، صبح بخیر، عصر بخیر و... بسته به موقعیتی که بیان می‌شد می‌توانستید از آن معانی مختلف برداشت نمایید. برای بیان آن دو کف دست خویش را به هم چسبانده و در مقابل سینه خود و رو به سمت آسمان می‌گرفتند. چون به هیچ عنوان

رستوران‌های معمولی؛ از فروشگاه‌هایی برخوردار بود که کالاهای مورد نظر توریست‌ها را عرضه می‌کرد و گاهی تا چند برابر قیمت بازار می‌فروختند البته معمولاً خریدار چندان نداشتند. بویژه اروپایی‌ها که فروشندگان هم، حسب تجربه از جذب آنها ناامید بودند اما هموطنان ما که هنوز با عرف و اقتصاد سفر چندان انس و الفتی ندارند.

حسب ذوق خریدی که از خود نشان می‌دهند همواره در کانون توجه فروشندگان دوره گرد در دستفروشان هستند. این فروشندگان دوره گرد در همه جا حضور دارند در ورودی اماکن توریستی و حتی استراحتگاه‌های بین راهی سماجت زیادی در فروش به خرج می‌دهند و با چانه زنی گاهی تا ۱۰ درصد قیمت اولیه حاضر می‌شوند کالای خود را بفروشند. مثلاً در جایی انواع کاسه‌های برنجی با طرح‌های رنگی و اشکال طاووس و ... عرضه می‌کردند که ابتدا ۲ کاسه را به قیمت ۱۰۰۰ روپیه می‌فروختند وقتی اقبالی نمی‌دیدند با همان قیمت بر

چرندگان و ... در این کشور پر جمعیت که ظاهراً به شعار فرزند کمتر زندگی بهتر هم بی اعتناست دامن زده و مدیریت بهداشتی شهر را نیز دشوار کرده است. پشه‌ها و مگس‌ها در هوای گرم و مرطوب این شهر بسیار آزار دهنده اند.

سنتجاب و مرغ مینا گل سرسبد همه اماکن توریستی و باغ و بستان‌ها بودند. گاو و گوسفند و شتر نیز اهلی تر از آدمیان به‌همراه سگ‌های بی حال در هر کوی و برزن آزاد و رها می‌چریدند گویی شهر در سیطره بلامنازع حیوانات بود البته این حضور پررنگ و امن و آرام حیوانات منحصر به آگرا نبود و تقریباً در همه جای این کشور وضع کم و بیش به همین ترتیب است. در دهلی نیز که پایتخت بزرگ این کشور است بارها پیش می‌آمد گاوی در وسط خیابان راه عبور اتومبیل‌ها را سد می‌کرد و یا سگ‌ها و خوک‌ها در کنار بیغوله‌ها، پیاده‌روها و حتی مراکز اداری و اجتماعی مدرن شهر در میان مردم می‌لولیدند و یا در گوشه‌ای از خیابان پریاهو می‌آرامیدند.

آگرا به تعبیر راهنمای ما که می‌خواست از شلختگی و ناسامانی شهر گله نکنیم بیشتر از یک شهر مدرن به روستایی بزرگ می‌ماند. این شهر که در غرب رود جمنا واقع شده، عمران و آبادی اش از زمان اکبر شاه نوه بابر خان مغول شروع شده و قلعه‌های نظامی و باغی‌هایی به سبک ایرانی که یادگار آن دوران اند و گل سرسبد آنها مجموعه تاج محل است، موجب شهرتش شده‌اند.

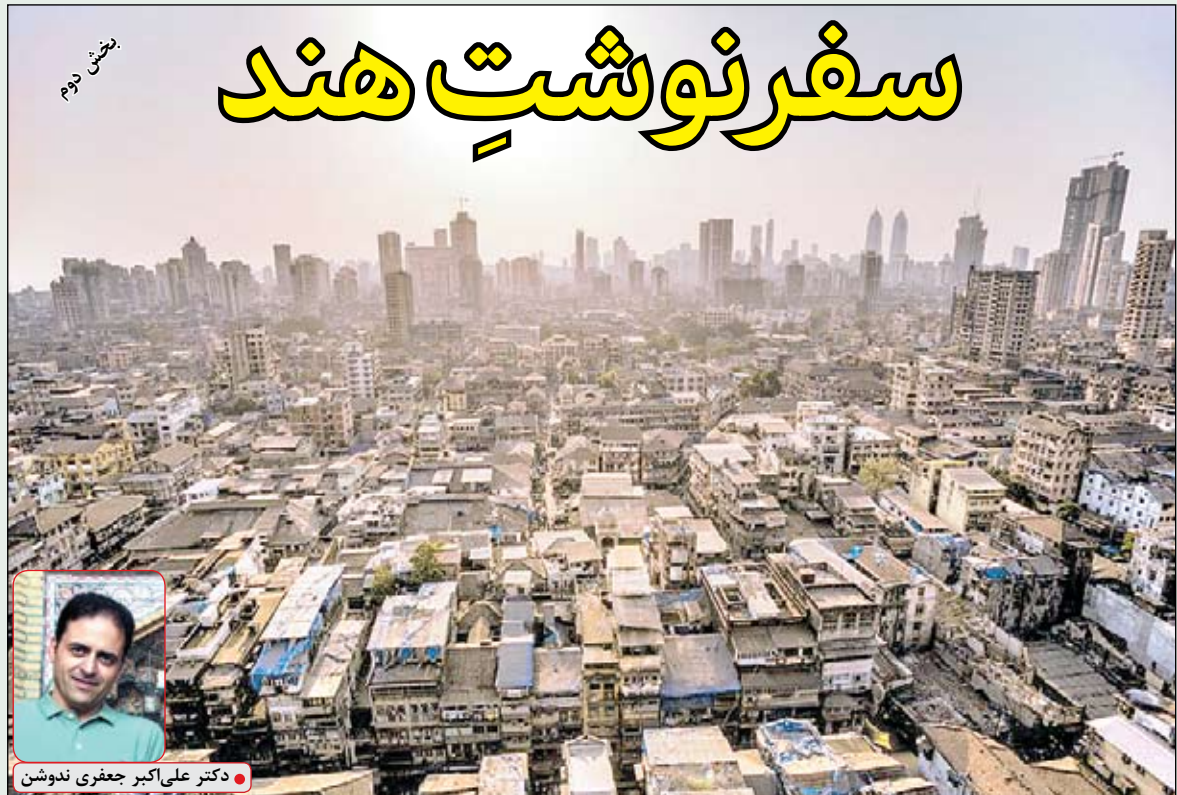
اولین توقف ما در آگرا رستوران کوچکی بود که برای صرف ناهار به آنجا رفتیم و با وجود نگرانی که از کیفیت و طعم تند غذاهای هندی، داشتیم آن رستوران شلوغ و توریستی از کیفیت خوبی برخوردار بود. نام غذاها در هند اکثراً فارسی است و به گوش آشناست: پنیر، نان، پلو، گوشت، مرغ، کوفته، بادام، قیقه، قرمه، سیخ، کباب، شامی... (با کمی تفاوت مثلاً به سیب زمینی می‌گویند آلو). ذایقه آنان هم نه کاملاً مانند ما ولی به نسبت کشورهای چون تایلند و حتی ترکیه، به ما نزدیکتر است.

با این اختلاف که به دلیل گیاه‌خوار بودن اکثریت مردم هند یعنی پیروان مذهب هندو و جینی، همیشه دو منو وجود دارد. یکی گیاه‌خواری و دیگری غیر گیاه‌خواری. تندی غذاها هم واقعاً در آن حدی که تصور می‌کردیم نبود. پس از ناهار برای استراحت به هتل رفتم کارکنان هتل با دسته گل از میهمانان استقبال می‌کردند گویا این رسم معمول هندی‌ها است.

۶- حدیث مشتاقی و مهجوری

صد باد صبا این جا با سلسله می‌رقصد این است حریف ای دل تا باد نیمایی مشتاقی و مهجوری دور از تو چنانم کرد کز دست بخواهد شد پایاب شکیایی پس از استراحتی کوتاه از سفر چندساعته‌ای که از دهلی تا آگرا داشتیم. شب برای دیدن تئاتری که بر اساس داستان پر عشق و هجرتاج محل پرداخته بودند به محل نمایش رفتیم. سالن تئاتر مجهز به سیستم تهویه، صندلی‌های راحت و هدفون‌های مترجم بود که بر روی هر صندلی گذاشته بودند و هر توریستی می‌توانست زبان خود را انتخاب کرده و از آن استفاده کند.

در این تئاتر نخست گوشه‌هایی از جشن هولی (جشن رنگها) که در اولین هفته ماه مارس و یا اوایل اسفند برای استقبال از بهار برگزار می‌شود و اولین بار در زمان شاه جهان و به دستور او برگزار شده، نمایش دادند که با رقص زیبا و آهنگین همراه بود. در این رقص همه اعم از زن و مرد لباس‌های سفید بر تن داشتند و با هنر نور پردازی از انواع رنگها در صحنه آرای آن مدد می‌جستند

تعداد کاسه‌ها می‌افزوند و اگر باز هم رد و انکارتان را می‌دیدند از قیمت می‌کاستند تا جایی که مثلاً ۴ کاسه را به ۲۰۰ یا ۳۰۰ روپیه می‌فروختند و در پایان ظاهراً خریدار و فروشنده هر دو خشنود بودند. گاهی هم خریداران از این همه اصرار و التجا آنها که معمولاً بچه‌های نزار سیاه چرده و لاغراند می‌بودند به ترحم می‌آمدند و خرید می‌کردند.

عده ای نیز وقتی در حاشیه خیابان‌های داخل شهرها مردان بی حال و سایه‌نشین را می‌دیدند که بر در مغازه‌ها و سرگذرها روی خاک‌ها بی خیال دنیا و آینده فارغ از هرگونه تحرک و تقلایی نشسته و خوابیده علافتند، نمی‌توانستند، این همت و سماجت بچه‌های دستفروش را با بی‌توجهی ناستوده بگذارند.

شهر توریستی آگرا، به دلیل بنای با شکوه و معماری ویژه تاج محل که از عجایب هفتگانه جهان شناخته می‌شود در تمام دنیا شهرت یافته و گردشگران بسیاری را جذب خود می‌کند اگر را به معنی «پردیس» یا «بهشت» دانسته اند ولی بیشتر بهشت حیوانات است که در بی آزاری انسانها همه جای این شهر بر در و دیوار و ارا به و اتومبیل آویزان اند. این همزیستی مسالمت آمیز با حیوانات که ناشی از مذمت آزار و کشتارشان در نزد هندوها است حضور گسترده ای از انواع حشرات، پرندگان و

هندی‌ها به همدیگر دست نمی‌دهند و لمس بدنی بین مرد وزن وجود ندارد. حتی مردها هم ترجیح می‌دهند با هم دست نداده و یا همدیگر را لمس نکنند. دسته‌های تیغه کرده مماس بر هم را جلوی سینه و سر را رو در روی مخاطب گرفته و در فاصله بیش از نیم متر با رعایت حریم شخصی افراد به همدیگر احترام می‌گذارند.

حتی هندی‌ها هیچوقت برای نشان دادن جایی یا مکانی از دست استفاده نمی‌کنند. مثلاً اگر بخواهند که به مکانی خاص توجه شما را جمع کنند، آنجا را با دست نشان نمی‌دهند بلکه با حرکت چانه خود آن را نشان می‌دهند. این آداب را که این روزهای کرونایی سخت به کار پروتکل نویسان بهداشتی می‌آید آن روز در حالی که معبد سیک‌ها را در دهلی ترک کردیم تا عازم شهر آگرا شویم از راهنمای سفر شنیدیم.

۵- بهشت حیوانات

از دهلی نو تا آگرا حدود ۲۰۰ کیلومتر راه است که این مسیر را با اتوبوسی کوچک حدود ۵ ساعت طی کردیم علاوه بر سرعت کند اتومبیل‌ها (حداکثر ۶۰ کیلومتر بر ساعت) و خرابی جاده، توقف بین راه نیز موجب اطاله وقت زیادی می‌شد. مجتمع‌های بین راهی هم علاوه بر سرویس بهداشتی و

بازدنی بزرگ و تشریفات، به پیروی از یک رسم قدیمی که دربار پادشاهان اجرا می‌شد، کتاب را باد بزند! تمامی کسانی که وارد معبد می‌شوند باید در جهت عقربه‌های ساعت در محوطه معبد بگردند تا مقابل گورو گرت صاحب قرار گرفته و با دستان به هم نهاده به آن تعظیم کنند.

از سمت چپ (جهت عقربه‌های ساعت) با احترام وارد شده و نیم دوری زدیم و رو به سایبان وسط که محل اجرای مراسم و خواندن کتاب بود در کنار سایرین نشستیم و مشغول تماشای مراسم صبحگاهی سیک‌ها شدیم. مراسم به گونه‌ای بود که کتابی بزرگ در وسط باز بود و چهار مرد نسبتاً مسن که از رؤسا و خادمین معبد بودند در کنار کتاب نشسته و به زبان هندی عباراتی می‌گفتند و احتمالاً از روی کتاب می‌خواندند.

بعد از دیدن مراسم و قتی می‌خواستیم از معبد خارج شویم با اتفاقی روبرو شدیم که جلو آن پنجره نقره ای بود (همانند ضریح) اینجا در واقع خوابگاه کتاب بود و عده ای هم به زیارت آن مشغول بودند. پس از آن وارد محوطه بیرونی معبد شدیم وقتی از پله‌های روبرو آن پایین رفتم با دریاچه کوچکی روبرو شدیم که ظاهراً برای غسل از آن استفاده می‌کردند در گوشه این محوطه بزرگ چاه آبی هم بود که

امروز در تاریخ

توصیه اسکندر به باران

۱۲ نوامبر سال ۳۲۴ پیش از میلاد اسکندر مقدونی تصمیم گرفت که به جهانگشایی خود خاتمه دهد و به همراهانش توصیه کرد که با دختران بزرگان ایران ازدواج کنند تا ایرانیان آنان را بیگانه ندانند و پس از او آنها را منطقه بیرون نیاندازند. اندکی پس از این اندرز، نود تن از افسران و مقامات ارشد اسکندر با دختران بزرگان ایران ازدواج کردند. اسکندر مقدونی، خود با رکسانا، دختر ساتراپ (استاندار) بلخ (واقع در افغانستان و تاجیکستان امروز) ازدواج کرد. وی قبلاً هم زن ایرانی داشت.

اصفهان پایتخت ایران شد

۱۲ نوامبر سال ۱۵۹۸ (۲۱ آبان)، شهر اصفهان یک بار دیگر پایتخت ایران شد. شاه عباس یکم تصمیم به انتقال پایتخت از قزوین گرفته بود و کار این انتقال هفت سال طول کشید. پیش از دوران سلطنت شاه عباس، اصفهان در سال ۹۳۱ میلادی به تصمیم «مرداویز»، قهرمان ملی ایرانیان که سوادای اعیان امپراتوری ایران با همه مراسم و آیین‌های باستانی‌اش را در سر داشت، پایتخت اعلام شده بود. وی نخستین مراسم «سده» پس از ساسانیان را در همین شهر برگزار کرد و سخن گفتن و نوشتن، جز به فارسی، راجع به باغ‌زار

تسلیم شدن شیخ خزعل در برابر رضاخان

۲۱ آبان ۱۳۰۳، شیخ خزعل پس از آگاه شدن از لشکرکشی ژنرال رضاخان پهلوی، نخست‌وزیر وقت و سردار سپاه به خوزستان، در تلگرافی از عمل خود ابراز پشیمانی کرد و بخشودگی خواست. پهلوی یکم پاسخ داد به این شرط بخشوده خواهد شد که اسلحه بر زمین گذارد و تسلیم شود. قبلاً به شیخ خزعل اخطار شده بود که مالیات معوقه خوزستان را به خزانه‌داری کل واریز کند و از دولت اطاعت محض داشته باشد. شیخ خزعل، رئیس طایفه بنی کعب بود که در طایفه او‌اخر دوران صفویه به خوزستان مهاجرت کرده بود.

خودداری مصدق از قبول نخست‌وزیری

مجلس شورای ملی در جلسه ۲۱ آبان سال ۱۳۳۳ به نخست‌وزیر شدن دکتر مصدق ابراز تمایل کرد. وی دو روز بعد با شاه ملاقات و شرایط خود را با او در میان گذارد که شاه این شرایط را نپذیرفت و دکتر مصدق هم از نخست‌وزیر شدن انصراف داد.

www.iranianshistoryonthisday.com

قاب امروز

مترو تهران در روزهای کرونایی! / عکس از: شهاب قیومی

میرایہ

دل درد تو یادگار دارد

جان عشق تو غمگسار دارد

تا عشق، تو در میان حان است

جان از دو جهان کنار دارد

تا خورد دلم شراب عشقت

سرگشتگی خمار دارد

مسکین دل من چو نزد تو نیست

در کوی تو خود چه کار دارد

راز تو نهان چگونه دارم

کاشکم همه آشکار دارد

چندین غم بی نهایت از تو

عطار ز روزگار دارد

عطار

۵۳۸۹ جدول شرح در متن

غلامحسین باغبان

فراموش نکردن!	لوله گوازشی بیخه درشت	صافی سیگار غیر مناسب	خاک سرخ ووزش نوب و نوب	حرکت زیمناستیک
پ				
سازهای زهی		E		
	کتاب ها	شگرد		
	فریاد تشویق	سگوی شیرجه		
ر نور دیدن جله کمان	رسانه پر حرف نقاش و گوش			
ق	پدر بلور			
محول برزلی بوه ای از نوع خوینده		دوست		
روزش آبی بنج آذری		پ		
حقه و کلک قاره پهنآور				
اکترویه کش نیز هوشی				
یحر روشی				

سودو کو

2876

۳					۶		۵	
					۹	۸	۱	
	۱	۶						
		۴		۷	۸	۱		
		۲				۶		
		۵	۴	۲		۹		
						۷	۸	
	۲	۸	۷					
	۶		۵					۳

၈	၃	၆	၃	၇	၅	၇	၈	၃
၇	၈	၃	၈	၃	၆	၃	၇	၅
၃	၇	၅	၇	၈	၃	၈	၃	၆
၆	၈	၃	၅	၃	၃	၇	၇	၈
၇	၃	၇	၆	၈	၈	၅	၃	၃
၅	၃	၈	၃	၇	၇	၆	၈	၃
၈	၆	၈	၇	၅	၃	၃	၃	၇
၃	၇	၃	၃	၆	၈	၈	၅	၇
၃	၅	၇	၈	၃	၇	၃	၆	၈

حل ۲۸۷۵